

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
กับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปราณี ปัญจาละ

20 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2528
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178319

1

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....
.....ประธาน
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....
.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญาโทฉบับนี้ ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุมานัน รุ่งเรืองธรรม และอาจารย์อรุณศรี กุมท ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง
ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ศลโกสม อาจารย์ คร.สมบุรณ์ ศันยะ
อาจารย์พิศศรี แจ้งไพโร อาจารย์สง่า เสริมเชษฐกุล ที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำ
ในการสร้างเครื่องมือ

ขอขอบคุณอาจารย์ชวลิต ศันตเสถียรวัฒน์ ผู้อำนวยการ คณะครูอาจารย์
และนักเรียนโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง รวมทั้ง
อาจารย์ครรชิต ทรานุชรินทร์ ผู้อำนวยการ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนบุญวัฒนา
ที่ให้ความร่วมมือในการนำแบบทดสอบไปทดสอบ ขอขอบคุณน้อง ๆ และเพื่อน ๆ
ในสายงานวิชาการโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ทุกคนที่ช่วยให้ปริญญาโทฉบับนี้
สำเร็จได้ด้วยดี นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อของผู้วิจัยเป็นอย่างสูงที่ได้
กรุณาช่วยเหลือในด้านการเงิน ขอขอบคุณคุณเสริม ปัญจากะ ที่ช่วยเหลือรับผิดชอบ
ในหน้าที่คุณแม่แทนผู้วิจัย และเป็นกำลังใจให้ตลอดการศึกษาค้นคว้า ขอขอบใจลูกสาว
ทั้งสามที่เป็นเด็กดี น่ารัก และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จบริบูรณ์

ปราณี ปัญจากะ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
	นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน	29
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	38
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	41
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง	42
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	45
	การดำเนินการทดลอง	57
	การวิเคราะห์ข้อมูล	60
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60

4	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง	
	และกลุ่มควบคุม	65
	การเปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่ม	
	ทดลองและกลุ่มควบคุม	66
	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง	
	และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	67
	การเปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง	
	และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง	68
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
	จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	69
	สมมติฐานในการค้นคว้า	69
	การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า	70
	การดำเนินการทดลอง	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สรุปผลการทดลอง	73
	บรรณานุกรม	77
	ภาคผนวก	84

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการวิจัย	57
2 เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	65
3 เปรียบเทียบความสนใจวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	66
4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังและก่อนการทดลอง	67
5 เปรียบเทียบความสนใจที่มีในวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังและก่อนการทดลอง	68

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงลำดับขั้นตอนการผลิตและการสอน	28
---	--	----

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาติ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร เป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม ภาษามีระเบียบแบบแผนทำให้สังคมยืนยงอยู่ได้ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2520 : 2) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาว่า "ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายของคนทั้งชาติ ซึ่งแต่ละชาติย่อมมีภาษาของตนทั้งนั้น นอกจากภาษาจะเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนในชาติแล้ว ภาษายังแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาตินั้นด้วย"

ภาษาไทยย่อมจะมีความสำคัญต่อชาติไทยและคนไทย ดัง รุประณี นาคกรรพ (รุประณี นาคกรรพ 2515 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า "ภาษาไทยย่อมมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของคนไทยมากที่สุด เพราะมีความสำคัญทางการสื่อสารและเป็นวัฒนธรรมสูงส่ง ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมในการศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการปกครอง"

ประจักษ์ ประภาพิทยากร (ประจักษ์ ประภาพิทยากร 2521 : 23-24) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารว่า "ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความเข้าใจซึ่งกันและกันในสังคม... การมีการพัฒนาทางภาษาจึงช่วยให้เด็กสามารถดำรงชีวิตประจำวันในสังคมอย่างมีความสุขและราบรื่น ทุกคนได้ถูกต้องและพึงเข้าใจ ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เด็กได้กระทำกิจกรรมได้ศึกษาทั้งในห้องเรียน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้พูด ได้ฟัง ได้คิด ตลอดจนทำรายงาน ซึ่งต้องอาศัยความรู้และทักษะภาษาไทยทั้งสิ้น" ดังนั้น สุมานิน รุ่งเรืองธรรม (สุมานิน รุ่งเรืองธรรม 2524 : 5) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ว่า

การเรียนการสอนภาษาไทยมีความสำคัญมากในการศึกษาเล่าเรียนของคนไทยและมีความสำคัญยิ่งกว่าวิชาไหนหมด

การกำหนดให้เรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับด้วยเหตุผลว่า วิชาภาษาไทยเป็นภาษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ก : 25) สำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายอย่างคืบนั้น ควรเน้นสัมฤทธิผลของทักษะการเข้าใจภาษา คือ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษา คือ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจแสวงหาความรู้และมีเหตุผล เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะโดยธรรมชาติ (บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ 2519 : 25)

แต่การเรียนการสอนภาษาไทยเท่าที่ผ่านมาและที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากประสบอุปสรรคหลายประการ เช่น พื้นความรู้ภาษาไทยของนักเรียนต่างกัน จำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป ครูขาดอุปกรณ์การสอนและความรู้เกี่ยวกับการวัดผลเป็นต้น และอุปสรรคที่มีความสำคัญมากที่สุดก็คือ วิธีสอนของครู (อารีย์ เจริญพจน์ 2521 : 1) ซึ่งการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมที่ครูชอบใช้ก็คือ การสอนโดยครูเป็นผู้บรรยาย ครูเป็นผู้ชี้บายชี้แจงแต่ฝ่ายเดียว นักเรียนมักจะเป็นผู้ถูกกำหนดให้เป็นผู้รับฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครูหรือครูถามนักเรียนตอบจากตำราเล่มเดียวตลอดปีและเป็นผู้จับบันทึกข้อความต่าง ๆ ที่ครูบอก จนแทบจะกล่าวได้ว่าครูไม่มีวิธีสอนภาษาไทยที่ดี และเหมาะสมกับบทเรียนซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้คือ (วารสารครูศาสตร์ 2517 : 47 - 48)

1. ครูใช้วิธีสอนแบบเดียว คือบรรยายตลอดชั่วโมง นักเรียนไม่มีโอกาสได้แสดงและซักถามความสงสัย ทำให้นักเรียนไม่ได้ใช้ทักษะทั้ง 4 รวมทั้งไม่ได้ฝึกการคิดเท่าที่ควร

2. ครูไม่ได้ใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสมเนื้อหาวิชา

3. ครูขาดอุปกรณ์การสอน หรือไม่ได้นำอุปกรณ์มาใช้สอน

4. ในการสอนครูไม่ได้เน้นการสอนให้ครบทั้ง 4 ทักษะ มักจะเน้นเพียง การอ่านการเขียนเท่านั้น

5. การทดสอบไม่สม่ำเสมอมักทำเฉพาะปลายปีหรือปลายภาคเรียน ทั้งที่ ควรทำทุกชั่วโมง หรือทุกสัปดาห์ เพื่อบันทึกผลและทดสอบความสามารถของนักเรียน อย่างแท้จริง

ผลจากการที่ครูผู้สอนชอบใช้วิธีสอนโดยการบรรยาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อหาได้ยากและเกิดความเบื่อหน่าย (ผกาศรี หงส์นาค 2517 : 35) ทำให้ นักเรียนขาดทักษะทางภาษา คือ พูดไม่ชัด อ่านไม่คล่อง ฟังไม่เข้าใจ เขียนไม่ถูกต้อง นักเรียนไม่สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้จากการเรียนในโรงเรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรเป็นแหล่งที่จะช่วยให้นักเรียนมี ทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ (ชนู แสงศักดิ์ 2517 : 63)

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจ ทำให้คุณภาพทางการศึกษาลดลง นักเรียนมีความรู้ อยู่ภายในกรอบ ครูมุ่งแต่จะหา ความรู้มาถ่ายทอดให้นักเรียนเท่านั้น นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ชักถามข้อสงสัย และได้พัฒนาทักษะ เป็นเหตุให้นักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน บางคนเรียนไม่ทันเพื่อน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานและความสามารถ ประสบการณ์ต่างกัน ซึ่งวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่สำคัญที่สุด ถ้าการใช้ภาษาขาด ประสิทธิภาพ การดำเนินชีวิตย่อมขาดประสิทธิภาพไปด้วยเกือบทุกด้าน (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ 2520 : 3)

ความก้าวหน้าในการจัดการเรียนภาษาไทยนั้น ในปี พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เปลี่ยนแปลง แบบเรียนโดยใช้แบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ โดยเน้นการสอนให้สัมพันธ์กัน ระหว่าง วรรณกรรม วรรณคดี ทักษะต่าง ๆ ในการใช้ภาษาและหลักภาษาอีกด้วย

ในปี พ.ศ. 2524 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอีกครั้งหนึ่ง แบบเรียนที่เคยใช้ในสมัยหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนแปลงใหม่ กำหนดให้ใช้แบบเรียนภาษาไทย "ชุดวรรณวิจิตร และทักษะพัฒนา" โดยเน้นการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทั้งสี่ด้านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อให้มองเห็นแนวทางพัฒนาทักษะไว้อย่างเด่นชัดคือ เพื่อตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย เข้าใจธรรมชาติของภาษาสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้องตามระเบียบของภาษาเพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถอ่านหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจถูกต้องรวดเร็ว สามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้ฟัง ได้อ่านอันจะนำไปเกิดวิจารณ์ญาณ เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของการเรียน สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ทั้งในค่านาชีพและการใช้ทักษะภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษา หรือการค้นคว้า วิทยาการต่าง ๆ ตามความสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ข : 15)

จากสภาพความบกพร่องในการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและแบบเรียนวิชาภาษาไทย ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำชี้แจงหลักสูตรวิชาภาษาไทยคือ "...เกี่ยวกับวิธีเรียนวิธีสอน นักเรียนควรหาความรู้ภาษาไทยได้เอง โดยไม่ต้องอาศัยครูตลอดเวลา ครูต้องไม่คิดว่าสิ่งที่ตนสอนเท่านั้นคือการเรียนของนักเรียน ครูอาจารย์ภาษาไทยต้องให้นักเรียนช่วยตัวเองโดยครูอาจารย์เป็นผู้แนะทางให้" (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 ก : 25) และเนื่องจากวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวิชาบังคับ ใช้เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์การวางแผนการเรียนการสอนสำหรับเวลาเท่าที่มีอยู่สำคัญมาก ครูอาจารย์ภาษาไทยทั่วไปจะต้องเปลี่ยนวิธีสอน เปลี่ยนบทบาทของตนจากผู้สอนหน้าชั้นเป็นผู้ช่วยผู้แนะนำให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 ก : 28)

ดังนั้นจึงมีกลวิธีการเรียนการสอนที่นิยมกันอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ คือ การใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งนี้เพราะนวัตกรรมทางการศึกษามีความสำคัญต่อการศึกษาล่าเรียนเป็นอย่างมาก คือ ช่วยเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามความต้องการและความสามารถของเขา ช่วยผ่อนคลายและเวลาของครูลง ช่วยให้นักเรียน เรียนรู้ได้มากขึ้น (สมาน ชาคิยานนท์ 2517 : 137) และนิพนธ์ สุขปรีดี (นิพนธ์ สุขปรีดี 2519 : 10) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษามาไว้ว่า "หมายถึงการระดมสรรพความรู้ที่มีเหตุผลมาประยุกต์ให้เป็นระบบใหม่และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริงในการแก้ปัญหาให้บรรลุจุดหมายของการศึกษามากกว่าเดิม"

นวัตกรรมทางการศึกษาที่นำมาใช้แก้ปัญหาและเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษา ได้แก่ การสอนเป็นคณะ (Team Teaching) การสอนแบบโปรแกรม (Programmed - instruction) การเรียนด้วยตนเอง (Self - instructional) เทปโทรทัศน์ (Vedio Tape) บทเรียนโมดูล (Instructional Module) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Teaching) การจัดโรงเรียนโดยไม่แบ่งชั้น (Non-graded school) การสอนโดยชุดการสอน (Instructional packages) เป็นต้น

ชุดการสอน (Instructional packages) เป็นชุดสื่อประสม (Multi media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ หัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง หรือซองภายในนี้จะมีคู่มือการใช้ประกอบด้วยรายละเอียดและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นด้วย ชุดการสอนนี้อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทตามลักษณะการใช้ หนึ่ง สำหรับครูใช้สอนนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ สอง สำหรับนักเรียนเรียนตามลำพังเป็นกลุ่มเล็ก สาม สำหรับนักเรียนเรียนด้วยตนเองคนเดียว (เปเรื่อง กุมท 2518 : 1)

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 181) กล่าวว่า ชุติการสอนคือการนำเอาวัสดุอุปกรณ์ในรูปของสื่อการเรียนแบบประสมมาช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และชุติการสอนจะช่วยอำนวยความสะดวกกับครูผู้สอนและเชื่อว่านักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและนักเรียนจะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ช่วยจัดปัญหาทางการศึกษา ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ตัวผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของควอน (Duane, 1973 : 169) ได้กล่าวถึงชุติการสอน หรือชุติการเรียนว่าเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเอาทรัพยากรเพื่อมาสนับสนุนการเรียนอย่างมีระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย

กาญจนา เกียรติประวัติ (กาญจนา เกียรติประวัติ 2524 : 61 - 62) กล่าวถึงประโยชน์ของชุติการสอนไว้ว่า ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครู ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ฝึกความรับผิดชอบ การตัดสินใจ เป็นแหล่งความรู้ที่ทันสมัย ช่วยจัดปัญหาการขาดครู จะเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ชุติการสอนมีข้อดีดังกล่าว และจากการศึกษาวิจัยของ Ellen Jean Baird Mc.Donald (รัชนี ปานแร่ 2522 : 17 อ้างอิงมาจาก Mc.Donald, 1973 : 159CA) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนาการและประเมินค่าของชุติการสอนสื่อประสมวิชาภาษาอังกฤษซ่อมเสริมในวิทยาลัยชุมชนขอนแก่น เมือง ผลการวิจัยแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของผู้เรียนโดยใช้ชุติการสอนสูงกว่าผู้เรียนจากการบรรยายและการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการวิจัยของ John Parker Damon (รัชนี ปานแร่ 2522 : 17 อ้างอิงมาจาก Damon, 1974 : 1423A) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาและประเมินผลเกี่ยวกับโปรแกรมในการสื่อความหมายแบบไม่ใช้คำพูด ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น นักเรียนที่เรียนอ่อนตอบสนองการใช้

ชุดการสอนดีกว่านักเรียนที่เรียนเก่ง และจากการวิจัยของ ไพบุลย์ เปานิธิ และ พิมพ์อำไพ อินทรวัตร ได้ผลตรงกันว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนวิชาภาษาไทย ที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่นนั้น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูสอนตามปกติ (ไพบุลย์ เปานิธิ 2519 : 110 และ พิมพ์อำไพ อินทรวัตร 2520 : 66) และอารีย์ เจริญพจน์ ได้ทำการศึกษา ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติ (อารีย์ เจริญพจน์ 2521 : 53) จาก การศึกษาค้นคว้าของ พิสุทธิ บุญเจริญ นอกจากปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ กลุ่มที่ได้รับการเรียนจากครูที่สอนด้วยชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากครูที่สอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แล้ว การเรียนด้วยชุดการสอนนี้ยังช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดสูงกว่าการสอนตามปกติด้วย

ดังนั้นชุดการสอนน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาที่กล่าวมาได้ ประกอบกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายเปลี่ยนแปลงแบบเรียน และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนลดลง เหลือเพียง 2 คาบต่อสัปดาห์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดการสอนในวิชาภาษาไทย ชุดสัมพันธ์ทักษะ จากหนังสือแบบเรียนวรรณวิจักษ์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อ เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาไทยเห็นคุณค่าเกิดกำลังใจไม่เบื่อหน่ายในการสอน เพื่อ ให้เกิดการพัฒนาทักษะของนักเรียนช่วยให้นักเรียนเกิดสมรรถภาพการเรียนรู้และเป็น ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยที่ผลการศึกษาของ ผู้วิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดการสอน กับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดการสอน กับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
3. เพื่อศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดการสอน กับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้ชุดการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สามารถนำไปใช้ในการสอนได้
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการสอนหน้าชั้นมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ เพื่อช่วยให้นักเรียนหาความรู้ได้เอง ไม่ต้องอาศัยครูตลอดเวลา
3. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้การศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ในด้านการแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2527 ของโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 300 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ 2 ห้องเรียน จำนวน 100 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เวลาที่ทำการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 14 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบติดต่อกัน รวมเวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์

4. เนื้อหาวิชา

เนื้อหาของบทเรียนที่ผู้วิจัยนำมาทดลองครั้งนี้ เป็นเนื้อหาจากแบบเรียน ภาษาไทยชุดวรรณวิจักษ์ วิชา ท 401 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้เรียนใน ภาคเรียนที่ 1 ในเรื่องต่อไปนี้

4.1 นิราศพระบาท

4.2 บทร้อยกรอง 5 เรื่อง

4.2.1 อยู่เพื่ออะไร

4.2.2 เพื่อศักดิ์ศรี

4.2.3 ชารทอง

4.2.4 ขรรษาคีกับมุนษย์

4.2.5 ราตรี

5. การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาไทยชุดวรรณวิจักษ์ โดยใช้ชุดการสอน กับการสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ วิชา ท 401 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ให้เรียนจากเนื้อหาอันเดียวกัน คือเนื้อหา ในแบบเรียนชุดวรรณวิจักษ์ 2 เรื่อง ได้แก่ นิราศพระบาท และบทร้อยกรองทั้ง 5 เรื่อง (อยู่เพื่ออะไร เพื่อศักดิ์ศรี ชารทอง ขรรษาคีกับมุนษย์ ราตรี) และมีจุดประสงค์

ในการเรียนรู้เหมือนกัน เวลาที่ใช้ในการทดลองเท่ากัน คือ 14 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบติดต่อกัน แต่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจะได้รับวิธีสอนที่แตกต่างกันดังนี้

5.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยใช้ชุดการสอน

ประกอบด้วย

5.1.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5.1.2 เนื้อหาหน่วยย่อย รายละเอียดของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ

5.1.3 วิธีสอน นักเรียนทุกคนเรียนจากชุดการสอนซึ่งเป็นบทเรียน บรรยายอยู่ในซองหรือกล่อง ประกอบด้วย บทเรียน คู่มือการเรียนรู้ อุปกรณ์การเรียน กิจกรรมนักเรียน และเรียนด้วยตนเองมีลำดับขั้นการเรียนรู้ดังนี้

5.1.3.1 ทดสอบความรู้พื้นฐานของเรื่องที่จะเรียน

5.1.3.2 เรียนจากชุดการสอน ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรม การเรียนที่เป็นรายบุคคลหรือเป็นกิจกรรมกลุ่มตามคู่มือการเรียนรู้

5.1.3.3 ทำกิจกรรมจากชุดการสอนที่เป็นบทเรียนนั้น ๆ

ตามกำหนด

5.1.3.4 ทดสอบความก้าวหน้าหลังจากที่เรียนจาก ชุดการสอนแต่ละชุดจากแบบทดสอบ หรือแบบฝึกหัดที่ระบุไว้ในชุดการสอนนั้น

5.1.3.5 ถ้าผู้เรียนพบว่าการเรียนในแต่ละชุด การสอนไม่ผ่านเกณฑ์ 80 % หรือตามที่ระบุไว้ ถือว่ายังไม่ผ่านจุดประสงค์เชิง พฤติกรรมจะต้องเรียนซ่อมเสริม โดยเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้เดิม หรือจาก กิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ที่ระบุไว้ในชุดการสอนนั้น แล้วทดสอบใหม่จนกว่าจะผ่านเกณฑ์ ที่กำหนด จึงจะถือว่ามีความรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ

5.1.4 การประเมินผล

5.1.4.1 สังเกตความสนใจของนักเรียน

5.1.4.2 ดูจากความก้าวหน้าในการตรวจแบบทดสอบ

5.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย

5.2.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5.2.2 เนื้อหาหน่วยย่อย

5.2.3 วิธีเรียน นักเรียนทุกคนเรียนจากครูเป็นผู้สอน ซึ่งสอนตามคู่มือครู ประกอบด้วย โครงการสอน บันทึกการสอน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด และกิจกรรมนักเรียน วิธีสอน ใช้การอธิบาย บรรยาย ซักถามนักเรียน ให้นักเรียนถาม อ่าน อภิปราย หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่เสนอแนะไว้ในคู่มือการสอนของกระทรวง

5.2.4 การประเมินผล

5.2.4.1 สังเกตความสนใจของนักเรียน

5.2.4.2 จากการตอบคำถาม

5.2.4.3 การตรวจแบบฝึกหัดที่นักเรียนทำ

และครูจะเป็นผู้ประเมินผลโดยส่วนรวมว่า นักเรียนผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่ ซึ่งอาจจะมีแบบทดสอบ แบบฝึกหัด และสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ต้องเรียนซ่อมเสริมที่จัดไว้ในตารางเรียนประจำสัปดาห์ หรือแล้วแต่ครูสอนจะเป็นผู้ตัดสินใจ

6. ตัวแปรที่จะศึกษา

6.1 ตัวแปรอิสระได้แก่วิธีสอน 2 แบบ คือ

6.1.1 การสอนโดยชุดการสอน

6.1.2 การสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

6.2 ตัวแปรตาม

6.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.2.2 ความสนใจในวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนวิชาภาษาไทย หมายถึง ชุดการสอนวิชาภาษาไทย ท 401 ชุดวรรณวิจิตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบศูนย์การเรียนรู้ สำหรับการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย บทเรียน คู่มือการเรียนรู้จากชุดการสอน อุปกรณ์สำหรับที่ใช้เรียนในชุดการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนจากชุดการสอนแต่ละชุด โดยกำหนดเนื้อเรื่องจากหนังสือแบบเรียนวรรณวิจิตร 2 เรื่อง คือ นิราศพระบาท และบทร่ายกรรอนทั้ง 5 สร้างเป็นชุดการสอน 7 ชุดการสอน บรรจุอยู่ในซองหรือกล่อง และอุปกรณ์บางอย่างที่ไม่สามารถนำบรรจุในกล่องหรือซอง มีบัตรคำสั่งชี้แจงให้ทราบว่า เป็นอุปกรณ์อะไร อยู่ที่ใด

2. การเรียนรู้โดยชุดการสอน หมายถึง วิธีการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองเรียนด้วยตนเองจากชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยบทเรียน คู่มือการเรียนรู้จากชุดการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบเพื่อประเมินผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 7 ชุด นักเรียนต้องปฏิบัติตามคู่มือการเรียนรู้จากชุดการสอน และทำกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกชุดการสอนในเวลาที่กำหนด ขณะที่เรียนหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน นักเรียนมีข้อสงสัยก็สามารถถามครูได้ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนจะต้องประเมินผลความก้าวหน้าของตนเองด้วยการทำแบบทดสอบ เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้จากชุดการสอนแต่ละชุด และถ้านักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ 80% ขึ้นไป ถือว่านักเรียนมีความรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่วางไว้ แต่ถ้านักเรียนทำแบบทดสอบได้ไม่ถึง 80% ถือว่าไม่ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในชุดการสอนนั้น จะต้องเรียนซ่อมเสริมโดยทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในชุดการสอนซ้ำอีกหรืออาจเรียนจากกิจกรรมใหม่ที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์ของชุดการสอนนั้น ๆ ก็ได้ แล้วให้นักเรียนสอบหลังเรียนอีกครั้ง ใต้คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดนั้น 80% ขึ้นไป ถือว่ามีความรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่วางไว้ จนกระทั่งครบทั้ง 7 ชุด

3. การเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การเรียนของนักเรียนกลุ่ม ความรู้ ซึ่งได้รับการเรียนโดยมีครูเป็นผู้สอน และสอนความรู้เรื่องการสอนภาษาไทยชุด วรรณวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เนื้อเรื่องและ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง โดยกำหนดแผนการสอน ประกอบด้วย คู่มือครู บันทึกการสอน อุปกรณ์การสอน แบบฝึกหัด แบบทดสอบและกิจกรรมนักเรียน วิธีสอน ใช้การอธิบาย บรรยายซักถามนักเรียน ให้นักเรียนอ่าน อ่านอภิปราย ทำ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ หรือกิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม ครูเป็นผู้วัดผลประเมินผล ว่านักเรียนมีความสามารถตามเกณฑ์ที่จะผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือไม่ โดยดู จากแบบทดสอบ หรือแบบฝึกหัดที่กำหนดให้นักเรียนทำ และถ้าไม่ผ่านจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม นักเรียนจะต้องเรียนซ่อมเสริมในช่วงซ่อมเสริมประจำสัปดาห์ในตาราง เรียนหรือผู้สอนเป็นผู้แนะนำ

4. การสอนตามคู่มือของกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง การสอนตามข้อ เสนอแนะที่ระบุไว้ในหนังสือคู่มือการสอน เพื่อให้ครูได้รับความสะดวกเพิ่มขึ้นในการสอน เช่น การกำหนดเนื้อหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน คำชี้แจงเนื้อหา ความ สำคัญของบทเรียน เป็นต้น ซึ่งข้อเสนอแนะในคู่มือครูเป็นแนวทางให้ครูได้ปรับปรุง คิดแปลงวิธีสอนให้เหมาะสมแก่สภาพของการเรียนการสอนได้

5. คะแนนความรู้พื้นฐาน หมายถึง คะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ จากการตอบแบบทดสอบ ก่อนการทดลองใช้ชุดการสอน และการเรียนจากวิธีสอน โดยครูเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตาม เนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบทดสอบหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดลองหาคะแนน ความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่ตอบได้คะแนนมาก

7. ความสนใจที่มีต่อวิชา หมายถึง การแสดงออกของความรู้สึกรักชอบและตั้งใจที่จะทำ เช่น ขกถามปัญหาในเรื่องที่ครูสอนเมื่อมีข้อสงสัย สนทนา ถกเถียง อภิปรายปัญหาในเรื่องที่เรียน ติดตามอ่านวารสาร หรือตำราที่เกี่ยวข้องกับวิชา มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน รวบรวม สรุปเรื่องที่เรียนอย่างย่อ ๆ เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้าหาความรู้ในวิชาเพิ่มเติมจากที่ครูสอนไว้ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้จะวัดด้วยแบบสอบถามวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แยกตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชุดการสอน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

2. ความสนใจ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

1. ชุดการสอน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

ความหมายของชุดการสอน

คำว่า "ชุดการสอน" มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านเช่น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2518 : 5) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า หมายถึง การนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเป็นหมวดๆ ภายในชุดการสอนจะประกอบด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอนสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ เช่น รูปภาพ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ 8 มม. แผนคำบรรยาย วัสดุอุปกรณ์การสาธิต และการมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น และ แคปเฟอร์ (Kapfer. 1972 : 3 - 10) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า

ชุดการสอนเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย คำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างเป็นชุดการสอนนั้น ได้มาจากขอบข่ายของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเนื้อหานั้นจะต้องตรงและชัดเจนที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียน

ฮุสตัน และคนอื่น ๆ (Houston, and other. 1972 : 10 - 15) ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า คือชุดของประสบการณ์ที่จัดเตรียมไว้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สมาน บุญสัน (สมาน บุญสัน 2520 : 1) กล่าวว่า ชุดการสอน บางครั้งเรียกว่า ชุดการเรียนรู้ หมายถึงนวัตกรรมที่ใช้สื่อการสอน คือนำวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการในรูปของสื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย และหัวเรื่องมาช่วย เพื่อให้การเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะรับรู้ และเข้าใจจากสิ่งที่จัดไว้เป็นชุดการสอนด้วยตนเองตามลำดับขั้น ซึ่งชุดการสอนหรือชุดการเรียนรู้จัดไว้ในกล่องหรือซองเป็นหมวดหมู่ เรียกกันว่า "กล่องวิเศษ"

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 174) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า หมายถึงระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งเพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและอีกอย่างหนึ่งเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้ง สื่อการเรียนเหล่านี้ เราเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม เรานำสื่อการเรียนมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจกล่าวได้ว่า ชุดการสอนคือกล่อง หรือซองซึ่งบรรจุสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ พร้อมทั้งคำแนะนำในการกระทำกิจกรรมตามขั้นตอน ที่เหมาะสม

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้นั้นเอง

ประเภทของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 174 - 175) แบ่งชุดการสอนตามลักษณะของการใช้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครู ใ้ คือเป็นชุดการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียวและใช้กับนักเรียนทั้งชั้น
2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนในรูปของศูนย์การเรียน ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์ มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุด ตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปของการเรียนรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้วผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เอง ในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้หากมีปัญหาก็จะสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้วผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนรู้เสริมเพื่อเจาะลึกถึงที่เรียนรู้ได้อีก จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่จะต้องรอคอยบุคคลอื่น

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคลเมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้า และศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันไต่ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน หรือผู้ชี้แนะแนวทางการเรียน ชุดการสอนแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนสุดขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ชุดการสอนนี้บางครั้งเรียกว่า บทเรียนโมดูล (Instructional Module)

องค์ประกอบของชุดการสอน

ฮุสตัน และคนอื่น ๆ (Houston and other. 1972 : 10 - 15) อธิบายว่า ชุดการสอนมีหลายรูปแบบ แต่จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนดังต่อไปนี้คือ

1. คำชี้แจง
2. จุดมุ่งหมาย
3. การประเมินผลก่อนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. การประเมินผลหลังการสอน

โฮเวล (ฮาโรจน์ แพ่งยัง 2519 : 10 อ้างอิงมาจาก Howell. 1973 : 127) กล่าวว่าชุดการสอนจะต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. รายการเนื้อหาวิชาและสิ่งเกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่นกิจกรรมหรือวิธีการที่จะนำผู้เรียนบรรลุถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย

3. วิธีวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนว่าได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้หรือยัง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 175 - 178) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอน และแจกแจงรายละเอียดไว้ดังนี้คือ

ชุดการสอนประกอบด้วย

1. หัวเรื่อง
2. คู่มือการใช้ชุดการสอน
3. วัสดุประกอบการเรียน
4. บัตรงาน
5. กิจกรรมสำรวจ
6. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน

1. หัวเรื่อง เป็นการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย แต่ละหน่วยแบ่งออกเป็น ส่วนย่อยเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้

2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่ใช้ชุดการสอนจะต้องศึกษาก่อนที่จะใช้ชุดการสอน จากคู่มือให้เข้าใจเป็นครั้งแรก จะทำให้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคู่มือประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

2.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน เพื่อสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำชุดการสอนไปใช้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง

2.2 สิ่งที่คุณจะต้องเตรียมก่อนสอน ส่วนมากจะบอกถึงสิ่งที่มีขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะบรรจุไว้ในชุดการสอน หรือสิ่งที่มีการเนาเปื้อย สิ่งที่ไม่ปะทะง่าย หรือสิ่งที่ต้องใช้ร่วมกับคนอื่น ซึ่งเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่โรงเรียนจัดเก็บไว้ที่ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

2.3 บทบาทของนักเรียน เสนอแนะว่านักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในการเรียนอย่างไรบ้าง

2.4 การจัดชั้นเรียน

2.5 แผนการสอนซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน จำนวนผู้เรียน

2.5.2 เนื้อหาสาระอย่างย่อ

2.5.3 ความคิดควมยอค หรือหลักการเรียนรูที่มุ่งเน้น

2.5.4 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.5.5 สื่อการเรียน

2.5.6 กิจกรรมการเรียน

2.5.7 การประเมินผล

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่พวกสิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนศึกษาคนควา เช่น เอกสาร ตำรา บทคัดยอ รูปภาพ แผนภูมิ วัสดุ เป็นต้น

4. ป้ตรงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับรูกการสอนแบบกลุ่มหรือกิจกรรมแบบศูนย์การเรียน ป้ตรงานนี้อาจจะเป็นกระดาษแข็งหรือออบตาขนาดที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

4.1 ชื่อป้ตร กลุ่ม หัวเรื่อง

4.2 คำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

4.3 กิจกรรม ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

5. กิจกรรมสำรอง จำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม กิจกรรมสำรอง
ที่จะต้องเตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มที่ทำได้เร็วก่อนคนอื่นให้มี
กิจกรรมอย่างอื่นทำ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย หรืออาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลในวันขึ้นชั้น

6. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ชุดการสอนไม่ควรใหญ่หรือเล็กเกินไป
ควรจัดทำให้มีขนาดพอเหมาะเพื่อสะดวกในการเก็บรักษาและการนำไปใช้ หน้ากล่อง
หรือของบรรจุภัณฑ์นี้

- 6.1 ชุดการสอนที่
- 6.2 วิชา
- 6.3 เรื่อง
- 6.4 ชั้น

ประโยชน์ของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 181 - 182) ได้กล่าว
ถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า

1. ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู ทำให้ผู้เรียนการสอน
มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. แก้นิหาคความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล
และความสนใจตามเวลา และโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน
3. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู โดยชุดการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถ
เรียนได้ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่จะเรียนด้วยตนเอง
ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้จำนวนมากขึ้น

4. ช่วยในการจัดการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปใช้เรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

ส่วน สมาน บุญสอน (สมาน บุญสอน 2520 : 4) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของชุดการสอนเป็นข้อสำคัญ ซึ่งให้คุณประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหลายประการ เช่น

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ เพราะชุดการสอนผลิตจากบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญทางการศึกษาสาขาต่าง ๆ
2. ช่วยลดภาระของผู้สอน เพราะมีการกำหนดขั้นตอนไว้พร้อมแล้ว ผู้สอนเพียงดำเนินการตามคำแนะนำที่บอกไว้ในคู่มือครูเท่านั้น
3. ช่วยผู้เรียนจำนวนมากให้ได้ความรู้ในแนวเดียวกัน เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิชาเดียวกันแต่มีผู้สอนหลายคน
4. ช่วยให้ผู้รู้ดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ซึ่งบอกไว้ชัดเจนแน่นอน เป็นเชิงพฤติกรรม
5. ช่วยครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในการทำกิจกรรม และใช้สื่อการสอนอย่างครบถ้วน
6. ช่วยครูให้สามารถประเมินผล เพื่อวัดผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ ตามความต้องการของตน และการเรียนรู้ตามอัตราการเรียนของแต่ละคน

8. ช่วยสร้างเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง เพราะชุดการสอนจะแยกออกเป็นรายวิชา แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงตามลำดับเพื่อให้นักเรียนศึกษาแต่ละหน่วยแล้วมีโอกาสติดตามหน่วยต่อไปได้

แนวทางในการสร้างชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2523 : 178 - 181) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนไว้ดังนี้

1. จะต้องศึกษาเนื้อหาสาระของวิชาที่จะนำมาสร้างชุดการสอนนั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน จะมุ่งเน้นให้เกิดหลักการเรียนรู้อะไรบ้างกับนักเรียน นำมาวิเคราะห์แล้วแบ่งเป็นหน่วยการเรียนการสอน ในแต่ละหน่วยจะต้องมีหัวเรื่องย่อยรวมอยู่อีก จะต้องพิจารณาพิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วนเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนในหน่วยอื่น ๆ อันจะสร้างความสับสนให้กับผู้เรียนได้ การแบ่งหน่วยการเรียนการสอนของแต่ละวิชานั้น ควรเรียงลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระอะไรเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ก่อน

2. เมื่อศึกษาเนื้อหาสาระแบ่งเป็นหน่วยการเรียนได้แล้วจะต้องพิจารณาอีกครั้งว่าจะทำชุดการสอนแบบใดโดยคำนึงถึงข้อกำหนดว่า ผู้เรียนคือใคร จะทำอะไรกับผู้เรียนและจะทำให้ได้อย่างไร

3. กำหนดหน่วยการเรียนการสอนโดยประมาณเนื้อหาสาระที่เราถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนตามชั่วโมงที่กำหนด โดยคำนึงว่า เป็นหน่วยที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้หาสื่อการเรียนได้ง่าย หน่วยการเรียนนี้มีหลักการหรือความคิดรวบยอดอะไร

4. กำหนดความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวความคิดและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม

5. จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด กำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถแสดงออกมาให้เห็นภายหลังที่เรียนจบเนื้อหาแต่ละเรื่องแล้ว ผู้สอนสามารถวัดได้

6. การวิเคราะห์งาน นำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสม

7. เรียงลำดับกิจกรรมการเรียน เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนไม่เกิดการซ้ำซ้อน คำนึงถึงพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน วิธีดำเนินการให้มีการเรียนการสอนขึ้น

8. สื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนที่ครูและนักเรียนจะต้องกระทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำขึ้นและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย ถ้าสื่อการเรียนเป็นของที่ใหญ่โต หรือมีคุณค่า ที่จะต้องจัดเตรียมมาก่อน จะต้องเขียนบอกไว้ให้ชัดเจนในคู่มือครูเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนว่า จะไปจัดหาได้จากที่ไหน เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง และพวกสิ่งเก็บไว้ไม่ได้พบเห็น เพราะเกิดการเน่าเสีย เช่น ใบไม้ ฟืช สัตว์ เป็นต้น

10. การทดลองชุดการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพ
ของชุดการสอนเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม ควรนำไปทดลองกับกลุ่มเล็ก ๆ ก่อน
เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และการแก้ไขปรับปรุงอย่างใดแล้วจึงนำไปทดลองกับเด็ก
ทั้งชั้นหรือกลุ่มใหญ่ โดยกำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

- ก. ชุดการสอนนี้ต้องการความรู้เดิมของผู้เรียนหรือไม่
 - ข. การนำเข้าสู่บทเรียนของชุดการสอนที่เหมาะสมหรือไม่
 - ค. การประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน มีความสัมพันธ์
เกี่ยวข้องกับผู้เรียนหรือไม่
 - ง. การสรุปผลการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางไปสู่ความคิด
รวบยอด หรือหลักการสำคัญของการเรียนรู้ในหน่วยนั้น ๆ หรือไม่
 - จ. การประเมินผลหลังการเรียน เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเรียน
รู้ที่เปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นนั้นให้ความเชื่อมั่นได้มากน้อยแค่ไหนกับผู้เรียน
- สมาน บุญฉน (สมาน บุญฉน 2520 : 5) ได้เสนอแนะการสร้าง
ชุดการสอน สำหรับกลุ่มกิจกรรม ซึ่งมีขั้นตอนในการผลิตอย่างเป็นระบบดังนี้
1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาของประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา
หรือผสมผสานก็ได้ตามที่เห็นเหมาะสม
 2. กำหนดหน่วยการสอนแบ่งเนื้อหาวิชาการออกเป็นหน่วยการสอนโดย
ประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนได้ตามคาบชั่วโมง
ที่กำหนด ควรเป็นหน่วยละ 2 คาบ

3. กำหนดหัวเรื่องผู้สอนจะต้องกำหนดว่าในแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้างแล้วกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยออกมา

4. กำหนดความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปแนวความคิด สาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับหัวเรื่องที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกการผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนทำ

7. กำหนดแบบประเมินผล ประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบเป็นเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แล้วนักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เพียงใด

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูจะใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้วก็จัดสื่อการสอนไว้เป็นศูนย์ ๆ ละ 1 ชอง ควรมีประมาณ 5 - 6 ศูนย์ แล้วรวมไว้ในกล่องเดียวกัน

9. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนหรือทดลองสอนกับผู้เรียน

9.1 อานำไปทดลองกับเด็ก 1 หรือ 2 คน ให้ทดลองทำดู

9.2 นำไปทดลองกับเด็กกลุ่มใหญ่แล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้รับการปรับปรุงและสามารถนำไปใช้ได้ตามประเภทของชุดการสอน การใช้ควรกำหนดขั้นตอนไว้ดังนี้

- 10.1 สอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้เดิมใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที
- 10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- 10.3 ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งกลุ่มปฏิบัติการตามศูนย์
- 10.4 จัดสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอด หรือหลักการสำคัญ
- 10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว

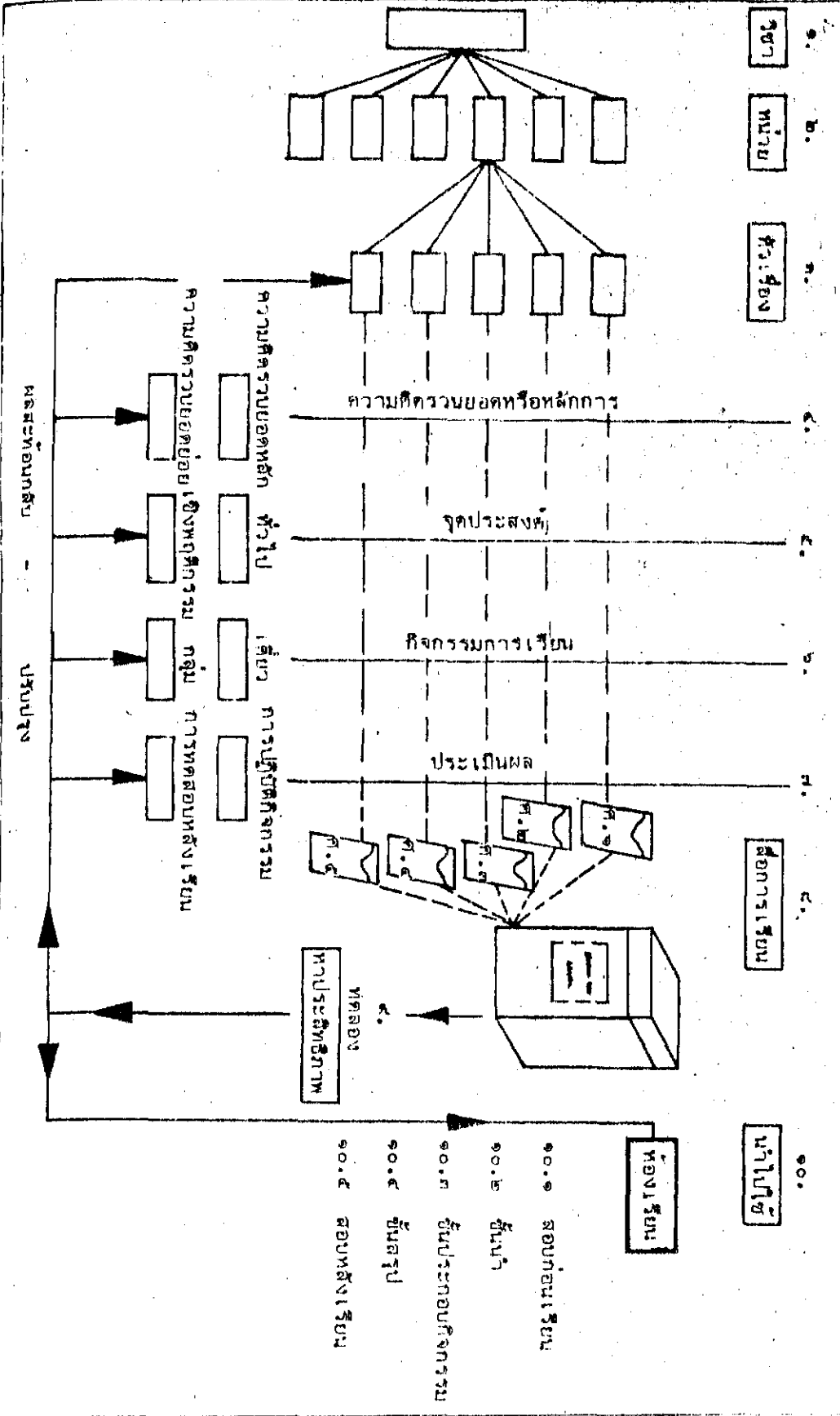
ปัจจัยที่จะช่วยให้การสอนประสบผลสำเร็จ

การใช้ชุดการสอนจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อได้มีการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ดังนี้

1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
2. ให้นักเรียนมีโอกาสทราบผลการกระทำในทันที
3. มีการเสริมกำลังใจนักเรียนจากประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ
4. คอยชี้แนวทางและประมาณการในการเรียนรู้ตามทิศทางที่ครูได้วิเคราะห์และกำหนดความสามารถของนักเรียนไว้

การผลิตชุดการสอนควรเน้นไปตามขั้นตอนตามแผนภูมิที่ 1 หน้า 27

แผนภูมิการผลิตรายการการสอน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

1.2.1 การวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนไว้อย่างกว้างขวาง จะขอเสนอผลการวิจัยพอเป็นสังเขปดังนี้

ค.ศ. 1967 มีการปรับปรุงห้องเรียนแบบเก่าของโรงเรียน Llanerch ที่ฟิลา เดลเฟีย สหรัฐอเมริกา ให้เป็นห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน พบว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยน้อยกว่าเดิม บรรยากาศในห้องเรียนไม่เคร่งเครียด ครูเหนื่อยน้อยกว่าเดิม ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี (ฐิณี ขอนโคกสูง 2524 : 11 อ้างอิงมาจาก Lenzak, 1967 : -)

ค.ศ. 1971 Martha Jane Armstrong ศึกษาเปรียบเทียบ การเรียนภาษาฝรั่งเศสจากชุดการสอนกับการเรียนในห้องปกติ พบว่าผู้เรียนจากชุด การสอนจะมีทักษะในการพูด อ่าน เขียน ดีกว่าผู้ที่เรียนในห้องเรียนตามปกติ (Armstrong, 1972 : 56669A - 5670A) และ Eliza B. Meeks ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบวิธีสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีสอนแบบธรรมดา" ที่มหาวิทยาลัยไอโอวา สหรัฐอเมริกา โดยการทดลองสอนนักศึกษาครู ผลการวิจัย สรุปได้ว่า วิธีสอนโดยชุดการสอนมีประสิทธิภาพกว่าวิธีสอนตามธรรมดาอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ

ค.ศ. 1972 Baun ได้ใช้ชุดการสอนของครูในการปรับปรุงวิธีสอน และการวินิจฉัยการแก้ปัญหาในการอ่านคือ

1. ฝึกให้ครูสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ในขณะที่ย่าน
2. ฝึกให้ครูได้รู้จักวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการกำหนดระดับของการอ่านของนักเรียน

3. ฝึกให้ครูรู้จักเลือกเนื้อหาพิเศษสำหรับให้เด็กเรียนอ่าน
4. ให้ครูรู้จักสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตอบสนองของผู้เรียน
5. ฝึกให้ครูรู้จักเสริมแรงในการอ่าน

Buan. ได้นำชุดการสอนไปฝึกครู 25 คน ใช้เวลา 2 วัน / สัปดาห์ เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ปรากฏว่าครูทั้ง 25 คน สามารถฝึกหัดได้ สมความมุ่งหมาย (Buan. 1972 : 48) Anne ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาและประเมินค่าชุดการสอนเพื่อการเรียนด้วยตนเองสำหรับการฝึกหัดครู" ของนักศึกษาและครูประจำการ ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียใต้ พบว่า การเรียน จากชุดการสอนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และทำให้ กระบวนการเรียนเป็นระบบกว่าเดิม (Langstaff. 1972 : 15566A)

ค.ศ. 1973 Mc Donald ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาและประเมิน ผลชุดการสอนแบบใช้สื่อประสมเพื่อเรียนด้วยตนเองสำหรับใช้สอนซ่อมเสริมภาษาอังกฤษ" ในวิทยาลัยแลมบานเมือง ในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า กลุ่มที่เรียนจากชุด การสอนประสบผลสำเร็จในการเรียนดีขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อชุดการสอนด้วย (Mc Donald. 1973 : 1590A - 1591A) ส่วน Whittier ได้ทำการ วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของการเรียนแบบศูนย์การเรียนกับการเปลี่ยนแปลง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของเด็กชายหญิง" พบว่า เด็กหญิงได้คะแนน การอ่านวิชาที่เป็นทักษะมากกว่าเด็กชาย แต่ความก้าวหน้าทางการศึกษาโดยรวม ต่างกันเพียงเล็กน้อย (Whittier. 1973 : 126) และ Damon. ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาและการวัดผลเกี่ยวกับโปรแกรมสื่อผสมในการสื่อความหมาย โดยไม่ต้องใช้คำพูด" ปรากฏผลว่า การใช้แบบเรียนแบบสื่อผสมทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ มีความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น ผู้ที่เรียนอ่อนเข้าใจดีและยังช่วยปรับปรุงทักษะของการพูด ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นด้วย (รัชนี ปานนร 2522 : 18 อ้างอิงมาจาก Damon. 1974 : 1423A)

ปี ค.ศ. 1975 มีการทดลองจัดห้องศูนย์การเรียนรู้ที่ Lane Community College (Eugene Oregon) โดย Merren ใช้สอนวิชาภาษา ซึ่งประกอบด้วยการสอนอ่าน ไวยากรณ์ คำศัพท์ และการสะกดคำ ในห้องศูนย์การเรียนรู้ จัดแยกเป็นพื้นที่ทำงานของครู ห้องประชุมใหญ่ ห้องประชุมย่อย และห้องทดลองสื่อการสอน ที่ใช้ ได้แก่ กลุ่มกรณ การฟัง ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ ผลการทดลอง สรุปได้ว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าเรียนในห้องเรียนธรรมดา (Merren. 1975 : 16 - 17)

ปี ค.ศ. 1976 Robert Lee Hayes วิจัยเรื่องการศึกษาผลการเรียน ด้วยตนเองจากเครื่องบันทึกเสียงและภาพนิ่ง ผลการวิจัยปรากฏว่าในหน่วยที่ 1 นักเรียนที่เรียนจากเครื่องบันทึกเสียงและภาพนิ่ง ไม่ประสบความสำเร็จเท่ากลุ่มที่ ฟังคำบรรยายและสาธิต แต่ก็ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในชุดที่ 2 กลุ่มที่เรียนจากเครื่องบันทึกเสียงและภาพนิ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่ม ที่ฟังคำบรรยาย (Hayes. 1976 : 6243A - 6244A)

ค.ศ. 1977 Erken ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษานผลของการฝึก ผู้ปกครองในการสอนเด็ก โดยใช้ชุดการสอน ชุดการสอนดังกล่าวประกอบด้วย กระดาน ดินสอ ผู้วิจัยได้คัดเลือกครู 40 คนเพื่อทำการคัดเลือกเด็ก 150 คน ซึ่งมีความสามารถเท่าในการอ่าน และคณิตศาสตร์ จากหลาย ๆ ห้องในระดับ 2 - 6 จากโรงเรียน 9 แห่ง มาจัดเป็นกลุ่มทดลอง 5 โรงเรียน และกลุ่มควบคุม 4 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มละแวกกลุ่ม ผลการวิจัยโดยวิธีให้ครู เป็นผู้ประเมินผลชุดการสอนเหล่านั้น พบว่า ชุดการสอนไม่มีผลต่อผู้ปกครองเลย แต่มีผลมากที่สุดต่อการฝึกผู้ช่วยครู (Erken. 1976 : -)

1.2.2 การวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนในประเทศไทย

การใช้ชุดการสอนเพื่อการเรียนการสอนในประเทศไทยได้แก่แพร่หลายในหลายสาขาวิชา และหลายระดับชั้น แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะงานวิจัยการใช้ชุดการสอนสำหรับวิชาภาษาไทย ซึ่งมีผู้วิจัยทำไว้แล้วหลายระดับชั้นพอสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. 2518 ม.ล. เสริมแสง พันธุมสุต (เสริมแสง พันธุมสุต 2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนราชาศัพท์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางการเรียน" ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนราชาศัพท์ชุดที่ 2 ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และนักเรียนที่ได้เรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน มีความคงทนหรือจำเนื้อหาวิชาดีกว่านักเรียนที่เรียนจากห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลาง และในทำนองเดียวกัน อุไร วนดี (อุไร วนดี 2518) ก็ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบศูนย์การเรียน" การวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ทำให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้ดีกว่าผู้เรียนจากห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลาง

พ.ศ. 2519 รัชณี ทฤษณารมย์ (รัชณี ทฤษณารมย์ 2519) ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและแบบครูเป็นศูนย์กลาง" สรุปผลการวิจัยได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันในชุดที่ 1, 2, และ 3 แต่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากชุดการสอนชุดที่ 4 มีความแตกต่างจากการเรียนที่ครูเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปีเดียวกัน ไพฑูรย์ เป่านิล (ไพฑูรย์ เป่านิล 2519) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอน

วิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่นนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากครูที่สอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 70 คน จัดเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน เครื่องมือที่ใช้คือข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความเชื่อมั่นทั้งหมด .645

พ.ศ. 2520 ศรีวิไล คอกจันทร์ (2520) ทำการวิจัย เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ กับนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลาง" ปรากฏผลของการวิจัยว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มจากการเรียนทั้ง 2 หน่วย ไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองมีความคงทนในด้านทักษะการขอความของหน่วยที่ 2 มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิมพ์อำไพ อินทวัตร (พิมพ์อำไพ อินทวัตร 2520) ได้สร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่ปัญหาชนบท จังหวัดสงขลา โดยวิเคราะห์ระบบ จากการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบสามารถนำไปใช้ได้ผลดี กล่าวคือ พัฒนาการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ผู้วิจัยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนชนบท คือโรงเรียนบ้านด่านอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 62 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 31 คน เครื่องมือที่ใช้วัดคือ แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น .85

พ.ศ. 2521 ชูชาติ นามสงว (ชูชาติ นามสงว 2521) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ ในระดับอุดมศึกษา โดยใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักศึกษา ป.กศ. สูง ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูมหาสารคาม

จำนวน 62 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 31 คน ให้เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ และกลุ่มควบคุม 31 คน เรียนจากวิธีสอนตามปกติ ผลการวิเคราะห์กลุ่มปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในปีเดียวกัน ศิริกาญจน์ โกศลมภ์ (ศิริกาญจน์ โกศลมภ์ 2521) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลการสอนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน อารีย์ เจริญพจน์ (อารีย์ เจริญพจน์ 2521) เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนแบบศูนย์ การเรียนกับการสอนตามปกติ ปรากฏผลทำนองเดียวกันว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พ.ศ. 2522 พิสุทธิ บุญเจริญ (พิสุทธิ บุญเจริญ 2522) ได้ทำการ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มของการสอน ด้วยชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวน กับการสอนตามปกติ ในวิชาภาษาไทยชั้น ประถมปีที่ 5 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนจากชุดที่สอนด้วย ชุดการสอนแบบสืบสวนสอบสวนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากครู ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถในการแก้ปัญหา กลุ่มของนักเรียน กลุ่มสูง กลุ่มกลาง กลุ่มต่ำ เพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน และรัชณี ปานแร่ (รัชณี ปานแร่ 2522) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศน์ ระหว่างการเรียนแบบ ศูนย์การเรียนรู้และแบบครูเป็นศูนย์กลาง ปรากฏผลว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ที่เรียนวิชาภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ด้วยศูนย์การเรียนรู้และด้วยการเรียนที่มีครู

เป็นศูนย์กลาง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือไม่แตกต่าง
แต่ความคงทนในเนื้อหาวิชาของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน มณเฑียร พรหมประพันธ์ (มณเฑียร พรหมประพันธ์
2522) ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ" กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนรกรรณศึกษาชัย จำนวน 90 คน
แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 45 คนซึ่งเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูล และกลุ่มควบคุม 45
คนซึ่งใช้วิธีสอนตามปกติ ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน
โมดูล

จากการศึกษาข้างต้นพอสรุปได้ว่าชุดการสอน ไม่ว่าจะเป็นชุดการสอนราย
บุคคลหรือแบบศูนย์การเรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนโดยใช้ชุดการสอนส่วนมากจะสูงกว่าผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนที่เกิดจากการสอนตามปกติ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาทดลองใช้ชุด
การสอนในวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

2. ความสนใจ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความหมาย

เทอร์นไคค (ชอแก้ว โภคย์สุพัทธ์ 2525 : 22 อ้างอิงจาก
Thorndike, 1959-) กล่าวถึงความสนใจว่าเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกลักษณะ
ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกและความนึกคิดของคนเรา ซึ่งความนึกคิดนี้คล้ายกับของ
วาร์เรน (ชอแก้ว โภคย์สุพัทธ์ 2525 : 22 อ้างอิงมาจาก Warren.
1965 : -)

ที่ว่าความสนใจหมายถึงความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับความตั้งใจในการทำ
บางอย่างโดยเฉพาะ ซึ่งสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (บุญชม, ตรีสะอาด 2524 :
อ้างอิงมาจาก สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2524 : 8) กล่าวถึงความสนใจ
ไว้ว่า ความสนใจเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกชอบ การมีความสนใจต่อสิ่งใด
ย่อมมีจิตใจจดจ่อมีสมาธิในสิ่งนั้นและใช้เวลาให้กับสิ่งนั้นมากขึ้น จึงมีส่วนช่วยให้
มีโอกาสที่จะได้รับความสำเร็จในค่านั่นมากขึ้น

คัลวินฮอร์ค ซี โพรลิด มีความเห็นว่าความสนใจเป็นแรงผลักดันอันหนึ่งที่กระตุ้น
ให้บุคคลกระทำการใด ๆ หรืออีกนัยหนึ่งความสนใจแสดงถึงความโน้มเอียงในการที่
บุคคลจะเลือกหรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ตนชอบมากกว่าสิ่งอื่น ๆ ถ้ากล่าวให้ง่ายกว่านี้
ความสนใจก็คือ "การชอบ" หรือสิ่งที่เรา "ชอบ" (อ้างอิงมาจาก ละม้ายมาก
ศรทัต 2510 : 235) ตรงกับความคิดเห็นของ จอห์น ดีวอี้ (Dewey,
1959 : 66) กล่าวถึงความสนใจคือ ความรู้สึกชอบ หรือความพอใจที่มีต่อสิ่งหนึ่ง
สิ่งใด แนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ส่วน
กู๊ด (Good, 1959 : 223) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้คือ
สภาพจิตของมนุษย์อย่างหนึ่งซึ่งนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ อาจมีอยู่ชั่วขณะ
หรือยาวนาน จะมีมากน้อยเท่าไรก็แล้วแต่ความอยากรู้อยากเห็นของแต่ละบุคคล
ประสบการณ์เป็นเครื่องทำให้ความสนใจของแต่ละบุคคลมีสภาพแตกต่างกัน

จากความหมายของความสนใจที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสนใจ
หมายถึง ความรู้สึกชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือนำความคิดเห็นที่จะกระทำตาม
สิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือกิจกรรมใด

การวัดความสนใจ

การที่จะวัดความสนใจให้ได้ถูกต้องที่สุดนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไปและขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เดิม พัฒนาการทางร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา อาชีพ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามมีผู้เสนอแนะว่าเราจะวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น คลิฟฟอร์ด พี โฟรลิก ได้อธิบายถึงวิธีเก็บข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจไว้

4 ประการดังนี้ (โฟรลิก 2510 : 237)

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. จับความสนใจต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนแสดงออก
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสอบถามความสนใจวัดโดยตรง

เพาเวล (Powell. 1963 : 238) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจซึ่งสามารถวัดได้โดยวิธีดังต่อไปนี้คือ

1. ใช้แบบสอบถามความสนใจแบบปลายเปิด
2. ใช้การสัมภาษณ์

ฮวน เฮอร์ลอค (Hurlock. 1955 : 160 - 161)

กล่าวว่าเราสามารถวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ 3 วิธีคือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามความสนใจ

เดวิส (Davis. 1964 : 105) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจไว้ดังนี้

1. ค้นหาสิ่งที่แต่ละบุคคลชอบทำในระยะ 2 - 3 ปี ที่ผ่านมามีเขาชอบสละเวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะก็แสดงว่าเขาสนใจสิ่งนั้น
2. ค้นหาว่าแต่ละบุคคลมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมาก ก็แสดงว่าเขาสนใจในเรื่องนั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักความจริงที่ว่าคนเราชอบจำแต่สิ่งที่เราสนใจได้ดีกว่าสิ่งนั้นที่ไม่สนใจ
3. ให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบไม่ชอบต่อข้อความที่กำหนดให้

วิธีวัดความสนใจที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น สามารถใช้วัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ทั้งสิ้น แต่การจะนำไปใช้วัด ย่อมขึ้นอยู่ในคุณสมบัติของบุคคลผู้นั้นจะนำไปใช้วัดว่าจะนำไปใช้กับใคร ในสถานการณ์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด และจากการวัดความสนใจโดยวิธีการต่าง ๆ ได้มีการพิสูจน์แล้วว่า การวัดความสนใจโดยวิธีแบบสำรวจความสนใจเป็นวิธีที่ได้ผลที่สุดเรารู้ความสนใจที่เขาค่ะและใช้วิธีการที่เขื่อนั้นได้ (ขอแก้ว โกลยสุพักร 2525 : 24 อ้างอิงมาจาก Molrens. & Lehmann.)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

จากการศึกษาและการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสนใจ ปี ค.ศ. 1967 ชานได้ศึกษาองค์ประกอบด้านอารมณ์ - จิตใจ ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญได้แก่ จิตนาการที่มีต่อครู ความสนใจในวิชาการ นิสัยการเรียน ความวิตกกังวล แรงจูงใจทางวิชาการ และเมื่อรวมกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่กำหนดไม่ได้ (บุญชม ศรีสะอาด 2524 : 39 อ้างอิงมาจาก Khan. 1967 : -) ในปี ค.ศ. 1969 แมกเคอแลนด์

ศึกษาตัวแปรที่ไม่ใช่ทางค่านสถิติที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในระดับ
วิทยาลัย พบว่า ความสนใจเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนอย่าง
มีนัยสำคัญ (บุญธรรม ศรีสะอาด 2524 : 39 อ้างอิงมาจาก Clelland.

1969 : -)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยมีดังนี้

สมสมัย แสงจันทร์ (สมสมัย แสงจันทร์ 2516 : 70 - 71) ได้ทำการ
วิจัยเรื่องความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชายและหญิงของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์
ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 11 แห่ง จำนวน 500 คน โดยผู้วิจัยสร้างแบบ
สอบถามวัดความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผลการ
วิจัยปรากฏว่า นักเรียนสนใจในบทละครเรื่องอิเหนาเป็นอันดับหนึ่ง เวนิสวานิช
เป็นอันดับสอง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนทำให้ความสนใจของนักเรียน
ที่มีต่อเรื่องในแบบเรียนแตกต่างกันไปบ้าง และพบว่านักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับ
เดิมมากกว่าวรรณคดีที่ดัดแปลงมา และนอกจากนี้ นักเรียนสนใจเรื่องที่ป็นร้อยแก้ว
และร้อยกรองพอ ๆ กัน

นิทยา บุญสิงห์ (นิทยา บุญสิงห์ 2517 : 113 - 116) ได้ทำการ
วิจัยเรื่อง ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย
โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานคร
จำนวน 300 คน ผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความสนใจนิทานของทองอิน
เรื่องนาคพระโขนงที่สองเป็นอันดับ 1 มหาภินิหารเป็นอันดับ 2 นักเรียนสนใจ
ร้อยแก้วมากกว่าร้อยกรอง

ข้อแก้ว โภคย์สุภัทร (ข้อแก้ว โภคย์สุภัทร 2525 : 55) ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเรียน และความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่เรียนโดยการให้นักเรียนสอนกันเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมกุฏราชวิทยาลัยจำนวน 66 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองหนึ่ง 33 คน เป็นกลุ่มที่สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มทดลองสอง 33 คน เป็นกลุ่มที่สอนโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบความสนใจในวิชาหลักภาษาไทย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .96 ไปใช้ทดสอบวัดความสนใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการให้นักเรียนสอนกันเอง ระหว่างก่อนการเรียนและหลังการเรียนมีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองหนึ่ง กับกลุ่มทดลองสอง แตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวัดความสนใจในวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ตอบแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย บุคคลที่วิจัยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้ชุดการสอน และความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย ทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอน และเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอน และเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง มีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอน และเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ก่อนเรียนและหลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง
2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดลอง
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

กลุ่มประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ของโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 300 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. การเลือก

1.1 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์จัดแผนการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 300 คน แบ่งเป็น 5 แผนการเรียน 6 ห้องเรียนดังนี้

แผนการเรียนที่	ชื่อแผนการเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
1	วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	2	100
2	ภาษา - สังคม - คณิต	1	50
3	อาชีพเกษตร	1	50
4	ธุรกิจ พาณิชยกรรม	1	50
5	พลานามัย	1	50

1.2 เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 แผนการเรียน 2 ห้องเรียน

โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือแผนการเรียน
วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ เพราะแผนการเรียนนี้มีจำนวน 2 ห้องเรียน ตามต้องการ

2. การจัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.1 นักเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ สอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ข้อสอบ
มาตรฐานสอบวัด แล้วจัดเข้าชั้นเรียนโดย จะคะแนนจากการสอบคัดเลือก
ในวิชาภาษาไทย โดยเรียงคะแนนทั้งคนที่ได้คะแนนมากและคะแนนน้อยสลับกันไป
อยู่ในห้องเดียวกัน

2.2 จัดนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากแผนการเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ -
คณิตศาสตร์ แบ่งกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน โดยวิธี
สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

ห้องที่ 1 กลุ่มทดลอง เรียนโดยใช้ชุดการสอน
ห้องที่ 2 กลุ่มควบคุม เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

- 1.1 การสอนโดยใช้ชุดการสอน
- 1.2 การสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- 2.2 ความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้

1. ชุดการสอน 7 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401 เรื่อง
นิราศพระบาท และบทร่ายกรอง
3. แบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเกี่ยวกับวิธีสอน

1. ศึกษาหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ดังนี้
 1. เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา รู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของภาษา
 2. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองทุกด้าน
 3. เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะและสถานการณ์
 4. เพื่อให้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย ให้มีค่านิยมอันพึงประสงค์ในการเรียนภาษาไทย
 5. เพื่อให้สามารถอ่านออกเสียงให้ผู้ฟังรับสารได้แจ่มแจ้ง สามารถอ่านหนังสือต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจถูกต้องรวดเร็ว
 6. เพื่อให้เข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้ฟัง ได้อ่าน อันจะนำไปให้เกิดวิจารณ์
 7. เพื่อให้ประจักษ์ในคุณค่าของวรรณคดีตามควรแก่วัยและศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน
 8. เพื่อให้สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อหรือในการค้นคว้าวิทยากรต่าง ๆ ตามความสนใจ

9. เพื่อให้มีความใคร่รู้ใคร่เรียน สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้
ในโรงเรียนและทอ ๆ ไป

2. เลือกบทเรียน

บทเรียนที่จะเป็นเนื้อหาในการสร้างชุดการสอน เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย
ได้เลือกเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนชุดวรรณคดี 2 เรื่องต่อไปนี้คือ

1. บทประพันธ์รอบกรอง "นิราศพระบาท"
2. บทรอบกรอง 5 เรื่อง
 - 2.1 อยู่เพื่ออะไร
 - 2.2 เพื่อศักดิ์นักรู้
 - 2.3 ขารทอง
 - 2.4 ขรรษาคับมุนษย
 - 2.5 ราตรี

เหตุที่เลือกเนื้อหาทั้ง 2 เรื่องนี้เพราะ

1. เนื้อหาเหมาะสมสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งกิจกรรม
เป็นรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่มได้
2. เนื้อหาเรื่องนิราศพระบาทและบทรอบกรอง เป็นพื้นฐาน
ของการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย 401 ประเภทต้นตอหลักได้
3. บทประพันธ์เรื่องนิราศพระบาท เป็นวรรณคดีที่เป็นมรดกทาง
วัฒนธรรมซึ่งมีลักษณะการใช้ถ้อยคำ สำนวน และกระบวนการประพันธ์ดี เป็นแบบ
อย่างของการประพันธ์ได้

4. บทร่ายกรองทั้ง 5 เรื่อง เป็นวรรณกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นในปัจจุบัน แต่ละเรื่องมีความยาวพอเหมาะในการอ่านที่ต้องใช้เวลาไม่นาน ทำให้ความเข้าใจง่าย ซึ่งแนวการสามารถใช้เป็นแบบแผน และแนวคิดอันดีในการเขียนบทร่ายกรองเชิงสร้างสรรค์ได้

3. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

เรื่องนิราศพระบาทและบทร่ายกรอง กำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้ดังนี้คือ เมื่อนักเรียน เรียนจบทั้ง 2 เรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกลักษณะหรือข้อบังคับ ข้อแตกต่าง ประเภท ของบทร่ายกรองรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

2. บอกหลักการใช้ถ้อยคำสำนวนที่ใช้ในบทประพันธ์ได้ถูกต้อง

3. จับใจความสำคัญของเรื่องได้ บอกสาระสำคัญที่สุดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

4. แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องได้ถูกต้อง

5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง

6. บอกจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้

7. ยกตัวอย่างคำที่ใช้ในภาษาร่ายแก้วและคำที่ใช้ในภาษาร่ายกรองได้อย่างน้อย 10 คำ

8. สามารถแปลความโดยพิจารณาจากบริบทได้ถูกต้อง

9. บอกความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้องทุกคำ

10. ใช้คำได้ถูกต้องตามฐานะบุคคล

11. บอกความสัมพันธ์ของเนื้อความในบทประพันธ์ได้ถูกต้อง

12. สรุปข้อคิดเห็น คติธรรมจากเรื่องที่อ่านได้

13. แกไขข้อบกพร่องในการใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้องตาม

หลักเกณฑ์

14. บอกประโยชน์ของการอ่านหรือการฟังว่าสามารถ

พัฒนาอารมณ์ได้ถูกต้อง

15. เขียนเรียบเรียงหรือการฟังเป็นร้อยแก้วได้โดยมีใจความ

สำคัญเท่าเดิม

16. อ่านหรือการฟังได้ถูกต้องไพเราะ ตามหลักเกณฑ์

17. เรียบเรียงถ้อยคำ สำนวน ได้ถูกต้องตามลักษณะ

โครงสร้างของหลักภาษา

18. ประเมินค่าหรือการฟังที่อ่านได้ตามความสามารถ

19. แต่งคำประพันธ์ ตามประเภท และหัวข้อที่กำหนด

ให้ได้อย่าง

4. สร้างคู่มือการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม ซึ่งสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง โดยยึดคู่มือการสอนตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการสอนภาษาไทย ชุดวรรณวิจักษ์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 105 - 112) คู่มือภาษาไทย ชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ก. 1 - 199) หนังสือแบบเรียนภาษาไทยวรรณวิจักษ์ เล่ม 1 ท 401, ท 402 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 1 - 187) หนังสือเรียนชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1 (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ข. 1 - 184) หนังสือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 ข. 1 - 19)

4.2 กำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
เช่นเกี่ยวกับกลุ่มทดลอง

4.3 เนื้อเรื่องเช่นเกี่ยวกับกลุ่มทดลอง คือเรื่องนิราศพระบาท
และบทร้อยกรองทั้ง 5 เรื่อง

4.4 คู่มือครูประกอบด้วย

1. โครงการสอน
2. บันทึกการสอนเป็นรายสัปดาห์
3. กิจกรรมการสอน
4. แบบฝึกหัดและการวัดผลประเมินผล
5. อุปกรณ์การสอน

5. การสร้างชุดการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง

ชุดการสอนที่ใช้ในการทดลองและศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นชุด
การสอนวิชาภาษาไทย 401 ชุดวรรณวิจิตร สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้
วิจัยดำเนินการสร้างเป็นขั้นตอนนี้

5.1 การเลือกเนื้อหาสำหรับสร้างชุดการสอน ในสาระเลือก
เนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 และศึกษา
คู่มือวิชาภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ แบบเรียน
ภาษาไทยชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แล้วเลือกเนื้อหา
2 เรื่องมาสร้างชุดการสอน โดยพิจารณาจากเนื้อหา และความเหมาะสมในการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เนื้อหาก็คงกล่าวได้แก่เรื่อง
นิราศพระบาท และบทร้อยกรอง 5 เรื่อง ซึ่งรายละเอียดของเนื้อหาแต่ละเรื่อง
มีดังนี้

เรื่องนิราศพระบาท ใช้เวลาสอบ 8 คาบ คาบละ 50 นาที
ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

1. ลักษณะของการเขียนนิราศ
2. การแตงนันทลักษณะต่าง ๆ
3. การออกเสียง การสะกดคำ ความหมายของคำ
4. คำศัพท์ คำพ้อง สำนวนไทย
5. ลักษณะการเขียนเรียงความเชิงบรรยายและเชิงพรรณนา
6. บทนำและเนื้อเรื่องนิราศพระบาท
7. การถอดคำประพันธ์
8. การผูกชั้นพื้นฐาน
9. การเรียบเรียงถ้อยคำ

มทร้อยกรองทั้ง 5 เรื่อง ใช้เวลาสอบ 6 คาบ คาบละ 50
นาที ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

1. ลักษณะคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ
2. การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง การอ่านให้อื่นฟัง
3. คำศัพท์ คำไวพจน์ ความหมายของคำ
4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. ประวิทย์แต่ง
6. บทนำและเนื้อเรื่อง
7. การขอความ
8. การแตงคำประพันธ์

5.2 ขั้นตอนในการสร้างชุดการสอน

5.2.1 ศึกษาหลักสูตรและขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทย

5.2.2 ศึกษาความมุ่งหมายในการสอนวิชาภาษาไทยจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524

5.2.3 ศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสร้างชุดการสอนโดยละเอียด

5.2.4 วิเคราะห์ภาระกิจ (Task Analysis) โดยตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และหัวข้อการทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างบทเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

5.2.5 สร้างชุดการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน โดยสร้างตามแนวการผลิตชุดการสอนของ วิชัย วงษ์ใหญ่ ซึ่งแต่ละชุดการสอนมีแผนการสอนซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 7 ประการคือ

1. หัวเรื่อง
2. เนื้อหาอย่างสั้น ๆ กว้าง ๆ
3. ความคิดรวบยอดหรือหลักการเรียนรู้
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. สื่อการเรียน
6. กิจกรรมการเรียน
7. การประเมินผล

5.2.6 ส่งแผนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขปรับปรุง 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เป็นอาจารย์สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ ภาพหลักสูตรและการสอน ซึ่งเป็นผู้สอนเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ส่วนอีก 1 ท่านเป็นศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 11 ผู้ทำหน้าที่ให้การ

อบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรใหม่

6. ทดลองชุดการสอน นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอมือเมือง นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

6.1 ทดลองกับกลุ่มเล็ก โดยนำบทเรียนชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน 10 คน ซึ่งยังไม่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

6.2 ทดลองภาคสนาม หลังจากปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนทั้ง 2 ครั้งมาแล้ว นำบทเรียนชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มใหม่ไม่เคยเรียนจากชุดการสอนมาก่อน เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้สอนจริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401

1.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีวิเคราะห์ข้อสอบจากหนังสือเทคนิคการวัดผล (ชวาล แพร์ติกุล 2518 : 1 - 434) และหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบ (ชวาล แพร์ติกุล 2520 : 1 - 402)

1.2 ทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร

1.3 ออกข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ Multiple choices หัวข้อเลือก จำนวน 100 ข้อ จากเรื่องนิราศพระบาทและบทร่ายกรอง โดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและครอบคลุมเนื้อหาตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร

1.4 นำข้อสอบไปให้ผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตรวจแก้ไขด้วยการอ่านตรวจทาน เพื่อแก้ไขส่วนภาษา ส่วนบกพร่อง

2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) และเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)

คือออกข้อสอบตามน้ำหนักของเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้จากการวิเคราะห์
หลักสูตร แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผล จากสำนักทดสอบมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 3 ท่าน พิจารณาแก้ไขและปรับปรุง

2.2 การหาค่าความยากง่าย (Difficulty)

และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน โดยนำผลการตรวจคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่า
อำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 27% และตารางวิเคราะห์ของ รุ่ง เทพ ฟาน
(Fan, 1952 : 3 - 52) แล้วคัดเลือกข้อสอบเฉพาะข้อที่มีค่าความยาก
ง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป
จำนวน 50 ข้อ

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีแบ่งครึ่งฉบับ
(Split - half) นำข้อสอบที่คัดเลือกได้ 50 ข้อมาจัดเรียงลำดับใหม่
ตามเนื้อหาแล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิมระยะเวลาห่างจากการสอบ
ครั้งแรก 4 สัปดาห์ เมื่อสอบเสร็จนำมาตรวจให้คะแนนโดยแยกคะแนนเป็นคะแนน
ข้อคู่กับคะแนนข้อคี่ แล้วนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคู่กับข้อคี่โดยใช้สูตร

Pearson Product-moment Coefficient แล้วนำไปหาค่าความเชื่อ
มั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรขยายของ สเปียร์แมน บราวน์ (ล่อน สายยศ และ
ถึงคนา สายยศ 2524 : 166)

ตัวอย่างข้อสอบ

คำสั่ง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย บนตัวอักษรตรงกับคำตอบที่ถูกต้อง
ที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๐) ข้อใดเมื่อเติมลงในช่องว่างแล้วจะมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรที่
สมบูรณ์ที่สุด

"รูวามองให้คล้ายมอง

- ก. ปองปลอบ
- ข. ปองหมาย
- ค. มงหมาย
- ง. มั่นหมาย
- จ. ปองใจ

๐๐) กลอน ๑ บรรทัดในข้อใดที่มีลีลาจังหวะแตกต่างไปจากข้ออื่น

- ก. เพื่อปลูกฝังความหวังพึ่งไข
- ข. เป็นทอรรักษ์กันล้นพ้นไป
- ค. หลอกลวงใจแล้งร้อนให้สิ้นบาน
- ง. ฉันทอยู่เพื่อคนหาสัจจะ
- จ. กลางโมหะอาภะภณเบียดพิเคราะห์

การสร้างแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

1. การสร้างแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ครั้งนี้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ (Rating scale) โดยมีลำดับการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแนวการสร้างเครื่องมือวัดทัศนคติและความสนใจจากหนังสือวารสารการวัดผลการศึกษา แนวการสร้างเครื่องมือวัดความสนใจ โดยสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ 2524 : 7 - 13) และหลักการวิจัยเบื้องต้น อนันต์ ศรีโสภา (อนันต์ ศรีโสภา 2521 : 222 - 236)

1.2 สร้างข้อความที่แสดงลักษณะของความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย โดยยึดนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 40 ข้อความ โดยให้มีข้อเลือกดังนี้ สนใจมากที่สุด สนใจมาก สนใจน้อย สนใจน้อยที่สุด

1.3 นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา และทางด้านภาษาไทย ตรวจสอบคุณภาพ พิจารณาตรวจแก้ไข

1.4 กำหนดน้ำหนักในการตอบตัวเลือกต่าง ๆ แต่ละข้อความ คะแนนเป็น 4 สนใจมากที่สุด, 3 สนใจมาก, 2 สนใจน้อย, 1 สนใจน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบทดสอบความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ เพียงข้อใด
ข้อหนึ่งตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

ข้อความ	สนใจมากที่สุด	สนใจมาก	สนใจน้อย	สนใจน้อยที่สุด
๐) เล่นทายปัญหภาษาไทย ๐๐) อ่านหนังสือหรือฟังคำแนะนำที่จะ ช่วยให้ได้รับความรู้ภาษาไทย เพิ่มขึ้น				

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดความสนใจ

2.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
จำนวน 120 คน

2.2 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนดังนี้

สนใจมากที่สุดให้	4	คะแนน
สนใจมากให้	3	คะแนน
สนใจน้อยให้	2	คะแนน
สนใจน้อยที่สุดให้	1	คะแนน

2.3 นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือมีค่า ตั้งแต่ 2.485

2.4 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจ โดยนำผลจากการตรวจแบบทดสอบวัดความสนใจของนักเรียนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ Coefficient Alpha ของ Cronbach, 1951 (ฉวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 171 - 172)

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ฉวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 226) ซึ่งมีแผนการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ระบบแผนการวิจัย

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R_E	T_1	X	T_2
R_C	T_1	$\sim X$	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

X	แทน การจัดกระทำ
~ X	แทน ไม่มีการจัดกระทำ
E	แทน กลุ่มทดลอง
C	แทน กลุ่มควบคุม
T ₁	แทน การสอบก่อนทำการทดลอง
T ₂	แทน การสอบหลังการทดลอง
R	แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

ในการทดลองตามแบบแผนการวิจัย แบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง จากแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
2. ห้องเรียน จำนวน 90 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มแบบห้องเรียน ซึ่งในแต่ละห้องเรียนจะมีนักเรียนเท่ากัน ห้องละ 45 คน
 2. ทำการทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดย
 - 2.1 ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
 - 2.2 ใช้แบบทดสอบวัดความสนใจที่ผู้เรียนมีต่อวิชาภาษาไทย
3. ดำเนินการสอน โดยผู้สอนคนเดียวกันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนเท่ากันคือใช้เวลาทดลองละ 14 คาบ 7 สัปดาห์ แต่ใช้วิธีสอนต่างกันดังนี้

3.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้ชุดการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากเรื่อง บทอัยการองและนิราศพระบาท ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หน่วยย่อย สร้างชุดการสอน เป็นบทเรียนเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้ได้ 7 ชุด นักเรียนกลุ่มทดลองจะต้องเรียนจาก ชุดการสอนจนครบทุกชุดการสอน เมื่อเรียนแต่ละชุดการสอนสิ้นสุดลง นักเรียน จะต้องทำแบบทดสอบประเมินผลหลังการเรียนจากชุดการสอนแล้วทุกชุด เครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมินผลหลังการเรียน เป็นแบบทดสอบ ที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพ ของเครื่องมือแล้ว การทดสอบหลังการเรียน เพื่อสำรวจว่า นักเรียนผ่านจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมหรือไม่ โดยนักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบประเมินผลได้ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ถ้ายังไม่ผ่านนักเรียนจะต้องเรียนซ่อมเสริม โดยทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในชุดการสอน ซ้ำอีก หรืออาจเรียนจากกิจกรรมใหม่ที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์ของชุดการสอนนั้น ๆ ก็ได้ แล้วให้นักเรียนสอบหลังเรียนอีกครั้ง ถ้าได้คะแนนถึงเกณฑ์ 80% ถือว่านักเรียน มีความรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ในชุดการสอนนั้น จนกระทั่งครบ 7 ชุดการสอน

3.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนโดยครูผู้สอน ทำการสอนไปตาม ปกติตามแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย คู่มือครู มโนทัศน์การสอน อุปกรณ์การสอน และแบบฝึกหัด โดยใช้เนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้ในชุดการสอน ส่วนวิธีสอน ใช้การอธิบาย บรรยายซักถามนักเรียน ให้นักเรียนถาม อ่าน อภิปราย หรือกระทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

4. ทำการทดสอบหลังการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากที่ได้เสร็จสิ้นการเรียนการสอนที่กำหนด เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชุดเดียวกันกับ ที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน และเพื่อวัดความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบวัด ความสนใจชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

5. ตรวจสอบจากข้อทดสอบ นำคะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ภายหลังการทดลองโดยใช้ ANCOVA
2. ศึกษาความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ ANCOVA
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม หลังและก่อนการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test
4. เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม หลังและก่อนการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

หาค่าเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 51)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

หาค่าความแปรปรวนของคะแนน ค่าเฉลี่ยจากสูตร (อ่าน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 99)

$$s^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีแบ่งครึ่งฉบับ

หาค่าสหสัมพันธ์โดยใช้สูตร จาก (อ่าน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 164 - 167)

$$r_{\frac{1}{2}} = \frac{\sum XY - \frac{\sum X \sum Y}{N}}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $r_{\frac{1}{2}}$ แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในข้อที่
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนในข้อคู่
 $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนในข้อ
 คี่และข้อคู่

หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Spearman Brown

$$r_{tt} = \frac{2r_{12}}{1 + r_{12}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 r_{12} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจโดยใช้ L -

Coefficient ของ Conbach, 1951 (ฉวย สายยศ และ อังคณา สายยศ
 2524 : 171 - 172)

$$L = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_1^2}{s_2^2} \right]$$

เมื่อ L แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 $\sum s_1^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนในรายข้อ
 s_2^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งหมด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสองกลุ่ม
 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมแบบง่าย ANCOVA (อังคณา สายยศ
 2525 : 130 - 135) โดยใช้ตารางดังนี้

แหล่งที่มา	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม (b)	SS _b '	K-1	$\frac{SS_b'}{df_b'}$	$\frac{MS_b'}{MS_w'}$
ภายในกลุ่ม (w)	SS _w '	K-B-1	$\frac{SS_w'}{df_w'}$	
รวม (t)	SS _t '	N-2		

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนในกลุ่มเดียวกัน ใช้ t-test
จากสูตร (ฉวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 99 - 101)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม (จำนวนคู่)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SS'	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนที่ปรับแล้ว
MS'	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนที่ปรับแล้ว
df'	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละกลุ่มหลังและก่อนการทดลอง
4. เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละกลุ่มหลังและก่อนการทดลอง

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียน
โดยครูเป็นศูนย์กลาง

หลังการทดลองสิ้นสุดลงผู้วิจัยได้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทย 401 ทั้งสองกลุ่มแล้วนำคะแนนมาเปรียบเทียบกันเพื่อทดสอบว่า นักเรียน
ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีความรู้แตกต่างกันหรือไม่
โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม (ANCOVA) โดยนำคะแนนทดสอบก่อนสอน
เป็นตัวปรับแก้คะแนนทดสอบหลังสอน ดังแสดงตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

แหล่งของตัวแปร	SS ¹	df ¹	MS ¹	F
ระหว่างกลุ่ม (b)	58.4337	1	58.4337	3.7224
ภายในกลุ่ม (w)	1459.8992	93	15.6978	
รวม (t)	1518.3329	94		

$$F < .05 (df_1 = 1, df_2 = 93) = 3.94$$

ตามตาราง 2 ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401 ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับ
ที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

เพื่อทราบว่านักเรียนมีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันหรือไม่หลังจาก
นักเรียนสองกลุ่มได้เรียนเนื้อหาวิชาที่ทำการทดลองจบลงแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบ
วัดความสนใจไปทดสอบกับนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำคะแนนความสนใจที่มีต่อวิชา
ภาษาไทยมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนความสนใจที่มีต่อ
วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

แหล่งของตัวแปร	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม	12.86	1	12.86	0.637
ภายในกลุ่ม	1875.72	93	20.16	
รวม	1888	94		

F ที่เปิดในตาราง $\alpha = .05$ $df_1 = 1$, $df_2 = 93$ ค่า $F_{.05} = 3.94$

ตามตาราง 3 ปรากฏว่าคะแนนความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง
กับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
มีคะแนนความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย 401 ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลัง
และก่อนการทดลอง

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมหลังและก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	ΣD	ΣD^2	t
<u>กลุ่มทดลอง</u>					
ก่อนการเรียน	48	19.20	412	4558	12.80**
หลังการเรียน	48	27.77			
<u>กลุ่มควบคุม</u>					
ก่อนการเรียน	48	18.52	361	3837	10.66**
หลังการเรียน	48	26.02			

$$**p < .01 \quad t_{.01} = 2.390$$

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียน เท่ากับ 19.20 หลังการเรียนเท่ากับ 27.77 นำมาเปรียบเทียบกับแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการเรียนเท่ากับ 18.52 หลังการเรียน เท่ากับ 26.02 เปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อน การเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือหลังการเรียนแล้วนักเรียนใน กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเพิ่มขึ้น

เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังและก่อนการทดลอง

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังและก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	$\sum D$	$\sum D^2$	t
<u>กลุ่มทดลอง</u>					
ก่อนการ เรียน	48	58.06	130	1778	5.36**
หลังการ เรียน	48	61.81			
<u>กลุ่มควบคุม</u>					
ก่อนการ เรียน	48	57.0	142	1080	5.46**
หลังการ เรียน	48	59.83			

** $p < .01$

$t_{.01} = 2.330$

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าคะแนนจากการทดสอบความสนใจของนักเรียนในกลุ่มทดลองก่อนการเรียนเท่ากับ 58.06 หลังการเรียนเท่ากับ 61.81 นำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดลองวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุมก่อนการเรียนเท่ากับ 57.0 หลังการเรียนเท่ากับ 59.83 เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือหลังการเรียนแล้วนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความสนใจต่อวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งพอสรุปลำดับขั้นและผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางก่อนเรียนและหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 96 คน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 1 ห้องเรียน จำนวน กลุ่มละ 48 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดการสอน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401

2.3 แบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย

3. การสร้างชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษานิสัยและวิธีสร้างชุดการสอนและเลือกเรื่อง "นิราศพระบาท และบทร้อยกรอง 5 เรื่อง" ในแบบเรียนวรรณวิจักษ์ สำหรับวิชาภาษาไทย 401 ได้ศึกษา เนื้อหาอย่างละเอียดแล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะของวิชาภาษาไทย 401

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไป

3.3 วิเคราะห์ภาระกิจ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม และหัวข้อ

การทดสอบ

3.4 สร้างชุดการสอนตามแนวการผลิตชุดการสอนของ วิชัย วงษ์ใหญ่

ได้ชุดการสอน 7 ชุด

3.5 ให้อาจารย์เชี่ยวชาญตรวจบทเรียน

นำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของบทเรียนก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

4. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401 เรื่องนิราศพระบาทและบทร่ายกรองผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.2 สร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ

4.3 ใหญ่ทรงคุณวุฒิตรวจแบบทดสอบ

4.4 นำแบบทดสอบไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 % เลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปและนำข้อสอบมาปรับปรุงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีแบ่งครึ่งฉบับ (Split-half) แล้วนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับข้อคู่โดยใช้สูตร Pearson Productmoment Coefficient และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรขยายของสเปียร์แมน บรวาน์ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .85

5. การสร้างแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) โดยมีลำดับการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาการสร้างเครื่องมือวัดความสนใจ ของสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ และหลักการวิจัยเบื้องต้นของ อนันต์ ศรีโสภณ

5.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสนใจ 40 ข้อความโดยมีข้อให้เลือกสนใจมากที่สุด สนใจมาก สนใจน้อย สนใจน้อยที่สุด

5.3 ใหญ่ทรงคุณวุฒิตรวจแบบทดสอบ

5.4 นำแบบทดสอบวัดความสนใจไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 120 คน นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.485 ขึ้นไป ได้แบบทดสอบ 25 ข้อ และนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .84

6. การดำเนินการทดลอง

6.1 ก่อนการทดลองทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน และใช้แบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทยเพื่อวัดความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

6.2 ดำเนินการสอนทั้งสองกลุ่มโดยอาจารย์ประจำวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คนเดียวกัน โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ใช้เวลาทำการสอนกลุ่มละ 14 คาบเท่ากัน ต่างกันที่วิธีสอนคือ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอน แบบศูนย์การเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แต่กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนตามคู่มือการสอนของกระทรวงศึกษาธิการโดยวิธีครูเป็นศูนย์กลาง

6.3 เมื่อเสร็จสิ้นการสอนทั้งสองกลุ่มแล้วทำการทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยฉบับเดียวกันกับที่ทดสอบก่อนเรียน เพื่อความก้าวหน้าในการเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

7.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

7.3 เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

7.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมก่อนและหลังทำการทดลองใช้การทดสอบค่าที (t-test)

7.5 เปรียบเทียบความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังทำการทดลองโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนโดยชุดการสอนและเรียนจากวิธีสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางก่อนเรียนและหลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 401 และความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลางอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริพงษ์ พยอมแย้ม (ศิริพงษ์ พยอมแย้ม 2518 : 38 - 39) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำเนื้อหาโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองในวิชาสังคม ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากชุดการเรียนกับกลุ่มที่เรียนจากการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับราชินี ตฤณารมณ (ราชินี ตฤณารมณ 2519 : 43) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและแบบครูเป็นศูนย์กลาง สรุปผลการวิจัยได้ว่า ผลการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม

ไม่แตกต่างกัน และตรงกับผลการทดลองของ ศรีวิไล คอกจันทร์ (ศรีวิไล คอกจันทร์ 2520 : 52) ซึ่งทำการค้นคว้าเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ กับนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ปรากฏผลการวิจัยว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ กับที่เรียนในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปรากฏสอดคล้องกับการวิจัยของ พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ (พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ 2521 : 30) ซึ่งศึกษาผลการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของเอดเวิร์ด Edward 1975 : 43 ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนในเรื่องประสบการณ์ในการสอนแบบจุฑาภาพโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองและได้รับคำแนะนำจากผู้นี้เทศก์ ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้ในเรื่องประสบการณ์ในการสอนของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอนแบบศูนย์กิจกรรม ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 การสร้างชุดการสอนของผู้วิจัยยังไม่สมบูรณ์แบบ คือแบ่งเนื้อหาในแต่ละศูนย์กิจกรรมมีหัวข้อย่อยมากเกินไปและเนื้อหาแต่ละหัวข้อไม่สัมพันธ์กัน ทำให้นักเรียนต้องเรียนเนื้อหามากเกินไปในเวลาสั้น ๆ

1.2 การจัดกิจกรรมทางศูนย์กิจกรรม นักเรียนไม่สามารถเรียนจบในหัวคือไม่สามารถได้รับคำตอบในทันที ต้องไปทำแบบฝึกหัดนอกเวลาหรือทำเป็นการบ้าน เป็นเหตุให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาที่ไม่ต่อเนื่องกันไป ทำให้นักเรียนที่เรียนโดยชุดการสอนแบบศูนย์กิจกรรมมีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย 401 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลางไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุจากนักเรียนต้องศึกษาเนื้อหาในแต่ละศูนย์กิจกรรมมากเกินไป และบางศูนย์กิจกรรมนักเรียนไม่ได้รับคำตอบในทันทีทันใด ทำให้นักเรียนไม่เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ผลการศึกษาค้นความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องนี้ซ้ำอีก โดยสร้างชุดการสอนให้ถูกต้องและสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

2. ควรมีการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยในเนื้อหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยทำไว้แล้ว และนำไปทดลองเปรียบเทียบกับการสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางเพื่อศึกษาว่าเนื้อหาใดบ้างที่สามารถสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ได้เหมาะสมที่สุด เมื่อนำไปใช้สอนแล้วจะยังเกิดผลดีกว่าการสอนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง นอกเหนือจากความสนใจ เช่น ความมีวินัยในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นต้น

4. ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาในเทศก์ และกลุ่มโรงเรียนควรจะได้ร่วมมือกัน สนับสนุนให้ผู้สอนในวิชาต่าง ๆ ได้มีโอกาสศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนแบบต่าง ๆ อย่างถูกวิธี มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และนำไปใช้ได้ ซึ่งจะทำให้มีชุดการสอนที่สามารถนำไปช่วยในการสอนเพื่อแบ่งเบาภาระการสอนของครูได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา เกียรติประวัติ นวัตกรรมการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 216 หน้า
ครูภาษาไทยกับสังคมปัจจุบัน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วารสารครุศาสตร์

4(3) มิถุนายน - กรกฎาคม 2517

ชวาล แพร่ตฤณ เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2518, 434 หน้า

เทคนิคการเขียนข้อสอบ ม.ป.ป. 407 หน้า

ขอแก้ว โกลย์สุพัตร์ การศึกษานอกระบบทางการเรียนและความสนใจในวิชา

หลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ที่เรียนโดยการให้นักเรียนสอนกันเอง ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 98 หน้า อักสำเนา

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ "ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน : แนวโน้มการจัดการศึกษาเพื่อมวลชน

ในอนาคต" วารสารครุศาสตร์ ฉบับพิเศษ 17 ตุลาคม 2518

ฐชาติ นาสแสง การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาภาษาไทยระดับ ป.กศ.สูง

เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยการใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนตามปกติ

ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521,

46 หน้า อักสำเนา

ฐชีฟ อ่อนโกลสูง การวัดผลและการสอนระดับประถมศึกษากลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์

ชีวิตชั้น ป. 3 เรื่องเสียง ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2524, 58 หน้า อักสำเนา

เจ็ดศักดิ์ โสวาสินธุ์ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักพิมพ์

โอเคียนสโตร์ 2522, 206 หน้า

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ บันทึกการค้นคว้าภาษาไทย กรุงเทพมหานคร 2515, 72 หน้า
 ชนุ แสงวงศ์ "การปฏิรูปการสอน" วารสารครูศาสตร์ 4(5) สิงหาคม - กันยายน
 2517

นิตยา บุญสิงห์ ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื้อหาแบบเรียน
วรรณคดีไทย ปรินญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2517, 138 หน้า อักสำเนา

นิพนธ์ สุขปรึดี นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงพิมพ์พิมพ์เอก 2519, 175 หน้า
 บุญชม ศรีสะอาด รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน ปรินญาพนธ์ การศึกษา
 คุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 221 หน้า
 อักสำเนา

บุญเสริม อุทราภิรมย์ "โครงการสร้างวิชาภาษาไทยในหลักสูตรใหม่" วารสารมิตรครู
 ธันวาคม 2519

บุญเหลือ เทพสุวรรณ ม.ล. ภาษาไทยที่ถูกลืม ชุมชมส่งเสริมการใช้ภาษาไทย
 2520, 109 หน้า

เป็รื่อง กุฎท นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2518, 7 หน้า เอกสารอักสำเนา

ประจักษ์ ประภาทิพยากร "การสอนภาษาไทย" วารสารศูนย์ศึกษา 11(22)
 มกราคม 2521

นภาศรี หงส์นาค การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตร ป.กศ. วิทยานิพนธ์
 ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 35 หน้า

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ การศึกษาการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้
โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรินญาพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 32 หน้า อักสำเนา

พิสุทธิ บุญเจริญ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการแก้ปัญหา
เป็นกลุ่มของการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามปกติ
ในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2522, 96 หน้า อักสํเนา

พิมพ์อำไพ อินทวัตร การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์
กับลักษณะความเป็นอยู่ปัญหาชนบท จังหวัดสงขลา โดยวิเคราะห์ระบบ ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 77 หน้า อักสํเนา

ไพบูลย์ เปาณิล การศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนประกอบหลักสูตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
วิชาภาษาไทย ที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และ
ปัญหาในภาคกลาง ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2519, 110 หน้า อักสํเนา

โพธิ์ลิด, คลิฟฟอร์ด พี. การทดสอบเพื่อการแนะแนว ละม้ายมาศ ศรีทัศน์ แปล
โรงพิมพ์คุรุสภา 2510, 575 หน้า

มณเฑียร พรหมประพันธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 93 หน้า
อักสํเนา

รัชนี ปานแร่ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศน์ ระหว่างการเรียนแบบศูนย์การเรียน
และแบบครูเป็นศูนย์กลาง ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2522, 94 หน้า อักสํเนา

รัชนี ทถณนารมย์ การเปรียบเทียบการเรียนวิชาวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1
ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและแบบครูเป็นศูนย์กลาง ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 51 หน้า อักสํเนา

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา โรงพิมพ์วิจิตร

2524. 287 หน้า

วิชัย วงษ์ใหญ่ พัฒนาหลักสูตรและการสอน (มิตินิยม) โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม

2523. 220 หน้า

ศรีวิไล คอกจันทร์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้กับที่เรียนในห้องเรียนแบบครู

เป็นศูนย์กลาง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520. 65 หน้า

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ วิทยานิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521. 238 หน้า อักษรสำเนา

ศิริพงษ์ พยอเมี่ยม การศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำ

โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองในวิชาสังคมศึกษา วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519. 40 หน้า อักษรสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

โรงพิมพ์การศาสนา 2523 ข., 372 หน้า

————— คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 รุ่งศิลป์การพิมพ์

2523 ก., 103 หน้า

————— คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช

2524 โรงพิมพ์การศาสนา 2523. 111 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ คู่มือครูภาษาไทย ชุดทักษะพัฒนา เล่ม 1

ท 401 ท 402 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงพิมพ์คุรุสภา 2524 ก., 206 หน้า

————— คู่มือการสอนหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงพิมพ์คุรุสภา 2522. 118 หน้า

————— หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดวรรณวิจิตร เล่ม 1 ท 401 ท 402

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงพิมพ์คุรุสภา 2523. 187 หน้า

- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะพัฒนาเล่ม 1
 พ401 พ402 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงพิมพ์คุรุสภา 2524, ข. 184 หน้า
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา คู่มือแนวการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 โรงเจริญการพิมพ์ 2524, 58 หน้า
- สมสมัย แสงชั้น ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2516,
 127 หน้า อัดสำเนา
- สมาน ชาศิยานนท์ "เทคโนโลยีทางการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรม
และเทคโนโลยีการศึกษา หน้า 137-141 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2517
- สมาน บุญตัน "ศูนย์การเรียนรู้แนวใหม่สำหรับการพัฒนาระบบห้องเรียน ชุดการสอน"
วารสารประชากรศึกษา มีนาคม 2520
- สาโรจน์ แฟงยัง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
วิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยวิเคราะห์ระบบ ให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่ปัญหาชนบท
ภาคกลาง ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519,
 39 หน้า อัดสำเนา
- สำเริง บุญเรืองรัตน์ "การวัดทัศนคติและความสนใจ" สำนักทดสอบทางการศึกษา
 และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วารสารการวัดผล
การศึกษา กันยายน - ธันวาคม 2524
- สุมานัน รุ่งเรืองธรรม การสอนภาษาไทยกับค่านิยมปัจจุบัน เอกสารประกอบการสอน
 กสท. 571 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 20 หน้า อัดสำเนา

- เสริมแสง พันธุมสุต, ม.ล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนราชศัพท์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบศูนย์
การเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 71 หน้า
- อนันต์ ศรีโสภณ หลักการวิจัยเบื้องต้น วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า
- อังคณา สายยศ "การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม" วิจัยและวัดผล 25
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 165 หน้า
- อารีย์ เจริญพจน์ การเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้
การสอนแบบศูนย์การเรียน กับการสอนแบบปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 67 หน้า อุดรธานี
- อุไร วันดี การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตร
การศึกษาในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบศูนย์การเรียน วิทยานิพนธ์
 ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 78 หน้า

Armstrong, Martha Jane Harper. "The Development and Evaluation of a Multi - Media Self - Instructional Package in Beginning French at Tarrant Country Junior College," Dissertation Abstracts International. 32(10), 1972.

Baun, Dale D. "Training Package An Innovative Approach for Increasing I.M.C./R.M.C. Potential for In - service Training in Special Education," Education Technology. 3 : 48 - 50, September, 1972.

Dewey, John. Dictionary of Education. New York : Philosophical Library, 1959, 150 p.

Duane, James E. Individualized Instruction - Programs and Materials, Technology Publications Englewood Cliffs New Jersey, 1973, 353 p.

Edward, Clifford H. "Changing teacher Behavior through Self Instruction and Supervised Micro Teaching in Competency Based Program," The Journal of Education Research. (x) : 219 February, 1975.

- Erken, Norman Frederick. Ph.D "The Effective of a school Disseminated Instructional Package System for Training Rural Parents to Tutor Their Chidren," Dissertation Abstracts. Vol. 37 No. 10 April, 1977. .
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. New Jersey, Education Testing Service, Princeton, 1952, 32 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology & Education. New York : Mc Graw- Hill Book Co., 1971. 492 p.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. McGraw-Hill Book Co. New York, 1959, 676 p.
- Houston, Robert W. and others Developing Instructional Modules : A Modular system for writing Modules College of Education. University of Houston, Houston, Texas, 1972. 188 p.
- Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. Mc Graw-Hill Book Co., New York, 1955. 590 p.
- Kapfer, Philip & Miriam. "Introduction to Learning Package," Learning Package in American Education. New Jersey : Education Technology Publications, Englewood Cliffs, 1972.
- Langstaff, Anne L. "Development and Evaluation of A Auto Instructional Media Package for Teacher Education," Dissertation Abstracts International. Vol. 33 No. 44 October, 1971.
- Mc Donald, Ellen J.B. "The Development and Evaluation of a Set of Multi-Media Self-Instructional Learning Activity Packages for Use in Remedial English at an Urban Community College," Dissertation Abstracts International. 34 : 4, 1973.
- Meeks, Elija B. "Learning Packages Versus Conventional Methods of Instruction," Dissertation Abstracts International. 32 : 8, 1972.
- Powell, Marvin. The Psychology of Adolescence. The Bobbs-Merril Co., New York, 1963. 552 p.
- Whittier, Robert Henry. "Relationship of a Learning Centre Experience to Change in Attitude & Achievement of Girls & Boys," Dissertation Abstracts. 34 : 1, 1973.

ภาพผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์แบบทดสอบและข้อมูล

ตาราง แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.60	.22	26	.79	.40
2	.35	.20	27	.44	.38
3	.62	.30	28	.42	.45
4	.33	.28	29	.71	.56
5	.33	.31	30	.79	.28
6	.25	.27	31	.50	.28
7	.50	.36	32	.54	.20
8	.32	.49	33	.63	.38
9	.43	.35	34	.48	.48
10	.39	.42	35	.67	.40
11	.37	.38	36	.59	.53
12	.30	.46	37	.56	.33
13	.52	.56	38	.36	.48
14	.78	.59	39	.35	.41
15	.31	.37	40	.43	.52
16	.52	.32	41	.41	.47
17	.48	.24	42	.54	.63
18	.67	.40	43	.57	.59
19	.48	.32	44	.51	.49
20	.40	.33	45	.67	.40
21	.67	.61	46	.38	.26
22	.52	.40	47	.27	.29
23	.38	.21	48	.30	.34
24	.33	.31	49	.21	.38
25	.28	.20	50	.24	.39

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

N	จำนวนนักเรียน = 100
ΣX	แทนผลรวมของคะแนนในข้อที่ = 1358
ΣY	แทนผลรวมของคะแนนในข้อที่ = 1319
ΣXY	แทนผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนในข้อที่และข้อที่ = 18592

สูตร

$$r_1 = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2} \sqrt{N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2}}$$

$$= \frac{(100 \times 18592) - (1358 \times 1319)}{\sqrt{100(19291) - (1358)^2} \sqrt{100(18355) - (1319)^2}}$$

$$= \frac{67998}{90173.39}$$

$$= .75$$

แนค่าในสูตรขยายของ Spearman Brown

$$r_{tt} = \frac{2r_1}{1 + r_1}$$

$$= \frac{2 \times .75}{1 + .75}$$

$$= .85$$

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน = .85

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีในวิชาภาษาไทย

ตาราง แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสนใจที่มีในวิชาภาษาไทย

ข้อ ขอ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	2.97	.211	2.2	.635	4.96
2	2.57	.428	1.62	.240	6.88
3	2.91	.551	2.34	.643	3.04
4	3.37	.416	2.48	.433	5.74
5	2.48	.374	1.77	.299	5.14
6	2.85	.890	1.64	.356	6.47
7	2.65	.349	1.84	.394	5.60
8	2.82	.448	1.74	.373	7.15
9	2.71	.680	1.85	.067	5.89
10	2.71	.563	1.68	.574	5.72
11	2.82	.499	1.62	.593	6.80
12	2.32	.649	1.40	.247	5.71
13	2.85	.537	2.22	.593	3.51
14	2.51	.610	2.17	.675	3.87
15	2.71	.504	1.77	.317	6.14
16	2.68	.868	1.79	.532	4.45
17	2.48	.845	1.60	.717	4.17
18	3.22	.769	2.51	.668	3.51
19	2.62	.887	1.54	.608	5.24
20	3.25	.608	1.88	.574	7.48
21	2.42	.487	1.62	.357	5.16
22	2.97	.616	1.91	.551	5.82
23	2.82	.937	1.65	.584	5.65
24	2.91	.668	2.20	.592	3.75
25	2.77	.946	1.64	.659	5.28

การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย

คำนวณโดยใช้สูตร L Coefficient ของ Conbach

n แทน จำนวนข้อสอบเท่ากับ 25

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ = 14.105

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด = 76.093

$$\begin{aligned}
 L &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right\} \\
 &= \frac{25}{25-1} \left\{ 1 - \frac{14.105}{76.093} \right\} \\
 &= 1.041 \times 0.8147 \\
 &= .848
 \end{aligned}$$

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ .84

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	แหล่งตัวแปร		
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม	ทั้งหมด
ผลรวมกำลังสอง (SS) : Y	11.343	1869.897	1881.24
ผลรวมกำลังสอง (SS) : X	71.76	1566.397	1638.157
ผลรวมของผลคูณ (Sp)	28.531	446.251	-474.782
df	1	94	95
ผลรวมกำลังสองของคะแนนที่ปรับแล้ว (SS')	58.4337	1459.8992	1518.3320
df	1	93	94
MS'	58.4337	15.6978	

$$\begin{aligned}
 F &= \frac{58.4337}{15.6978} \\
 &= 3.7224
 \end{aligned}$$

2. เปรียบเทียบความสนใจที่มีในวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

	แหล่งตัวแปร		
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม	ทั้งหมด
ผลรวมกำลังสอง (SS) : Y	27.09	7926.82	7953.91
ผลรวมกำลังสอง (SS) : X	65.97	7709.40	7774.41
ผลรวมของผลคูณ (Sp)	41.97	6800.19	6842.16
df	1	94	95
ผลรวมกำลังสองของคะแนนที่ปรับแล้ว SS'	12.86	1875.72	1888.58
SS'	1	93	94
MS'	12.86	20.16	

$$F = \frac{12.86}{20.16}$$

$$= 0.637$$

ตาราง แสดงคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้กลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	26	39	25	9	23
2	25	31	26	21	23
3	23	28	27	18	22
4	25	31	28	20	25
5	15	33	29	16	19
6	21	27	30	23	26
7	22	29	31	20	22
8	13	30	32	17	26
9	18	21	33	16	24
10	17	25	34	23	25
11	19	29	35	21	32
12	23	28	36	15	21
13	22	35	37	13	25
14	25	29	38	23	26
15	17	25	39	13	18
16	17	22	40	20	26
17	15	23	41	19	25
18	19	20	42	19	20
19	16	23	43	20	26
20	16	30	44	16	25
21	24	26	45	10	18
22	18	35	46	12	27
23	20	30	47	17	28
24	20	25	48	14	24

ก่อนการทดลอง $\bar{X} = 18.52$ $S^2 = 20.9782$

หลังการทดลอง $\bar{X} = 26.20$ $S^2 = 20.2960$

ตาราง แสดงคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้กลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	15	35	25	25	26
2	22	29	26	24	31
3	22	33	27	23	28
4	18	23	28	19	23
5	25	35	29	18	26
6	15	27	30	19	27
7	23	33	31	17	24
8	23	27	32	13	30
9	25	30	33	12	20
10	24	31	34	14	30
11	21	31	35	12	32
12	22	25	36	24	25
13	30	35	37	16	25
14	20	24	38	16	26
15	16	32	39	19	27
16	21	27	40	21	29
17	19	29	41	18	25
18	16	29	42	18	32
19	21	24	43	16	20
20	19	26	44	14	27
21	14	26	45	10	27
22	26	32	46	17	24
23	18	27	47	15	24
24	22	25	48	25	27

ก่อนการทดลอง $\bar{X} = 19.20$ $S^2 = 18.8067$

หลังการทดลอง $\bar{X} = 27.77$ $S^2 = 13.0314$

ตาราง คะแนนก่อนและหลังการทดลองของแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย
ของกลุ่มควบคุม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	63	63	25	50	48
2	61	55	26	51	58
3	60	63	27	55	61
4	53	52	28	54	50
5	64	68	29	51	54
6	63	64	30	62	65
7	61	63	31	61	60
8	64	78	32	67	68
9	57	60	33	63	62
10	58	62	34	59	68
11	67	75	35	65	64
12	59	61	36	56	57
13	56	57	37	60	62
14	47	56	38	55	59
15	65	68	39	47	47
16	64	65	40	68	68
17	55	60	41	50	52
18	60	62	42	62	67
19	48	50	43	51	56
20	59	59	44	46	50
21	58	60	45	60	63
22	60	71	46	39	43
23	55	60	47	39	42
24	69	73	48	39	49

$$\text{ก่อนการทดลอง } \bar{X} = 57.00 \quad S^2 = 55.9148$$

$$\text{หลังการทดลอง } \bar{X} = 59.83 \quad S^2 = 62.4663$$

ตาราง คะแนนก่อนและหลังการทดลองของแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย
ของกลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	58	66	25	63	63
2	58	61	26	58	59
3	73	76	27	69	77
4	72	76	28	61	64
5	65	66	29	52	54
6	65	68	30	67	66
7	71	74	31	32	37
8	69	70	32	48	51
9	53	56	33	57	57
10	68	68	34	40	66
11	83	82	35	56	60
12	43	58	36	60	61
13	58	70	37	58	70
14	41	48	38	63	66
15	64	66	39	48	52
16	63	66	40	43	42
17	47	48	41	63	64
18	62	61	42	65	66
19	60	60	43	31	36
20	63	66	44	60	61
21	52	59	45	65	67
22	71	77	46	46	52
23	51	58	47	55	56
24	60	58	48	57	62

ก่อนการทดลอง $\bar{X} = 58.06$ $S^2 = 112.740$

หลังการทดลอง $\bar{X} = 61.81$ $S^2 = 101.563$

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 1

เรื่อง นิราศพระบาท

คำชี้แจง

ข้อทดสอบมี 20 ข้อด้วยกัน แต่ละข้อมีคำตอบเป็น 5 ตัวเลือกและมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องและข้อใดลงในกระดาษคำตอบ

1. นิราศในสมัยอยุธยานิยมแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด ก. โคลง ข. ฉันท์ ค. กาพย์ ง. กลอน จ. ร่าย	3. ข้อใดเป็นการตั้งรื้อนิราศที่แตกต่างไปจากข้ออื่น ก. นิราศลอนดอน ข. นิราศเมืองแกลง ค. นิราศสุพรรณ ง. นิราศพระปฐม จ. นิราศเคียน
2. นิราศที่แต่งเป็นโคลงได้แก่เรื่องใด ก. นิราศเมืองแกลง ข. นิราศภูเขาทอง ค. นิราศรอบโลก ง. นิราศนรินทร์ จ. เพลงยาวรบพม่าที่ท่าดินแดง	4. นิราศเรื่องแรกของสุนทรภู่คือข้อใด ก. นิราศพระบาท ข. นิราศภูเขาทอง ค. นิราศเมืองแกลง ง. นิราศสุพรรณ จ. นิราศวัดเจ้าฟ้า

5. นิราศของสุนทรภู่เรื่องใดที่ได้รับ
ยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็น
ยอดนิราศคำกลอน
 - ก. นิราศพระบาท
 - ข. นิราศภูเขาทอง
 - ค. นิราศเมืองแกลง
 - ง. นิราศสุพรรณ
 - จ. นิราศพระปฐม
6. หัวใจสำคัญในการเขียนนิราศคือข้อใด
 - ก. การแสดงความห่วงใยในรัก
 - ข. การบรรยายสภาพธรรมชาติ
 - ค. การพรรณนาความรู้สึกแห่งการจาก
 - ง. อารมณ์กวีและกวีทัศนะ
 - จ. การแสดงความในใจของกวีออกมาเป็นทวนหนังสือ
7. ข้อใดเป็นคู่สัมผัสที่แตกต่างไปจากคำอื่น
 - ก. คุณ - แค้น
 - ข. หาย - หวง
 - ค. แรม - ร่าง
 - ง. ยี่ - ย่าง
 - จ. กระ - จะ
8. คำในข้อใดไม่เข้าพวก
 - ก. เว้าวอน
 - ข. ชึมซาบ
 - ค. หลั่งไหล
 - ง. คำสั้น
 - จ. ไก่ใจ
9. คำในข้อใดไม่เข้าพวก
 - ก. ศศิธร
 - ข. แซไซ
 - ค. แฉง
 - ง. ไถง
 - จ. โค
10. "สายน้ำใจให้อาบอิม"
คำที่ควรเติมลงในช่องว่างคือข้อใด
 - ก. ชึมซาบ
 - ข. ไหลซาบ
 - ค. ไหลไป
 - ง. หลั่งไหล
 - จ. ชึมไหล

11. ทุกข้อสามารถเติมลงในช่องว่าง
ใดทั้งหมดที่มีข้อเดียวเมื่อเติม
แล้วจะอ่านรื่นหูที่สุดจงเลือกข้อนั้น
"ราตรีใดเลื่อนไค้
เพื่อนเธอ"
ก. ใจ
ข. ที่
ค. ยาม
ง. เธอ
จ. ไม่
12. จงเลือกข้อที่ไม่มีสัมผัสอักษรที่สุด
ก. พอคันคนพ้นจากความยากเข็ญ
ข. หวังเคยเห็นเรนหางมาร่างหาย
ค. รักพลัดกันเจ็บเปรี้ยวอยู่เคียวคาย
ง. ลิ่นที่หมายหมกหลักจะพักพิง
จ. ทุกแห่งหนหมนมัวไปทั่วทิศ
13. ข้อไหนเมื่อเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้
แล้วจะมีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร
ที่สมบูรณ์ที่สุด "รู้ว่ามีมอง
ให้กลายมอง"
ก. ปองปดอบ
ข. ปองหมาย
ค. ปดอบใจ
ง. ปองใจ
จ. มันหมาย
14. ถ้าต้องการให้กลอนวรรคนี้เป็นวรรค
ส่งควรเลือกข้อไหนเติมลงในช่องว่าง
"จะคงมันไมตรี"
ก. ที่แสนหวาน
ข. ที่สกลไศ
ค. ชั่วชีวิต
ง. ที่มีอยู่
จ. ที่ยาวนาน
15. ใดกลอนไม่ถูกต้อง
ก. สัมผัสสลับใช้ไค้ทั้ง 5 เสียง
ข. สัมผัสรับห้ามใช้เสียงจัตวา
ค. สัมผัสรองนิยมใช้เสียงสามัญ
ง. สัมผัสส่งห้ามเสียงจัตวา
จ. สัมผัสรับห้ามใช้เสียงสามัญ
16. กลาวกันว่าสุนทรภู่แต่งหนังสือไว้มากมาย แต่ในรัชกาลใดสุนทรภู่
ไม่ได้แต่งหนังสือไว้เลย
ก. รัชกาลที่ 1
ข. รัชกาลที่ 2
ค. รัชกาลที่ 3
ง. รัชกาลที่ 4
จ. รัชสมัยพระปิ่นเกล้า

17. นิราศเรื่องใดที่สุนทรภู่แต่งเป็นโคลง
- นิราศพระประชม
 - นิราศพระแท่นดงรัง
 - นิราศสุพรรณ
 - นิราศเมืองเพชร
 - นิราศวัดเจ้าฟ้า
18. สุนทรภู่เดินทางไปนมัสการพระพุทธบาทในสมัยใด
- สมัยรัชกาลที่ 1
 - สมัยรัชกาลที่ 2
 - สมัยรัชกาลที่ 3
 - สมัยรัชกาลที่ 4
 - รัชสมัยพระปิ่นเกล้า
19. สุนทรภู่แต่งนิราศพระบาทเมื่อใด
- พ.ศ. 2350
 - พ.ศ. 2305
 - พ.ศ. 2329
 - พ.ศ. 2495
 - พ.ศ. 2310
20. วันจะจรจากน้องสิบสองคำ พอจวน
ย่ำรุ่งเร่งออกจากท่า ท่าในที่นี้
หมายถึงข้อใด
- ท่าราชวรดิษฐ์
 - ท่าเรือวัดราชบูรณะ
 - ท่าเรือวัดประยุรวงศาวาส
 - ท่าเรือวัดระฆังโฆสิตาราม
 - ท่าเรือวัดอรุณราชวราราม

บันทึกการสอนการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน

ชุดการสอนที่ ๑ วิชาภาษาไทย เรื่องนิราศพระบาท
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ คาบ(๑๐๐ นาที)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จำนวนนักเรียน.....
สถานที่.....

เนอहा

1. ประวัติผู้แต่งโดยละเอียด
2. บทนำเรื่อง
 - 2.1 ที่มาของนิราศ
 - 2.2 การตั้งชื่อนิราศ
 - 2.3 ประเภทของนิราศ
 - 2.4 ศิลปะแห่งนิราศ
 - 2.5 กวีทัศนะ
3. ความรู้เกี่ยวกับร้อยกรอง
 - 3.1 การใช้พยางค์ การใช้คำ
 - 3.2 การใช้คำสัมผัส
 - 3.3 ขอบบังคับของฉันทลักษณ์
4. เนื้อเรื่องนิราศพระบาทจากหน้า 92 - 93
 - ตั้งแต่..... โอ้อาลัยใจหายไม่วายห่วง
 - คงตรัสรักปักชำระกำหนดรวง..... เสียกายดวงจันทร์ทางงาม
 - เจ้าคุณแสนแสนโกรธพิโรธที่..... แต่เดือนยี่จนย่างเข้าเดือนสาม

๑๓๓

จนถึงข้อความ

จะสั่งฝากขโมยฐานสุกเอาเผินใจ ใครเกินเกินแล้วอย่าไว้อะไรเลย

เนื้อหาทั้งหมดแบ่งออกเป็นศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ศูนย์ที่ 1 ความหมายของนิราศ ที่มาแห่งนิราศ การตั้งชื่อนิราศ

ศูนย์ที่ 2 ประเภทนิราศ สืบประวัตินิราศ และกวีนิพนธ์

ศูนย์ที่ 3 คำคล้องจอง คำสัมผัสในบทร้อยกรอง

ศูนย์ที่ 4 ข้อบังคับของกลอนสุภาพ

ศูนย์ที่ 5 การฝึกอ่านกลอนนิราศโดยอ่านในใจและอ่านฟังเสียง

ศูนย์สำรอง เสริมศูนย์พัฒนาปัญญา ประวัติพระสุนทรโวหาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ บอกสาระสำคัญที่สุดของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ถูกต้องทั้งหมด
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการใช้คำและข้อบังคับบทประพันธ์ได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำและความหมายของคำได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกลักษณะ ข้อบังคับ ข้อแตกต่าง ของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศได้ถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถอ่านกลอนนิราศได้

วัตถุประสงค์ในศูนย์กิจกรรม

1. แผนภาพพระพุทธรูปพระสุทนต์
2. แผนภูมิของกลอนสุภาพและกลอนนิราศ
3. แถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะ
4. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
5. เอกสารประกอบการเรียนในศูนย์สำรวจ

สรุป

หลังจากกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนเรียบร้อยแล้ว
ให้สรุปผลของกิจกรรมดังนี้

- นิราศคืออะไร
- จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการแต่งนิราศ
- ประเภทของนิราศ การตั้งชื่อนิราศ
- อารมณ์ความรู้สึกและกวีทัศนะเป็นอย่างไร
- ความแตกต่างระหว่างกลอนสุภาพกับกลอนนิราศ
- ผลงานสำคัญของสุนทรภู่

การวัดผลและประเมินผล

- การประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
- ตรวจดูจากการทำแบบฝึกหัด
- สังเกตพฤติกรรมการเรียนและการร่วมในกิจกรรม
- ทดสอบการอ่านทำนองเสนาะนอกเวลาตามนัดหมาย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่องนิราศพระบาท

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียน โดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยแบบฝึกหัดประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่นขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ความหมายของนิราศที่มาแห่งนิราศ

นิราศ เป็นวรรณกรรมที่กวีไทยนิยมกันมานาน ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งนิยมแต่งเป็นโคลง มาถึงสมัยรัตนโกสินทร์จึงมักนิยมแต่งเป็นกลอนสุภาพ สาเหตุที่กวีไทยนิยมแต่งนิราศสันนิษฐานว่า เกิดจากการเดินทางสมัยก่อน ถ้าไปทางบกต้องไต่เกรียน ข้างม้า ถ้าไปทางน้ำก็ใช้เรือพาย หรือเรือแจว การเดินทางต้องกินเวลานาน ผู้ที่มีนิสัยทางกวีจึงแต่งคำประพันธ์พรรณนาหนทางที่ผ่านไป รำพันถึงคนรักที่ต้องจากไปแล้ว นำมาเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ และสถานที่ที่ผ่านเพื่อให้เกิดความรู้สึกละเอ้อร่อน

การตั้งชื่อนิราศ

1. ตั้งชื่อตามคำขบปลายทางที่ผู้ประพันธ์ไป เช่น นิราศเมืองแกลง
นิราศลอนดอน นิราศสุพรรณ นิราศพระบาท ฯลฯ
2. ตั้งชื่อตามผู้ประพันธ์ เช่น นิราศนรินทร์ ของนายนรินทร์วิเศษ
กำสรวลศรีปราชญ์ ของศรีปราชญ์
3. ตั้งชื่อตามเนื้อเรื่อง เช่น นิราศตามเสด็จเจ้าน้อย ของพระยาตรัง
นิราศเคื่อน ของนายมี และโคลงทวาทศมาส เป็นต้น

ชื่อนิราศที่แต่งด้วยคำประพันธ์ที่เป็นโคลงเช่น

1. กำสรวลศรีปราชญ์	2. โคลงนิราศทริภุชไชย
3. โคลงทวาทศมาส	4. นิราศนรินทร์
5. นิราศสุพรรณ	

ฯลฯ

นิราศที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด

นิราศภูเขาทอง	เพลงยาวรบ
นิราศลอนดอน	นิราศรอบโลก
นิราศเมืองแกลง	นิราศพระประธม
นิราศพระบาท	นิราศวัดเจ้าฟ้า

ฯลฯ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ความหมายที่มาแห่งนิราศการตั้งชื่อนิราศ

ให้นักเรียนตอบปัญหาเหล่านี้แล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

1. นิราศแปลว่าอะไร
2. เพราะเหตุใดจึงมีการเขียนนิราศ
3. ถึงบางชื่อชื่อบางนี้สุจริต เหมือนชื่อจิตที่ที่ตรงจำนงค์สมร ข้อความนี้เป็นการพูดถึงสิ่งใด เกี่ยวพันกับสิ่งใด
4. นิราศพระบาท เป็นการตั้งชื่อตามลักษณะใด
5. นิราศต่อไปนี้ นิราศเคื่อน นิราศนรินทร์ กำสรวลศรีปราชญ์ เรื่องใด ที่ท่านคิดว่ามีการตั้งชื่อแปลกกว่านิราศเรื่องอื่น

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ความหมายที่มาแห่งนิราศการตั้งชื่อนิราศ

1. นิราศ แปลว่า การจาก
2. เหตุที่กวีเขียนนิราศเพราะ ต้องเดินทางเป็นเวลานานจึงมักเขียนบทกวีบรรยายหนทางที่ผ่านไปและรำพันถึงนางอันเป็นที่รักของตน
3. ถึงบางชื่อชื่อบางนี้สุจริต เหมือนชื่อจิตที่ที่ตรงจำนงค์สมร ข้อความนี้กล่าวถึงคำบลงบางชื่อ เกี่ยวพันถึงคนรักของตนบอกให้ทราบว่าเขามีใจที่สุจริตในรัก
4. นิราศพระบาท เป็นการตั้งชื่อตามสถานที่ปลายทางของผู้ประทับ
5. นิราศเคื่อน เป็นการตั้งชื่อแปลกกว่านิราศทั้งเรื่องซึ่งตั้งชื่อตามชื่อผู้แต่ง แต่นิราศเคื่อน ตั้งชื่อตามเนื้อเรื่องคือพรรณนาถึงเหตุการณ์สำคัญของเคื่อนต่าง ๆ ทั้งสิบสองเคื่อน

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ศิลปะแห่งนิราศอารมณ์แก้วและกวีทัศนะ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียนโดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำตอบประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เกมสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์
ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น

บทเนื้อหา

ทฤษฎีจรรยาที่ 2 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ศิลปะแห่งนิราศอารมณ์กวีและกวีทัศนะ

นิราศ คือการแสดงความอาลัยความผูกพันต่อคนรักที่ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง กวีได้แสดงออกทั้งความรัก ความอาลัยเป็นถ้อยคำและบ่งชี้กวีไว้อย่างนัย บางท่านก็ใช้โคลงบางท่านก็ใช้กลอน เป็นเครื่องแสดงความรู้สึกซึ่งมีอย่างรุนแรง ศรีปราชญ์ นักทางโคลงก็ใช้โคลงสั้นพรรณนาความรู้สึกเมื่อต้องจากนางที่รัก สุนทรภู่ใช้กลอน เมื่อต้องจากที่อยู่และจากคนรัก หากการเขียนนิราศมิได้เกิดขึ้นจากความรู้สึกรุนแรงในเรื่องความรักความอาลัยอย่างแท้จริงแล้วนิราศที่เขียนขึ้นก็จะขาดสัจจะ เป็นนิราศปลอมและหมดคุณค่าในลักษณะของนิราศ

กวีเขียนนิราศโดยมีจุดสำคัญอยู่ที่คนรัก หรือสิ่งที่ตนรัก นิราศภูเขาทอง สุนทรภู่ท่านรักวัด รักพระนคร ส่วนนิราศเมืองแกลงท่านรักแม่จัน ศรีปราชญ์ คำสรวล รักศรีจุฬาลักษณ์ ความรักนี้ต้องรุนแรงเข้มข้น หากเขียนโดยไม่มีความรักซาบซึ้งรุนแรงจริง ๆ ความที่แสดงออกมาจะเป็น ๆ คาคและขาดสัจจะ

กวีมิใช่เพียงแต่จะแสดงอารมณ์รักเท่านั้น กวีจะต้องมองโลกโดยทัศนะของกวี โดยการแสดงความในใจออกมาเป็นบทนิราศ กวีต้องให้ทัศนะของตนด้วย

กวีทัศนะ คือการที่กวีแสดงความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ใจเห็นได้รู้ตามแนวคิดของกวี

หัวใจของนิราศอยู่ที่สิ่งสำคัญสองประการคือ อารมณ์กวี (ความสะเพื่อนใจ) และ กวีทัศนะ (ความรู้ตามแนวคิดของกวี)

ตัวอย่างของบทกลอนที่แสดงถึงอารมณ์ขันและทักษะ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ศิลปะแห่งนิราศอารมณ์แก้วและกวีทัศนะ

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. นิราศเป็นการแสดงความรู้สึกรุนแรงในเรื่องของ
2. การแสดงความรู้สึกรุนแรงเรียกว่า
3. กวีทัศนะ คือ
4. ช่วยกันให้ความเห็นว่าข้อความต่อไปนี้ เป็นกวีทัศนะหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 4.1 หนาน้ำค้างกลางคืนสะอื้นอ่อน จะกางกรถถอนองประกอบขวัญ
 เอาดวงคารารยับกับพระจันทร์ คางร้องขึ้นชาวอาระบายกย
 (นิราศอิเหนา - สุนทรภู่)
 - 4.2 สงัดเงียบเยียบเย็นทุกเส้นหญ้า แด่สัตว์ป่าปิ้งรอกกองกระหิม
 ไม่เห็นหนันไม้พระไทรครีมี เสียงจิมจิมเงาไม้พระไทรทอง
 หังเป็ดผีแก้วแว่วแว่วหวีด จังหรีกกรีกกรีกเสียวสยอง
 เสียงหรีงหรีงกึ่งไทรเรไร้อง แม่นานลงในเพราะเสนาะใน
 (นิราศพระประชม - สุนทรภู่)

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ศิลปะแห่งนิราศอารมณ์แก้วและแก้วทัศนะ

1. ความรัก
2. อารมณ์แก้ว
3. การแสดงความคิดตามแนวคิดของแก้ว
4. เช่นแก้วทัศนะทั้ง 2 ข้อ เพราะเป็นการแสดงแนวคิดของแก้วเท่านั้น ข้อความ
ที่แสดงออกมาอาจจะไม่มีจริงก็ได้

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง คำคล้องจองสัมผัสในบทกลอน

เมื่อเราอ่านบทร้อยกรอง เราจะเห็นลักษณะที่เด่นและแตกต่างไปจากบทร้อยแก้วตรงที่มีเสียงคล้องจองกันทั้งรันทู คำที่มีเสียงคล้องจองกันเรียกว่าสัมผัสกัน เช่น จันทราพรางามกุหลาบแดงแฉ่งรักจำหลักแนบ โอ้อาลัยไหหายไม่วายห่วง แสนวิญญูขมิ้นไรถิ่นพัก คำที่ขีดเส้นใต้ต่างสังเกตก็จะเห็นว่า เป็นคำที่มีเสียงคล้องจองกัน 2 ลักษณะคือ

1. เสียงสระคล้องจองกัน เพราะใช้เสียงเดียวกัน เช่น ทรา - งา
2. เสียงสระคล้องจองกันเพราะใช้เสียงสระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน
เช่น แดง - แฉ่ง หาย - วาย ตก - นก

ลักษณะคล้องจองที่แสดงให้เห็นตามข้างต้นนี้เรียกตามภาษาของการแต่งบทร้อยกรองว่า สัมผัสสระ

สัมผัสสระ เป็นสัมผัสที่ใช้เป็นสัมผัสบังคับ (สัมผัสนอก) ของบทร้อยกรอง และยังนิยมใช้เป็นสัมผัสใน (สัมผัสที่อยู่ในวรรคเดียวกัน) ของบทร้อยกรอง แต่คำที่เป็นสัมผัสสระที่อ่านเสียงเดียวกันถึงจะต่างรูปกันก็ถือว่าเป็นสัมผัสซ้ำไม่นิยมใช้ เช่น การ - กาล - กาน - กาท - กาญจน์ หรือ ชัน - ชันช - ชรรค์ เป็นต้น คำเหล่านี้เรียกว่าคำพ้องเสียง และสัมผัสสระนั้นต้องสัมผัสด้วยสระเสียงเดียวกันจริง ๆ จะใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวไม่ได้

นอกจากคำที่คล้องจองในลักษณะที่เป็นสัมผัสสระ ยังมีคำคล้องจองกันด้วย
 พยัญชนะต้น เป็นพยัญชนะตัวเดียวกัน หรือเสียงเดียวกันเรียกว่าสัมผัสอักษร เช่น
 ห่าง - เห็น สุข - โศก กำ - เกิน ช้าง - ทรวง ฯลฯ และสัมผัสอักษร
 ไขเฉพาะเป็นสัมผัสในเท่านั้น แต่มีคำอีกประเภทหนึ่งที่เขียนขึ้นต้นด้วยพยัญชนะตัวเดียว
 กันแต่อ่านออกเสียงต่างกันคำเหล่านี้ก็ไม่ใช่ สัมผัสอักษร เช่น เพลา - เพ ลา
 เสมา - เสมา (เสา - มา) คำเหล่านี้เรียกว่าคำพ้องรูป อีกจำพวกหนึ่ง
 คำที่ออกเสียงซ้ำกันเพื่อให้เกิดความรู้สึก เช่น หวิวหวิว จีมจีม ถือเป็นคำซ้ำ
 แต่ไม่ใช่สัมผัสอักษร

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง สัมผัสในบทร้อยกรอง

ให้ทำในกระดาษที่จัดไว้ให้ (แบ่ง เป็น 3 กลุ่ม แล้วเปลี่ยนกันตรวจ)

1. จงหาคำที่มีเสียงคล้องจองกับคำที่กำหนดให้ด้วย เสียงสระ อย่างน้อย 5 คำ

ราศี 1 2 3 4 5

สวรรค์ 1 2 3 4 5

2. จงหาคำที่มีเสียงคล้องจองกันกับคำที่กำหนดให้ด้วย เสียงพยัญชนะ

ขอมารก 1 2 3 4 5

เงี้ยว 1 2 3 4 5

3. จากคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้นักเรียนจงแยกคำที่มีเสียงสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะให้ได้อย่างน้อย 5 คู่ (อย่างละ 5 คู่)

ทวารารตรงที่หน้าบันไคนาค

ส่ายส่ายโอษฐ์อาสอองตามัน

บันไคนาคนาคในบันไคนั้น

ขยำเขี้ยวขบปากเหมือนนาคเป็น

มีต้นกำพฤษ์ทานในงานวัด

คนประชุมกลุ่มจึงทั้งหญิงชาย

มีรูปปรากฏสองอสุรขันธ์

ยืนยงพันแยกเขี้ยวอยู่อย่างเป็น

คู่ผกผันเพียงจะเสียดออกโศกเล่น

ตาเขม่นมองมุ่งสะกุงกาย

ลูกหมากยัดเงินทิ้งอุทิศถวาย

บ้างกอบปรายเบี้ยไปรยอยู่

โกธกรราว

บัตร เฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง สัมผัสในบทร้อยกรอง

1. คำที่กลองควยเสียงสระ

รากิน ไค่แก กิน หมิ่น ชีวิน บิน นักริน ด้บ หักหิน ฯลฯ
(ขอให้เป็นคำที่ประสมควยสระอิ และมีมาตราแม่ กน เป็นตัวสะกด)
สวรรค์ ไค่แก กั้น มั่น ชั่น วัน จันทร รำพัน กรรณ ฯลฯ
(ขอให้เป็นคำที่ประสมควยเสียงสระอะ และมีมาตราแม่ กน เป็นตัวสะกด)

2. คำที่กลองจองควยเสียงพยัญชนะ

ขดมารก ไค่แก มาทร มั่น หมาย มา มาร แมว แมบ ไหม ฯลฯ
เขี้ยว ไค่แก ไซ่ ข้าว คำ เคล้า คุ คอย ชิค เขม้น ขย้า ฯลฯ

3. คำที่มีเสียงสัมผัสสระ

ทวารว - หน้า อ้า - ตา มั่นไค่ - ใน ปาก - นาค
มุ่ง - สะคุ้ง ทาน - งาน ประชุม - กลุ่ม ไปรย - โกรย
ขยัน - มั่น เป็น - เลน วัด - ยัด นาค - ราก
เป็น - เขม้น มั่น - พัน กาย - ฉวาย ขาย - ปราย

คำที่มีเสียงสัมผัสอักษร

รูป - ราก สอง - อสุร แสยะ - แยก โอนะ - อ้า
ยื่น - ยิง - แยก ผก - ผัน - เฟียง เลื่อย - โลดเอน
ขย้า - เขี้ยว - ขบ เขม้น - มอง - มุ่ง หัง - ลุทิศ
ประชุม - ชิง - ขาย ปราย - ไปรย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ข้อบังคับของกลอนสุภาพและกลอนนิราศ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ที่เรียบร้อย
อยู่ในสภากาแฟ
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่
ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ขอบบังคับของกลอนสุภาพและกลอนนิราศ

ขอบบังคับของกลอนสุภาพ

1. กลอน 1 บทมี 4 วรรค มีชื่อเรียกตามลำดับคือ วรรคต้นหรือสลัก็เรียก 2 วรรครับ 3 วรรครอง 4 วรรคส่ง และบทหนึ่งมี 2 บาท บาทละ 2 วรรค และบางทีก็เรียกว่า 1 บาทเป็น 1 คำกลอนก็ได้แล้วแต่สะดวก
2. กลอนวรรคหนึ่ง ๆ มี 8 คำ (อาจใช้ 7 หรือ 9 ก็ได้)
3. การส่งสัมผัส คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 บังคับให้สัมผัสกับคำที่ 3 หรือคำที่ 5 ของวรรคที่สอง (บางครั้งอาจอนุโลมให้สัมผัสกับคำที่ 1 ก็ได้) คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม คำสุดท้ายของวรรคที่สามสัมผัสกับคำที่ 3 หรือคำที่ 5 ของวรรคที่ 4 (บางครั้งอนุโลมให้สัมผัสกับคำที่ 1 ก็ได้) และคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สองในบทต่อไป
(ดูแผนผังประกอบ)
4. จากแผนผังกลอนสุภาพจะมีสัมผัส 2 ลักษณะคือ
 - สัมผัสนอก คือสัมผัสระหว่างวรรค ใช้เพียงสัมผัสสระเท่านั้น เป็นสัมผัสบังคับ
 - สัมผัสใน คือสัมผัสภายในวรรคเดียวกันไม่บังคับใช้ได้ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

5. เสียงวรรณยุกต์ที่นิยมกันในการแต่งกลอน

สัมผัสระดับ ๒ ใช้ได้ทั้ง 5 เสียง แต่เสียงสามัญไม่นิยมใช้

สัมผัสระดับ ๓ นิยมใช้เสียงจัตวา ห้ามใช้เสียงสามัญ

สัมผัสระดับ ๔ นิยมใช้เสียงสามัญ

สัมผัสระดับ ๕ ห้ามเสียงจัตวา เสียงอื่น ๆ ใช้ได้หมดแต่ไม่นิยมเสียงสามัญ

กลอนนิราศ จะมีลักษณะคำประพันธ์เฉพาะเกี่ยวกับกลอนสุภาพทุกประการ
ยกเว้นบทแรกจะขึ้นต้นด้วยวรรครับ และจบลงด้วยวรรคส่ง ลงท้ายด้วยคำว่า "เอ๋ย"
(ดูแผนผังประกอบ)

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ข้อบังคับของกลอนสุภาพและกลอนนิราศ

2. (ก) โอ้แสงดาวครวซ่าของคำนี้ เขยื้อนคือนตรมอย่างขมเหง
เมื่อไรแสงแห่งความหวังเหมือนดังเพลง เกื้อนบรรเลงเพลงเศร้าให้เราฟัง

(ข) ในช่องว่างหว่างดาวพร่างพราวฟ้า มีดวงตาของใครบ้างไหมหนอ
ใครคนหนึ่งซึ่งฉันนับว่าเธอ อย่าให้เธออารมณ์ควยตรมตรอม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม
4. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
5. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปศูนย์กิจกรรมที่ว่าง ขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่
ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ

เนื้อหากลอนนิราศพระบาทจากหน้า 92 - 93 (แบบเรียนวรรณวิจิตร)

โอ้อาลัยใจหายไม่วายห่วง

คังครลัภักขำระกำทรง

เสียดายดวงจันทร์พางาม

จนถึง

จะส่งฝากขนิษฐาสุภาเคียว

ใครเกินเกี้ยวแล้วอย่าไว้อะไรเลย

การอ่านกลอนสุภาพที่ไพเราะจะต้องรู้จักแบ่งคำอ่านในแต่ละวรรคดังนี้

หากแต่ละวรรคมี 8 คำ แบ่งคำอ่านเป็น 3-2-3

" 9 " 3-3-3

" 7 " 3-2-2

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ

1. นักเรียนเปิดหนังสือหน้า 92 - 93 (แบบเรียนวรรณวิจักษ์)
2. อ่านในใจอย่างคร่าวๆ
3. อ่านเป็นทำนองเสนาะทีละ 1 คน คนละ 2 บทกลอนต่อกันไปจนครบทุกคน
4. เปิดแถบบันทึกเสียงเพื่อฟังการอ่านทำนองเสนาะที่ถูกต้อง
5. ฝึกการอ่านเป็นหมู่และเป็นรายบุคคล
6. ทดสอบการอ่านที่ถูกต้องเป็นรายบุคคลกับครูผู้สอนในระหว่างพักกลางวัน หรือเวลาว่าง หรือคาบซ่อมเสริม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์สำรวจ ชุดการสอนที่ 1 เอกสารประกอบการเรียน (ประวัติสุนทรภู)

1. ให้นักเรียนอ่านเอกสารประกอบการเรียนให้เข้าใจ (คนละ 1 ฉบับ ไม่ต้องคืน)
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่าง ขณะเปลี่ยนศูนย์ ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ศูนย์สำรวจ ชุติการตอนที่ 1 เอกสารประกอบการเรียน (ประวัติสุนทรภู่)

ประวัติและผลงาน ของพระสุนทรโวหาร (ภู่)

สุนทรภู่เป็นมหากวีของไทยเกิดในสมัยรัชกาลที่ 1 วันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329 มีบิดาเป็นชาวน่านกรำ อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง มารดาคือชาวเมืองอื่นที่มาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ บิดามารดาคิดว่าร้ายกัน เมื่อสุนทรภู่อายุ 4 ขวบ มารดามีสามีใหม่ และได้นำสุนทรภู่ไปถวายตัวกับกรมพระราชวังหลัง สุนทรภู่จึงอยู่ที่วังหลังตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และได้เข้าศึกษาในสำนักวัดชีปะขาว (ปัจจุบันคือวัดพระศรีสุทธาราม) ริมคลองบางกอกน้อย ต่อมาได้เข้าทำงานเป็นเสมียน ชอบแต่งกลอน บทกลอนสร้อยดึกว่า ตั้งแต่เป็นหนุ่ม

สุนทรภู่เดินทางไปหาพ่อ และได้แต่งนิราศเมืองกาหลงเป็นเรื่องแรก เมื่อกลับมาก็ได้ถวายตัวเป็นมหาดเล็กในพระองค์เจ้าประมวศ ได้ไปนมัสการพระพุทธบาทและแต่งนิราศพระบาท

ในสมัยรัชกาลที่ 2 รัชกาลที่ 2 ทรงคิดจัดเรื่องกลอนตอนหนุมนเข้าแก้ไขไม่ให้นางสีดาถูกกลอนตาย พระองค์ไม่สามารถหาคำมาแต่งต่อได้ จึงให้สุนทรภู่คิดแก้ไขบทกลอนของพระองค์ สุนทรภู่สามารถแต่งถวายเป็นที่พอพระราชหฤทัยจึงได้รับแต่งตั้งเป็นขุนสุนทรโวหาร ในกรมพระอาลักษณ์ พระราชทานที่ให้อยู่ และมีตำแหน่งสามารถเข้าเฝ้าได้ทุกเวลา ต่อมาสุนทรภู่เกิดเสพสุราเมามายได้พาลหุบที่มารดาญาติผู้ใหญ่เข้าห้ามก็ถูกสุนทรภู่ทำร้ายบาดเจ็บ ถึงกับฉวยขวานขว้างไล่สุนทรภู่ รัชกาลที่ 2 จึงมีรับสั่งให้จำคุกสุนทรภู่

ขณะที่ถูกจำคุกสุนทรภู่ได้แต่งกลอนขายเลี้ยงชีพตนเองในสมัยนั้น ต่อมา
รัชกาลที่ 2 ทรงติดชกกลอนก็ให้เบิกตัวสุนทรภู่ออกจากคุก และสุนทรภู่อำนาจต่อกลอน
เป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงโปรดให้พ้นโทษ

พอสิ้นสมัยรัชกาลที่ 2 สุนทรภู่ออกเดินทางกลับบ้านเดิม และคิดจะขอ
ลาเหตุที่ไม่อยู่รับราชการในสมัยรัชกาลที่ 3 เนื่องจาก เมื่อรัชกาลที่ 3 ดำรงพระยศ
เป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ และรัชกาลที่ 2 ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องอิเหนา
โปรดเกล้าให้รัชกาลที่ 3 ทรงพระนิพนธ์บางตอน เมื่อทรงนิพนธ์เสร็จก็โปรดปรึกษา
กับสุนทรภู่ สุนทรภู่ว่าก็ พอเอาไปอ่านหน้าพระที่นั่ง ต่อหน้าบรรดาวิ สุนทรภู่อีก
ก็ขัดขึ้นทำให้ไม่เป็นที่พอพระราชหฤทัย และต่อมาก็มีเรื่องกันอีก ในขณะที่ทรงแต่งเรื่อง
ดังนั้น ทำให้รัชกาลที่ 3 ไม่ชอบหน้าสุนทรภู่มากขึ้น

สุนทรภู่มิบุตรกัมภีรยาคนแรกเป็นชายชื่อพัด ต่อมาด้วยความเจ้าชู้
ของสุนทรภู่ก็โดนหญิงสาวบางกรวยชื่อนิ่ม เป็นภรรยา และมีบุตรชื่อ ตาม ในระหว่าง
ที่สุนทรภู่กำลังเร่ร่อนในสมัยรัชกาลที่ 3 ด้วยความอดอยาก และหวาดกลัวภัย
สุนทรภู่จึงบวชอยู่ที่วัดอรุณราชวราราม วัดเทพธิดา และวัดพระเชตุพนฯ ช่วงนี้
ได้แต่งนิราศไว้มากมายเรื่อง เช่น นิราศภูเขาทอง นิราศวัดเจ้าฟ้า ต่อมาได้รับความ
อุปถัมภ์จากพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ และมีโอกาสแต่งเรื่องพระอภัยมณี และแต่งกลอน
เฉลิมพระเกียรติพระองค์เจ้าลักขณานุคุณ ต่อมาพระองค์เจ้าลักขณานุคุณสิ้นพระชนม์
สุนทรภู่ออกมาพักอยู่กับยายเรื่อเร่ขายกลอนให้แก่ชาวบ้าน ได้เงินประทังชีวิตไปวันหนึ่ง ๆ
ถึงสมัยรัชกาลที่ 4 สุนทรภู่อินเคาะหัดโดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระปิ่นเกล้า
เจ้าอยู่หัว เรียกตัวสุนทรภู่ไปรับราชการตามเดิม และแต่งตั้งสุนทรภู่เป็นเจ้ากรมอาลักษณ์
ฝ่ายพระบวรราชวัง มีบรรดาศักดิ์เป็นพระสุนทรโวหารเมื่อมีอายุ 65 ปี รับราชการอีก
5 ปี ก็ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. 2398 รวมอายุ 70 ปี ถึงแก่กรรมในสมัยรัชกาลที่ 4

ผลงานที่สำคัญของสุนทรภู่มีดังนี้

- นิราศ ได้แก่ นิราศเรื่อง
1. นิราศเมืองแกลง	2. นิราศพระบาท
3. นิราศภูเขาทอง	4. นิราศสุพรรณ
5. นิราศเจ้าฟ้า	6. นิราศอิเหนา
7. นิราศพระปฐม	8. นิราศเมืองเพชร
9. รำพันพิลาป	

- นิทาน
1. โคนุตร	2. พระอภัยมณี	3. กภาพยพระไวยสุริยา
4. ลักษณวงศ์	5. สิงหไตรภพ	

- เสภา
1. ชูชางชูณแผน ตอนกำเนิดพลายงาม
2. พระราชพงศาวดาร 2 เล่ม สมุทไทย

บทเห่กล่อม

1. เรื่องจับระบำ	2. บทเห่กาพย์
3. เห่เรื่องพระอภัยมณี	4. เรื่องโคนุตร

สุภาพนิพนธ์

1. สุภาพนิพนธ์สอนหญิง	2. สวัสดิรักษา
3. เพลงยาวถวายโอวาท	

บัตรกิจกรรม

ศูนย์สำรวจ ชุดการสอนที่ 1 เอกสารประกอบการเรียน (ประวัติสุนทรภู)

ให้นักเรียนอ่านประวัติและช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. สุนทรภูเป็นชาวจังหวัด
2. ได้ศึกษาเจ้าเรียนจาก
3. รัชกาลที่ 1 ถึงสมัย ถึงสมัย
4. ตำแหน่งสุดท้ายที่ได้รับคือ
5. แต่งนิราศไว้หลายเรื่องเช่น (ตอบ 5 เรื่อง)
6. สุนทรภูแต่งขุนช้างขุนแผนตอน
7. ยอดนิทานคำกลอนของสุนทรภูได้แก่

บัตรเฉลย

ศูนย์สำรวจ ชุดการสอนที่ 1 เอกสารประกอบการเรียน (ประวัติสุนทรภู)

คำเฉลย

1. จังหวัดระยอง
2. สำนักวัดชีปะขาว
3. รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4
4. พระศรีสุนทรโวหาร
5. ตอบได้ 5 ชื่อใน 9 ชื่อ
6. ตอนกำเนิดพลายงาม
7. พระอภัยมณี

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง นิราศพระบาท

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้ว $\times$ ลงในกระดาษ
คำตอบที่กำหนดให้

1. จนพระหน่อสุริยวงศ์ทรงพระนาม
จากอารามแรมร้างทางกันดาร
คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร
ก. สุนทรภู่
ข. พระองค์เจ้าปฐมวงศ์
ค. กรมพระราชวังหลัง
ง. รัชกาลที่ 1
จ. รัชกาลที่ 2
2. ทั้งจากที่จากคลองเป็นสองซ้อ
ยังจากกอนนั้นก็ขึ้นในคลองขวาง
โอวจากขวางมารวยประจวบทาง
ทั้งจากบางจากไปจระนม
"จาก" ที่หมายถึงต้นไม้มีกิ่งหนึ่ง
ก. 1 แหง
ข. 2 แหง
ค. 3 แหง
ง. 4 แหง
จ. 5 แหง
3. สุริยันเยี่ยมฟ้าเวลาสาย คำที่ขีดเส้นใต้
มักใช้คู่กับว่าใด
ก. คาริกา
ข. สุริยา
ค. จันทรา
ง. เมฆินทร์
จ. สนธยา
4. ไล่เสือตึงวังรักคู่อัคเณ คำที่ขีดเส้นใต้
มีความหมายเหมือนคำใดมากที่สุด
ก. คับ
ข. แน่น
ค. ปรี
ง. เบ่ง
จ. อัด

5. ประสานหัตถ์ประนีตั้งประนม คำใด
น่าจะมีความหมายเหมือนกับ "ประนีง"

- ก. ประชุม ข. ประสาน
ค. ประณต ง. ประณีต
จ. ประนม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ

6 - 7

"เจ้าของตาลรักหวานขึ้นปิ่นต้น

ระวังคนตื่นมือระมัดมัน

เหมือนคนคบคำหวานรำคาญครัน

ถาพลั้งพลันเจ็บอกเหมือนตกตาล"

6. สุนทรภู่กล่าวข้อความนี้เมื่อมาถึง
ตำบลใด

- ก. ปากเกร็ด
ข. วัดเทียนด้าย
ค. วังคำหนัก
ง. บางพลู
จ. บางหลวง

7. ข้อความที่อ่านกล่าวเป็นสำนวน
เปรียบเทียบว่าอย่างไร

- ก. ปากปราศรัยน้ำใจเชือกคอก
ข. ทอหน้ามะพลับล้นหลังตะโก
ค. ปากหวานกันเปรี้ยว

ง. คอยชักหักสีกแต่ว่าคน

จ. หน้าเนื้อใจเสือ

8. ตาโง่งดุนงอ้มลงกรอมชน
ตาโง่งหมายถึงผ้าที่เป็นอย่างไร

- ก. ผ้าเนื้อหนา
ข. ผ้าลายโปร่ง
ค. ผ้าลายไทย
ง. ผ้าลายภาพมากรุก
จ. ผ้าตาโต ๆ

ปางบุรพาคำบุราณนานนาม

ราชครามเกาะใหญ่เป็นไพรสนต์

ในแนวทางกลางย่านกันดารคน

นาวาคลเคินเบื้องบุรพา

โอกระแสแควเดียวที่เดียวหนอ

มาเกิดก่อเกาะถนัดสัดกัน

ต้องแยกคลองออกเป็นสองทางคงคา

นี้ฤาคนจะมิน่าเป็นสองใจ

9. ข้อใดเป็นกวีที่คณะตรงกับข้อความที่อ่าน

- ก. ใจ - เวลา
ข. ใจ - กระแสน้ำ
ค. เกาะ - กระแสน้ำ
ง. ใจ - เกาะ
จ. เวลา - กระแสน้ำ

10. จากข้อ 9 ผู้แต่งให้ความเห็นในเรื่อง
ของใจลักษณะใด
ก. เปลี่ยนแปลง
ข. แตกแยก
ค. วุ่นวาย
ง. สับสน
จ. ลำบาก
11. จากข้อความในข้อ 9 กลอนวรรค
ใดที่มีสัมผัสในเป็นสัมผัสอักษรมากที่สุด
ก. วรรคที่ 1
ข. วรรคที่ 3
ค. วรรคที่ 6
ง. วรรคที่ 7
จ. วรรคที่ 8
12. นาวาคลเคินเมืองบูรพา
คำที่ขีดเส้นใต้ตรงข้ามกับคำใด
ก. อุดร
ข. อีสาน
ค. ทักษิณ
ง. ประจิม
จ. พายัพ
13. คำในข้อใดที่แปลว่าเหงื่อ
ก. เมโท
ข. โทมัส
ค. เสโท
ง. เซฟา
จ. มูอพระวีวหา
"กำแพงรอบขอบคูคูลึก
ไม่น่าศึกอ้ายพม่าจะมาได้
ยังให้มันข้ามเข้าเอาเวียงชัย
โอ้ออย่างไร เหมือนนบุรีไม่มีชาย
หรือธานีทรสิ้นเกณฑ์จึงเกิดยุค
ไฟริกรบไค้คงใจหมาย
เหมือนทุกวันแล้วไม่คิดตาย
ให้ใจหายหวนหวนถึงจันทร์ดวง"
14. จากข้อความที่อ่านอะไรเกี่ยวข้องกับ
ความรักมากที่สุด
ก. ความแค้น
ข. ความอภัย
ค. ความหวัง
ง. ความเสียสละ
จ. ความวิตกกังวล

- "ขอเทเวศร์เขตสวรรค์ชั้นดุสิต
 คลไจมีตรอย่าให้เหมือนกับกรุงใหญ่
 ให้เหมือนกรุงเราทุกอันไม่พรั่นใคร
 เน้นแต่ใจเห็นจะครองกับน้องนาง
15. สวรรค์ชั้นดุสิตคือสวรรค์ชั้นที่เท่าไร
 ก. ชั้นที่ 2
 ข. ชั้นที่ 3
 ค. ชั้นที่ 4
 ง. ชั้นที่ 5
 จ. ชั้นที่ 6
16. "กรุงเรา" หมายถึงจังหวัดใด
 ก. อัญชยา
 ข. กรุงเทพฯ
 ค. กรุงธนบุรี
 ง. สระบุรี
 จ. นครราชสีมา
17. ข้อใดไม่ใช่เส้นทางที่ขุนนางเดินผ่าน
 ก. สามเสน
 ข. บางจาก
 ค. บางซื่อ
 ง. บางปะอิน
 จ. วัดอรุณราชวราราม
18. คำบลสุดท้ายของการเดินทางโดย
 ทางเรือจนถึงท่าเรือคือตำบลใด
 ก. อรัญญิก
 ข. แม่ลา
 ค. ตะเคียนขวาน
 ง. วังกะไล
 จ. บ้านขวาง
19. คำในข้อใดมีความหมายต่างไปจาก
 คำอื่น
 ก. อัมพร
 ข. นภางค์
 ค. ชัยัมพร
 ง. เมฆินทร์
 จ. โพยม
20. คำในข้อใดมีความหมายใกล้เคียง
 กับคำว่า "โกรธ" มากที่สุด
 ก. แค้นเคือง
 ข. ชักชอง
 ค. ชุนชอง
 ง. ชักเคือง
 จ. ชุนเคือง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องทุกคำ
2. นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ของข้อความในบทประพันธ์ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถแปลความโดยพิจารณาจากบริบทได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ถูกต้องไม่น้อยกว่า 80%
5. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างข้อดีใช้ในภาษาพูดกับภาษาหนังสือได้ถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถออกเสียงคำอ่านของคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องทุกคำ

วัตถุประสงค์ในศูนย์กิจกรรม

1. แผนผังเส้นทางเดินจากกรุงเทพฯ ถึงอำเภอท่าเรือ (ตามลำน้ำเจ้าพระยา)
2. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
3. บัตรคำ
4. เอกสารประกอบการเรียนในศูนย์สำรอง

สรุป

หลังจากกลุ่มต่างๆดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนเรียบร้อยแล้วให้สรุปผลของกิจกรรมดังนี้

- การเดินทางของสุนทรภู่จากกรุงเทพฯ ไปถึงท่าเรือผ่านสถานที่สำคัญใดบ้าง
- ให้ทุกกลุ่มยกตัวอย่างกลอนที่สุนทรภู่ใช้ร้อยคำมาเกี่ยวกับความรู้สึกของตน และเล่นเสียงความหมายให้แตกต่างกัน (เล่นคำ)
- ประโยชน์ของการอ่านมีอย่างไร

การวัดผลและประเมินผล

- การประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
- ตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัด
- สังเกตพฤติกรรมการเรียนและการร่วมในกิจกรรม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง คำและความหมายของคำ

1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียนโดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อยอยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง คำและความหมายของคำ

การสื่อสารด้วยการเขียน การสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็น ปัญหาในการสะกดคำเกิดขึ้นเพราะเสียงเดียวกันอาจเขียนได้หลายอย่าง เช่น คำต่อไปนี้สะกดต่าง ๆ กัน แต่ออกเสียงอย่างเดียวกัน

1. ประพาฬ ประพาฬ ประภาณ ประภาส
2. พุทฒ พุช พุค ภูช
3. กาน การ กาล กาญจน์ กานท์ กานต์ กาท
4. หนา นา
5. พันธ พันธุ์ พัน พรรณ ภัณต์

จะเห็นว่าคำแต่ละคำในแต่ละชุดมีความหมายต่าง ๆ กัน เราเรียกว่า คำพ้องเสียง ซึ่งหมายถึงคำที่เขียนต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนกัน ในเมื่อเสียงเดียวกันอาจเขียนได้ต่าง ๆ กันดังนี้ นักภาษาก็ได้กำหนดหลักการใช้อักษรไว้ เช่น การเขียนคำที่ออกเสียง อะ การเขียนให้ผู้ใช้อักษรสะกดคำให้ถูกต้อง ถ้าสะกดผิด ความหมายอาจจะผิดไป

ความหมายของคำ

การรู้ความหมายของคำแต่ละคำเท่านั้นยังไม่พอ ต้องรู้ด้วยว่าคำ ๆ หนึ่ง มีความหมายใกล้เคียงกับคำใด มีความหมายขัดแย้งกับคำใด หรือมีความหมายรวมกับคำใดบ้างเป็นบางส่วน เช่น ส่วนมาก มีความหมายใกล้เคียงกับส่วนใหญ่ ไม่มาก มีความหมายใกล้เคียงกับ น้อย เมื่อหลังมีความหมายตรงข้ามกับเบื้องต้น เป็นต้น

การอ่านบทหรือกรอนจะทำให้ไต่รรถรส เข้าใจซาบซึ้ง ต้องเข้าใจ
คำและความหมายของคำดังที่กล่าวมาแล้ว

นอกจากที่กล่าวมานี้ คำราชาศัพท์ คำสุภาพ คำไวพจน์ คำประสม
ก็ย่อมมีความหมายเฉพาะ นักเรียนต้องศึกษาเพิ่มเติมจากพจนานุกรม จะได้
เข้าใจเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 2

เรื่องคำและความหมายคำ

ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม อ่านหนังสือแบบเรียนวรรณวิจักษ์ เรื่องนิราศพระบาทจาก หน้า 53 - 57 และทำการศึกษาคำศัพท์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มที่ 1 ให้หาความหมายของคำต่อไปนี้

เทพี คาโงง บุรพา นขา สกุนิน ฤทัย เติบ ภักษ์ ทารมา
ศยัคฆา คุลิต บรรพม วิสุคร เสโท โทมมัต ธาไนนทร์

2. กลุ่มที่ 2 ให้หาคำไวพจน์ของคำที่กำหนดได้ ดังตัวอย่าง

นก มีคำไวพจน์มากมายเช่น บั๊กบี้ บั๊กษา สกุนา สกุนิน โนรี

1. คำไวพจน์ของ กรุงจันทร์ หามา 5 คำ
2. คำไวพจน์ของ ป่า หามา 5 คำ
3. คำไวพจน์ของ เมือง หามา 5 คำ

3. กลุ่มที่ 3 1. ให้หาคำที่มีความหมายตรงกันข้ามของคำเหล่านี้

บุรพา ปางน้ำจืด เติบ อ่ำบาก โทมมัต

2. หาความหมายของคำพ้องแต่ละคู่ต่อไปนี้

กันแสง - กระแสง

ชิมชาบ - ชิมทราบ

ฟิราบ - ฟิลาป

สมรค - สมรด

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง คำและความหมายของคำ

1. กลุ่มที่ 1 หาความหมายของคำ

เทพี - เทวคาผู้หญิง ไม่เอามีหนามคอกสีเหลืองเป็นชื่อ

ตาโง - ผ่าทอเป็นตาโต ๆ

ไพรสณฑ์ - ป่า

บุรพา - ที่ชันข้างหน้า ที่ศตวันออก

นชา - เล็บ

สกุณิน - นก

ฤทัย - ใจ

เจิม - ใหญ่โต

ภักษ์ - อาหาร เหลือ

หารมา - ทำให้ได้รับความลำบาก

พยัคฆา - เสือ

คุลิต - สวรรค์ชั้นที่ 4

บรรทม - นอน

วิสูตร - ม่าน มุ้ง

เสโท - เหยื่อ

โหมนัส - เศร้าโศก

ชานินทร์ - เมือง

2. กลุ่มที่ 2 หาคำไวพจน์

ดวงจันทร์ - ศศิ ศศิธร รัชนีภวรัชนี แสงไข โสภ โค แสง จันทร ศศิน

ป่า - ไพร ไพรสณฑ์ ไพรสณฑ์ ไพรสณฑ์ ไพรสณฑ์ ไพรสณฑ์ ไพรสณฑ์

เมือง - บุรี บุรินทร์ ชานี ชานินทร์ นคร นครนคร นครนคร

3. กลุ่มที่ 3

1. บุรพา ตรงข้ามกับ ประจิม	ปตาน้ำจืด ตรงข้ามกับ ปตาน้ำเค็ม
เตียบ " เล็ก	ล่ำบาก " สุขสบาย
โหมนัส " โสมนัส	
2. กันแสง หมายถึง ร่องไต้	กรรแสง หมายถึง น้ำสไบ
ซีมชาบ " เอิบอาบ	ซีมทราบ " รูละเอียค
พิรวบ " นก	พิลาบ " รำพัน
สมรค " ฉายที่ขอบเสื้อครุย สมสร	" แต่งงาน

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การถอดคำประพันธ์

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียนโดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำตอบจากบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เริ่มสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียนร้อยอยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์
ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การถอดคำประพันธ์

1. เนื้อเรื่องนิราศพระบาทจากหน้า 93 - 97 จากข้อความ
ถึงบางพั้งน้ำพั้งลงตลิ่ง โอ้ข้างจริงเหมือนเขาวานิจจาเอ๋ย

ฯลฯ

ถึง เสี่ยงใครใคร่ระวังคุ่ม พร้อมชุมนุมแน่นหน้าศาลาริ

2. หลักเกณฑ์การถอดคำประพันธ์

การถอดคำประพันธ์คือการแปลภาษาที่ยากและมีความหมายลึกซึ้งออกเป็น
ภาษาง่ายให้เข้าใจได้ทั่วกันโดยมิให้เสียความเดิม หรืออีกนัยหนึ่งคือการอธิบายความ
หมายของบทประพันธ์นั้นด้วยถ้อยคำของเราเองอย่างชัดเจนและถูกต้อง

1. อ่านบทประพันธ์ที่จะถอดให้เข้าใจความหมายอย่างสังเขป แล้วอ่านละเอียด
2. บทหรือกรอนต่าง ๆ จะต้องแปลเป็นร้อยแก้วทั้งสิ้น
3. อย่าเอาถ้อยคำเดิมมาใช้ในการถอดคำประพันธ์ ให้ใช้ถ้อยคำของตนเอง
ไม่ให้เสียความใหม่เพิ่มเข้าไป หรือทิ้งความเดิมเสียบางส่วน
4. ในการอธิบายความจะสั้นหรือยาวก็ตามต้องใช้ความระมัดระวังอย่า
ให้ผิดความเดิม
5. ไม่ควรแปลคำศัพท์ต่อคำเรียงกันไป ต้องเขียนเป็นประโยคใหม่
6. ลีลาในการถอดคำประพันธ์ เช่น เยาะเย้ย ความงาม ความรัก
เมื่อถอดแล้วก็ควรให้มีลักษณะเดิม
7. ต้องถอดให้หมดความเดิมจริง ๆ ให้ผู้ที่อ่านส่วนที่ถอดจะเข้าใจและ
รู้ความเหมือนกับได้อ่านบทเดิม

บทกวีกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การถอดคำประพันธ์

1. นักเรียนหยิบแบบฝึกหัดถอดคำประพันธ์คนละ 1 แผ่น
2. ทำเป็นการบ้านแล้วส่งให้ครูตรวจ (หัดลงสมุด)

แบบฝึกหัดถอดคำประพันธ์

จงถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้

1. อนิจจาบานันทรสันนัตริย์
แมกรุ่งยงพรังพรอมประชาชน	เหงาสงัดเจ็บไปดังไพรสนต์
จะสลับแซ่เสียงหึงเวียงวัง
2. ถึงบางซื่อซื่อบางนี้สุจริต
มิตรจิตขอให้มิตรใจจร	เหมือนชื่อจิตที่พี่ตรงจำนงสมร
ใจสมรของให้ชื่อเหมือนชื่อบาง
3. อันพวกเราเหล่าเสวกามาตย์
แสนวิตกกอกที่นี้ผูกพัน	เหนือยอดนาคนิทราคังอาศัย
ให้หัวนหัวนเวทนาด้วยอาวรณ์
4. สงสรวางชาวในทีไปค้าย
หวักระจกตกแตกกระจายดิน	ทั้งไถถั่วเครื่องแต่งแป้งขมิ้น
เจ้าของผืนหน้าหาน้ำตากดอ
5. ทิศประจิมริมฐานมณฑปนั้น
นุ่งหนังพยับขาวกายาว	มีคาบสรูปปั้นยี่งพันขาว
ครั่งเคราคราวหนวดแถมสองแถมคาง

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อเก็บความรู้

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียนโดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำตอบในบัตรเฉลย
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้นักเรียนเรียบร้อยในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อเก็บความรู้

1. เนื้อเรื่องนิราศพระบาท จากหน้า 93 - 97

2. ทักษะการอ่านเพื่อเก็บความรู้

การอ่านเพื่อเก็บความรู้ เป็นกิจกรรมที่สำคัญมากการที่จะได้รับความรู้ใหม่อย่างสมบูรณ์นั้นผู้อ่านจะต้องรู้จักแยกแยะว่า สิ่งใดเป็นข้อความสำคัญมาก สิ่งใดสำคัญรองลงไป การอ่านเพื่อเก็บความรู้เรามักจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอ่านเอาเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง และให้ได้รับความเพลิดเพลิน หนังสือที่อ่านกันเพื่อความเพลิดเพลินนั้น เมื่อผู้อ่านเข้าใจเรื่องก็สามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้องและเล่าเรื่องย่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้ นอกจากความเข้าใจเรื่องแล้วอาจได้รับความเพลิดเพลินจากรสของถ้อยคำ เช่น การอ่าน วรรณคดีต่าง ๆ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อเก็บความรู้

ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การอ่านเพื่อเก็บความรู้มีประโยชน์คือ.....
2. จากเรื่องที่อ่านสุนทรภู่พูดถึงเมื่อผ่าน "บางหลวง" อย่างไร
3. เหตุใดผู้เขียนจึงกล่าวว่า "เสียดายเกิดมาเกินน่าน้อยใจ"
4. ให้แบ่งเป็น 4 กลุ่มช่วยกันสรุปเนื้อหา

<u>กลุ่มที่ 1</u>	เริ่มจาก	อนิจจาชาตินทรสินกษัตริย์
	ถึง	ถาอยู่เคยความระกำทุกคำคืน
<u>กลุ่มที่ 2</u>	เริ่มจาก	ถึงทุ่งขวางกลางบ้านบานกระปือ
	ถึง	การเปรียบุโบสถ์ภูษาารุดพัง

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 3

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อเก็บความรู้

1. ประโยชน์ของการอ่านเพื่อเก็บความรู้ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหา และได้รับความเพลิดเพลิน และเพื่อสรุปเป็นความรู้ได้เป็นอย่างดี
2. สุนทรภู่กล่าวถึงเมื่อมาคลองบางหลวงว่า
มาถึงบางหลวงควยความรอนรนเพราะตองหางจากคนรัก แต่ด้วยราชการ
ก็ได้แต่คิดเสียดายเท่านั้น
3. ทีกกล่าวว่า "เสียดายเกิดมาเกินน่าน้อยใจ" เพราะผู้เขียนเกิดไม่ทันในสมัยนั้น
แต่เกิดในสมัยหลังไม่ได้ร่วมเหตุการณ์นั้น

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขณะเรียนโดยอ่านคำถามในบัตรกิจกรรมแล้วเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
4. ให้นักเรียนเปิดดูค่าเฉลี่ยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์

1. เนื้อเรื่องนิราศพระบาทจากหน้า 93 - 97
2. ทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์

การอ่านเพื่อวิเคราะห์

การอ่านวิเคราะห์ คืออ่านโดยพิจารณาส่วนต่าง ๆ ของบทที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ต้องแยกส่วนต่าง ๆ ออกมาให้ชัดเจน มองส่วนรวมในส่วนย่อย และพิจารณาส่วนย่อยนั้น ๆ อย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าส่วนย่อยนั้นเป็นอย่างไร ฉะนั้นในการอ่านเพื่อการวิเคราะห์จึงต้องอ่านซ้ำหลาย ๆ หน การอ่านวิเคราะห์นี้นักเรียนจำเป็นต้องใช้อยู่เสมอ มักใช้ในการอ่านหนังสือวิชาการ อ่านวรรณกรรมร้อยกรอง เป็นต้น

ขอบข่ายของการวิเคราะห์ทั่วไป เช่น

- วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง
- วิเคราะห์สารที่ได้จากเรื่องนั้น
- วิเคราะห์วรรณศิลป์

เป็นต้น

ปฏิกิริยา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อวิเคราะห์

ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่มแล้วอภิปรายกลุ่ม

1. ให้นักเรียนเลือกกลอนที่เห็นว่ามีภาพพจน์มา 2 ตอน ตอนละ 1 บท (4 บรรทัด) แล้วให้เหตุผลว่าภาพพจน์อย่างไร

2. ให้วิเคราะห์บทกลอนที่อ่านนี้ ตามแนวการอ่านเพื่อวิเคราะห์

ทวารวดีตรงที่หน้าบันไคนาค	มีรูปประสมสองอสุรขันธ์
ส่ายสะบัดโอรุ้อาสองตามัน	ยื่นยี่งพันแยกเขี้ยวอยู่อย่างเป็น
บันไคนาคนาคในบันไคนั้น	คุมก้นเพียงจะเลื้อยออกโลกเล่น
ขยำเขี้ยวขบปากเหมือนนาคเป็น	ตาเขม่นมองมั่งสะอึกกาย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อตีความ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตร เนื้อหาที่กำหนดให้ให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ให้ปฏิบัติกิจกรรมขณะเรียนด้วยความตั้งใจ
4. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
5. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านเพื่อตีความ

1. เนื้อหาเรื่องนิราศพระบาทจากหน้า 93 - 97
2. ทักษะการอ่านเพื่อตีความ

การอ่านเพื่อตีความ

การตีความคือการแปลความหมายของงานเขียนออกมาให้เป็นที่เข้าใจแจ่มชัดว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร มีการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ หรือแทรกสัญลักษณ์ไว้ก็ต้องแปลความหมายให้กระจ่างว่าหมายถึงอะไร

ในการตีความผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำสำนวนทั้งจะต้องมีความรอบรู้และมีประสบการณ์กว้างขวางพอสมควรจึงสามารถตีความได้ว่าผู้เขียนคิดอย่างไรในการเขียนเช่นนั้น ในการอ่านหนังสือเพื่อตีความ เริ่มต้นด้วยการอ่านให้รู้เรื่องก่อนเมื่ออ่านรู้เรื่องแล้วเราพยายามตีความตามประสบการณ์ตามความรู้สึกของเรา ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามความคิดของแต่ละคน การตีความงานเขียนประเภทใดก็ตามไม่จำเป็นต้องตรงกันเสมอไปในทัศนะของผู้อ่านหลายคน

คน

บทกวีกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5

ชุดการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านเพื่อตีความ

จากบทประพันธ์ที่กำหนดให้ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์และ
ตามความรู้สึกของแต่ละบุคคล

ถึงเกาะเกิดเกิดเกาะขึ้นกลางน้ำ

จึงเกิดโศกชดชวางขึ้นกลางทรวง

รำพึงพายสายกระแสเชี่ยว

สักครู่หนึ่งก็มาถึงบางเกาะอื่น

อันเท็จจริงสิ่งนี้ไม่รู้แน่

ว่าเกาะบางอออื่นเป็นถิ่นวัง

พาสนมออกมาชมคณานก

อันคำแจ้กับเราแกล้งสั่งเกตตา

แต่เดี๋ยวนี้มีไม้กตาทิโกรน

โอดนะนี้แก้วพี่เจ้ามาตาม

และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม

เหมือนเกิดกรรมเกิดราชการหลวง

จะศักตวงไว้ก็เคียดกว่าเกาะดิน

ยิ่งแสนเปลี่ยวเปล่าในฤทัยถวิล

กระแสสินธุ์สายชลเป็นวนวัง

ไต่ย่นแต่ยวบลดแต่หนหลัง

กษัตริย์ครองศรีอยุธยา

ที่เรือรกกักร้างเป็นทางป่า

ก็เห็นนาที่จะแนกระแสความ

ทั้งเกิดโจรจรจะเข้ให้คนขาม

จะวอนถามย่านน้ำพี่ว่าไป

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมสำรวจ

ชุดการสอนที่ 2

เอกสารประกอบการอ่านคำในภาษาไทย

1. ให้นักเรียนหยิบเอกสารที่เตรียมไว้ให้คนละ 1 ฉบับ
2. อ่านเอกสารที่แจกให้ให้เข้าใจ
3. อ่านบัตรกิจกรรม
4. ปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างรวดเร็ว
5. เปิดดูคำตอบในบัตรเฉลยประจำศูนย์
6. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนเข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
7. ให้นักเรียนทุกคนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์
ไม่ส่งเสียงรบกวนศูนย์อื่น

ศูนย์สำรวจ ชุติการสอนที่ 2 เอกสารประกอบการอ่านคำในภาษาไทย

การอ่านคำในหนังสือภาษาไทยให้ถูกต้อง

การอ่านคำเรียงพยางค์

1. อ่านแบบเรียงพยางค์ คำที่มาจากบาลีสันสกฤตที่มีได้ประวิสรรชนีย์

อ่านออกเสียง อะ เช่น

กริ อ่านว่า อะ รี (ข้าง)

กมลาลัน " อะ มะ ลาก

กรุ " อะ รุ

พลี " อะ ลี

ปลาท " อะ ลาก

เสวกามาตย์ " เส อะ มา ค

2. อ่านแบบมีตัวสะกด คืออ่านแบบมีตัวสะกดและมีเสียง อะ ด้วย

เวทนา อ่านว่า เวค ทะ นา

โชนา " โคค สะ นา

อาราธนา " อา ราก ทะ นา

เจตสิก " เจค ทะ ลิก

3. อ่านออกเสียงเป็น ออ เช่น

ฉกัทธิย อ่านว่า ฉอ อะ สัก หรือ ฉอ อะ สัก

ฉทาน " ฉอ ทาน หรือ ฉอ ทาน

คำที่มี ร	อยู่ข้างหลังมักออกเสียงเป็น	ออ	เช่นกัน
นรนาถ	อ่านว่า	นอ	ระ นาค
หรรตี	"	หอ	ระ ตี
วรลักษณ	"	วอ	ระ ลัก
มรกต	"	มอ	ระ กต

4. อ่านแบบอักษรนำ

คำที่มาจากบาลีและสันสกฤตที่มีรูปเหมือนอักษรนำในภาษาไทย บางคำเราอ่านอย่างอักษรนำ เช่น

กาณณิก	อ่านว่า	กา	กะ หนิก
จริต	"	จะ	หริต
ปรีต	"	ปะ	หริต
สมร	"	สะ	หมอน
อมาตย์	"	อะ	หมาค
และบางคำที่มีได้มีรูปอย่างอักษรนำแต่ก็อ่านอย่างอักษรนำเช่น			
ประโยชน์	อ่านว่า	ประ	โหยด
คิลก	"	ติ	หลก

การอ่านพยางค์ประสม

1. ไม่ออกเสียงพยางค์ตัวแรก ส่วนมากอ่านตามภาษาเดิม

สัปดาห์	อ่านว่า	สับ	คา
ประติญา	"	ประ	ติค ยา
ปรัชญา	"	ปรัค	ยา

2. อ่านออกเสียงพยัญชนะตัวแรก แต่ต้องมี ย ล ร ว ตาม เช่น
 นิตยภัต อ่านว่า นิด ตะ บะ พัด
 วากยสัมพันธ์ " วาก กะ บะ สัม พัน
 สัตว์แพทย์ " สัด ตะ วะ แพศ

การอ่านคำสมาส

1. อ่านออกเสียงต่อเนื่องกันไป เช่น
 คุณธรรม อ่านว่า คุณ นะ ท้า
 ทาสกรรมกร " ทาด สะ กำ มะ กอน
 ภูมิศาสตร์ " พู มิ สาด
2. อ่านเสียงสระไม่ต่อเนื่องกัน นิยมอ่านเรียงพยางค์ เช่น
 ชาตินิยม อ่านว่า ชาติ นิ ยม
 อุดมศึกษา " อุด คม ลี ก ส่า
 สังคมสงเคราะห์ " สัง คม สง เคราะห์

การอ่าน รร

1. ออกเสียง รร เป็น อัน หรือ อันระ เช่น
 ภรรยา อ่านว่า พัน ยา หรือ พัน ระ ยา
 พรรคีก " พัน ระ คี ก
2. ออกเสียง รร เป็น อัน เช่น
 บรรพชา อ่านว่า บัน พะ ชา
 บรรยาย " บัน ยาย
 มรรยาท " มัน ยาท
 สวรรคต " สะ หวัน คค

3. ออกเสียง รร เป็น อะ และพยัญชนะตัวต่อไปเป็นตัวสะกด
 ธรรมาสัน อ่านว่า ท่า มาค
 วรรณา " วัด สา
 กรรมธิการ " กำ มา ที การ
 กรรมชวาต " กำ มัด ชะ วาค
- หมายเหตุ รร ในคำ สรรพ ออกเสียงได้เป็น 2 อย่าง
 ออกเสียงเป็น อัน ในคำ
 สรรพศาสตร์ สรรพางค์ สรรพากร สรรพาวุธ
 ออกเสียงเป็น อะ และพยัญชนะตัวต่อไปเป็นตัวสะกด เช่น
 สรรพนาม สรรพคุณ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์สำรวจ ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านคำในภาษาไทย

เขียนคำอ่านบัตรคำต่อไปนี้

1. ปราบกรม	2. วิปลาด
3. อรหันต์	4. ภาชนะ
5. กักขฬะ	6. สมรรถภาพ
7. อาชญา	8. วิตถารนัย
9. พลโลก	10. สมุลแว้ง

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมสำรวจ ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง การอ่านคำในภาษาไทย

1. ปะ รา กรม	2. วิ ปะ ลาด
3. อะ ระ หัน	4. พาด ษะ เน
5. กัก ษะ หละ	6. สะ มัด ณะ พาบ
7. อาค ยา	8. วิด ถาน ระ นัย
9. พน ละ โลก	10. สะ หมุน ละ แว้ง

ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการอ่านที่ 3

เรื่อง นิราศพระบาท

คำสั่ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

อ่านคำประพันธ์แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

"ยามกระสอบกรอมแถมกระไกรกริก

กลักริกพลิกเพลงตะแคงหงาย

กะโปเลเชือกร้อยขึ้นห้อยท้าย

เมื่อยามร้ายดูงามกว่าขามคิน"

1. ข้อความที่อ่าน ยามร้าย แปลว่าอะไร

ก. ชักสน

ข. อัมจน

ค. ยากจน

ง. ตกยาก

จ. ขาดแคลน

2. คำประพันธ์ข้างต้นคือเคันที่สุดในค่านใด

ก. แสดงภาพพจน์

ข. ไพเราะรื่นหู

ค. เล่นคำเล่นอักษร

ง. มีสัมผัสในเป็นสัมผัสสระมาก

จ. มีสัมผัสในเป็นสัมผัสอักษรมาก

3. "กะโปเล" หมายถึงสิ่งใด

ก. ขามสมัยโบราณ

ข. เปลือกหอยชนิดหนึ่ง

ค. ลูกสำหรับใส่สัมภาระ

ง. ใบทองป้าให้แทนจาน

จ. กาบหมากให้แทนจาน

ลงในกระตาะคำตอบที่กำหนดให้

"บันไดนาคนาคในบันไดนั้น

คุณณันเพียงจะเลื้อยออกโอดเล่น

ขย้าเขียวขยปากเหมือนนาคเป็น

ตาเขมนมองมุงสะกุงกาย"

4. บทประพันธ์ที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด

ก. นิสัยนาค

ข. ลักษณะของนาค

ค. ความงามของนาค

ง. การเคลื่อนไหวของนาค

จ. ลักษณะของบันไดนาค

12. "แต่น้าเขาเขวากิ่งก็อึ้งเห็นชาว
กรุงกินกันกลมทั้งหนุ่มสาว"
อาหารที่วานี้มีขายที่ใด
- ท่าเรือ
 - มอโศก
 - บางโหมก
 - สระบอ
 - ตะเคียนควน
13. สิ่งที่สำคัญของการเล่าเรื่องที่อ่านมาคือ
ข้อใด
- การใช้ท่าทางประกอบ
 - สาระสำคัญของเรื่อง
 - การใช้ภาษาง่าย ๆ
 - การใช้เสียง
 - การพูดสรุป
14. สิ่งสำคัญในการอภิปรายกลุ่มคืออะไร
- ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่ม
 - การแสดงความคิดเห็น
 - บรรยากาศในการอภิปราย
 - การประเมินผล
 - การสรุป
15. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในการย่อความ
- ต้องเขียนเป็นร้อยแก้ว
 - เลือกใช้คำน้อยๆแต่ให้มีใจความ
มาก
 - เอาสำนวนเดิมมาใช้ร่วมกับ
สำนวนของผู้ย่อเอง
 - ต้องเปลี่ยนบุรุษสรรพนามที่ 1
และที่ 2 เป็นบุรุษสรรพนาม
ที่ 3 หรือใช้คำนามแทน
 - ควรอ่านเรื่องที่ย่อไม่น้อย
กว่า 2 เที่ยว
16. ในการย่อผู้เขียนจะต้องทราบเรื่อง
ใดก่อนเกี่ยวกับเรื่องที่จะย่อ
- เป็นเรื่องประเภทใด
 - เป็นเรื่องของใคร
 - มีใจความสำคัญอย่างไร
 - มีความยาวมากน้อยเพียงใด
 - ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร

17. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์

- ก. นกทอง
- ข. ไก่ชน
- ค. ฉันทอน
- ง. พระอาทิตย์ตก
- จ. เหมือนพระจันทร์

18. ข้อใดไม่เป็นประโยชน์

- ก. อาทิตยัม
- ข. คมเฉือนคม
- ค. ข้าไปตอย
- ง. รักคุณเท่าฟ้า
- จ. กลับบ้านเถอะตุก

19. ประโยคใดสวยงามโน้มน้าวใจผู้ฟังได้มากที่สุด

- ก. คิดฉันมั่นใจว่า เรื่องนี้ คงสำเร็จหากทุกท่านให้ความร่วมมือ
- ข. คิดันคาดว่าเรื่องนี้จะสำเร็จแน่ๆถ้าทุกท่านให้ความร่วมมือ

ค. เรื่องนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากทุกท่าน

ง. เรื่องนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากบางท่าน

จ. มีความร่วมมืออยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น

20. ประโยคใดมีลักษณะแตกต่างไปจากข้ออื่น

ก. โอ้เหมือนคานน้อยหยาบหนัก

ข. ไม่รู้จะหักลงเมื่อไร

ค. พี่ตัวคนเดียวมันช่างเปลี่ยวจิต ไร้วรรณาคิดหวานไกล

ง. ถ้ามีคู่คิดเหมือนจิตที่คาบ จะใดจะคราคไม่เป็นไร

จ. เกิดมาชาติใดแสนใด ขออย่าให้ได้พวกนางพลับ

ค. อันการจะเล่นโซ่เตนโซ่ว่า โต่ทอบก้นด้วยคำว่าจา

บันทึกการสอนการจัดห้องแบบศูนย์การเรียนรู้

ชุดการสอนที่ 3

วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศพระบาท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 คาบ (100 นาที)

วันที่ เดือน พ.ศ. จำนวนนักเรียน คน

สถานที่

เนื้อหา

1. เนื้อเรื่องนิราศพระบาทจากแบบเรียนวรรณวิจักษ์ หน้า 98 - 107
2. หลักเกณฑ์การย่อความ
3. การเรียบเรียงถ้อยคำ
4. การพูดขั้นพื้นฐาน

เนื้อหานี้แบ่งออกเป็นศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ศูนย์กิจกรรมที่ 1	การย่อความ
ศูนย์กิจกรรมที่ 2	การเรียบเรียงถ้อยคำ
ศูนย์กิจกรรมที่ 3	วรรณคดีในนิราศ
ศูนย์กิจกรรมที่ 4	การพูดเล่าเรื่อง
ศูนย์กิจกรรมที่ 5	การใช้ถ้อยคำในนิราศ
ศูนย์สำรวจ	เกษมจิ๋ว (แผงบอร์ดไฟฟ้า)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถย่อเนื้อความในหนังสือเรียนให้เป็นรูปแบบที่ช่วยความจำได้
2. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

4. นักเรียนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องการใช้คำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์
5. นักเรียนสามารถเรียบเรียงถ้อยคำสำนวนได้ถูกต้องตามลักษณะโครงสร้างของหลักภาษา
6. นักเรียนสามารถเลือกคำกลอนที่ดีจากเรื่องที่อ่าน พร้อมกับให้เหตุผลได้

วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กิจกรรม

1. แผนผังการเดินทางจากจุดเริ่มต้นจนถึงปลายทาง (วัดระฆังโฆสิตาราม - พระพุทธบาทสระบุรี) ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน
2. แผนภาพหลักสถานที่สำคัญ เมือง ท้องที่ที่ผ่าน ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง (จัดตั้งไว้ในศูนย์สำรอง)
3. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
4. บอร์ดแสงไฟฟ้าสำหรับศูนย์สำรอง

สรุป

หลังจากกลุ่มต่างๆดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้วให้สรุปผลของกิจกรรมดังนี้

- ประโยชน์ของการย่อความ
- บอกเหตุผลที่เลือกคำกลอนที่ประทับใจได้สมเหตุสมผล
- ช่วยกันลำดับเนื้อเรื่องได้ถูกต้องตั้งแต่ต้นจนจบ

การวัดผลประเมินผล

1. ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัด
3. สังเกตพฤติกรรมการขณะเรียน และการให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม
4. การสรุปบทเรียน

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การย่อความ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง การย่อความ

การย่อความ

การย่อความ คือการย่อเรื่องราวให้สั้นลงตามความต้องการโดยเอาแต่ใจความสำคัญไว้ (ใจความสำคัญคือ ความใดที่นำเรื่องต่างๆ ให้เกิดขึ้น ถ้าหากขาดความตอนนั้นเสียแล้ว เรื่องอื่นจะเกิดขึ้นไม่ได้ ความนั้นเป็นใจความสำคัญ)

ข้อแนะนำในการย่อความ

1. ย่อความต้องเขียนเป็นร้อยแก้ว
2. ชื่อ รายละเอียดต่างๆ ตัวอย่าง และภาษาที่หรูหรา เว้นไม่ต้องกล่าวในย่อความ
3. ต้องพยายามเลือกใช้คำน้อยๆ แต่ให้มีใจความมาก
4. อย่าเอาสำนวนเดิมมาใช้ ใช้สำนวนของผู้ย่อเอง
5. ห้ามใช้เลขใน ต้องใช้เลขนอกทั้งหมด
6. ในย่อความไม่มีบุรุษที่ 1 และที่ 2 ต้องลออกนามผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นตรง ๆ

7. ก่อนย่อความต้องปฏิบัติดังนี้

- ก. ควรอ่านตอนเรื่องก่อนสักสองจบ
- ข. ตอนเรื่องบางเรื่องมีข้อความยืดยาว ความสำคัญมีอยู่เป็นตอน ๆ ฉะนั้นควรแบ่งเรื่องออก เป็นตอน ๆ แล้วบันทึกด้วยดินสอไว้ก่อนว่า ตอนนั้น ๆ ว่าด้วยเรื่องอะไร ตามธรรมดาเมื่อย่อหน้าครั้งหนึ่งก็มีความสำคัญตอนหนึ่ง
- ค. เมื่อทำถึงข้อ ก. กับข้อ ข. แล้วก็ลงมือย่อได้แต่คงเขียนข้อความให้ติดต่อกันอย่าให้ขาด ๆ ว้น ๆ

ขอควรจำ

นักเรียนบางคนใช้ดินสอขีดหมายไว้ในสำเนาย่อความได้ประโยค ที่เห็นว่าสำคัญ ครั้นแล้วก็ลอกเอาประโยคเหล่านั้นมาต่อกันเข้า เช่นนี้ไม่ใช่เป็นการย่อความเลย

บทกวีกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การย่อความ

ให้แต่ละกลุ่มหาแบบฝึกหัดต่อไปนี้ แล้วหัวหน้ากลุ่มนำส่งให้ครูตรวจ

1. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเขียนใจความสำคัญที่สุด

"สักครูหนึ่งถึงกลางป่าช้า พระราชาทอดพระเนตรเห็นสิ่งซึ่งเป็นที่น่ารังเกียจต่างๆ อยู่ลอมกองไฟซึ่งเผาศพใหม่ๆ ญาติปีศาจปรากฏแก่ตาอย่าง ช้างเผือกก็อยู่ก็มี ช้างเผือกก็อยู่ก็มี หมาในซึ่งชนเรื่องๆ อยู่ในความมืด ก็กินซากศพที่กระจัดกระจายเป็น ชิ้นเป็นท่อน หมาจึงจอกคอสู้กันแย่งอาหารคือเนื้อและกระดูกมนุษย์ หมาก็ยื่นเคี้ยวกินคัมภ์แห่งทารก ในที่ใกล้กองไฟเห็นรูปผีนั่งยืนและลอยเป็นอันมาก ทั้งมีเสียงลมและฝนเสียงสุนัขเห่าหอนเสียงนกเค้าแมวร้องและเสียงกระแสน้ำไหลลอบกันไป

ใจความสำคัญคือ

.....

2. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเขียนใจความสำคัญที่สุด

"สันนิบาตชาติมีสภาพบุคคล โดยที่ทั้งขึ้นเป็นสมาคม มีนิติภาวะก็จริงอยู่ แต่สันนิบาตชาติไม่มีอวัยวะเป็นตัวแทนตนขึ้นต่างหากจากรัฐที่เป็นสมาชิก สันนิบาตชาติมิได้เป็นรัฐที่มีอำนาจเหนือนานาชาติ หรือที่บังคับบัญชานานาชาติเหล่านั้นได้ สันนิบาตชาติไม่ใช่รัฐและไม่ใช่อิรัฐ สันนิบาตชาติเป็นสมาคมแห่งนานาชาติ ชาติเป็นสมาชิก"

ใจความสำคัญคือ

.....

3. ยอมนพประพันธ์ต่อไปนี้ให้ได้อรรถาธิบายที่ตีที่ลึก

ก. พี่แะเงาเขาคกลอยน้ำเสด็จ ภูเทเวศร์อาร์กษณ์รังสรรค์
เอาเทียนจุกบูชาแก่เทวี ให้ป้องกันอันตรายในราวไพร

.....

.....

ข. พี่ทุกเขาเขาซากแล้วหาวาคจิต พี่ชามิตรมาไกลถึงไฟสันท
นึกเฉยเฉยเสียวทรวงถึงดวงจันทร์ จะซอกกันเสียเหมือนเขาไฟเศร้าใจ
แล้วยองเหยียบเสียบเนินลงเค้นล่าง ตามแนวทางหิมวาพฤษาไสว
เห็นพุ่มพวงบุปผาอิงอาลัย สลดใจชุกคิดถึงคู่เคียง
ไม่แกว่งแกว่งกึ่งฟุ้งกึ่งแกว่ง ฝูงโนเรศชั้นขานประสานเสียง
น้ำตาคลอหล่อต้อเห็นนกเรียง เหมือนเรียมเคียงร่วมคู่เมื่ออยู่เคียง
ระกำป่ากาหลงกะลึงจับ ระกำกับเราระกำก็จำเหมือน
เห็นไม้จันทร์ที่อิงพันอารมณ์เพื่อน เหมือนจันทร์เดือนใจตัวให้ตรอมใจ
โอดนามไม้หรือมาตองกับน้องพี่ ขณะนี้นึกน่าน้ำตาไหล
เจ้าอยู่เรือนชื่อเชื่อนมาอยู่ไพร เหมือนเดือนใจให้พี่ทุกขทุกอย่างโศก
ความที่ยอ

.....

.....

.....

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การเรียบเรียงถ้อยคำ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การเรียบเรียงถ้อยคำ

ประโยคคือการเรียบเรียงถ้อยคำออกมาจากร้อยความบริบูรณ์ บอกได้ว่า ใครทำอะไร ข้อความที่จะเป็นประโยคต้องประกอบด้วย ส่วนที่เป็นประธาน และกริยา เป็นอย่างน้อย เช่น เด็กวิ่ง นกบิน และอาจจะเพิ่มส่วนที่ 3 เข้าไปอีก เรียกว่า กรรม เช่น หนูกัดเค้ก ดังนั้นประโยคที่สมบูรณ์ที่สุดจะมี 3 ส่วน คือ ประธาน กริยา และ กรรม

ประโยคมี 3 ชนิดคือ

1. ประโยคความเดียว คือมีกริยาเพียงตัวเดียว
 2. ประโยคความรวม คือประโยคหลายประโยคที่มารวมกันและมีเนื้อความเกี่ยวข้องกัน เช่น ผมรักคุณ คุณเกลียดผม พูดเป็นประโยคความรวมได้ว่า ผมรักคุณ แต่คุณเกลียดผม
 3. ประโยคความซ้อน คือเป็นประโยคซ้อนกันอยู่โดยมีประโยคใหญ่เป็นประธานนำแล้วมีประโยคเล็กๆ ซ้อนอยู่อีกอาจทำหน้าที่ เป็นประธาน เป็นบทขยาย หรือเป็นกรรมของประโยคใหญ่ เช่น นายมีซึ่งเป็นเสมียนตายเมื่อฝนตก
- ประโยคใหญ่ คือนายมีตาย
- ประโยคเล็กมี 2 ประโยคคือ ซึ่งเป็นเสมียน และเมื่อฝนตก
- ขอให้สังเกตว่าส่วนขยายทำให้ประโยคซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่าง

ประโยชน์ความเกี่ยว

ไม่ซับซ้อน ครูสอนท่ากายกรรมให้แก่เด็ก ๆ

ซับซ้อน ครูพลศึกษาสอนท่ากายกรรมง่าย ๆ ให้แก่เด็ก ๆ ในศูนย์

เยาวชน

ประโยชน์ความรวม

ไม่ซับซ้อน นักกีฬาโรงเรียนนั้นขยันซ้อมจึงได้เหรียญทองหลายเหรียญ

ซับซ้อน นักกีฬาโรงเรียนสหศึกษาในเขตนั้นขยันซ้อมทุกวันจึงชนะการแข่งขันและได้เหรียญทองหลายเหรียญอย่างน่าภูมิใจ

บทปริกษากรรม

ศุภกิริยากรรมที่ 2 ชุคการสอนที่ 3 เรื่อง การเรียบเรียงถ้อยคำ (ประโยค)

1. ท่อไปข้อความใดเป็นประโยคให้ได้ ป ข้อความที่ไม่ใช่ประโยคให้ ว

1. ลมหมอนนอนเลื้อ
 1. ลมหมอนนอนเลื้อ
 2. รู้ก็ถามไม่รู้ก็ถาม
 3. ผู้หญิงชื่อผา
 4. บินฉวัดเฉวียน
 5. ใครอยากนอนก็นอนเสีย
 6. นั่นเป็นความชั่วของเขา
 7. พระอาทิตย์ตก
 8. สามคนนี้ไปไหนมา
 9. เสียกำขำกอบ
 10. นกเอี้ยงนกเอี้ยง

2. จงเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ให้ได้ใจความสมบูรณ์ที่สุด เป็นเนื้อเรื่อง
เดียวกัน

1. การออกกำลังกายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนพิการ เท่าๆกับคนปกติ
2. บางครั้งอาจจัดการแข่งขันกีฬาขึ้นมาก็ได้
3. มนุษย์ทุกคนต้องการออกกำลังกาย
4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการควรจัดตั้งกิจกรรมการออกกำลังกาย
ที่เป็นประโยชน์ให้
5. คนพิการก็มีหัวใจ
6. เพราะการออกกำลังกายทำให้สุขภาพแข็งแรง

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 2

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การเรียบเรียงย่อคำ

เฉลย

1. ใส่ 1 สำหรับข้อความที่เป็นประโยค ใส่ 2 สำหรับข้อความที่ไม่ใช่ประโยค

1. 1 2. 1 3. 2 4. 1 5. 2

6. 2 7. 1 8. 2 9. 1 10. 1

2. เรียงลำดับใจความได้ดังนี้

3 6 5 1 4 2

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง วรรณคดีในนิราศพระบาท

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง วรรณคดีในนิราศพระบาท

เนื้อหา 1. เนื้อเรื่องนิราศพระบาทตลอดเรื่อง

2. บทประพันธ์บางตอนที่สุนทรภู่ร้อยกรองโดยพาตึงถึงวรรณคดีเรื่องอื่นๆ

นอกจากส่วนกลอนที่ไพเราะแล้วสุนทรภู่นับได้ว่าเป็นยอดอัจฉริยะ

เป็นรัตนกวีแห่งรัตนโกสินทร์อย่างแท้จริง เป็นผู้ที่รู้รอบในทุก ๆ ด้านท่านได้นำความรู้รอบของท่านมาใส่ไว้ในงานเขียนได้อย่างกลมกลืน เช่นด้านจิตรกรรม ด้านปฏิกามกรรม ด้านวรรณศิลป์ โดยเฉพาะด้านวรรณศิลป์ท่านได้นำเอาชื่อของตัวละครในวรรณคดีต่าง ๆ หลายเล่มมาผูกใส่ไว้ได้อย่างยอดเยี่ยม เช่น เรื่องรามเกียรติ์ เรื่องอิเหนา เรื่องอุณรุท เรื่องมโนราห์ เรื่องสุวรรณหงส์ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการอ่านแล้ว ยังได้รับความรู้จากส่วนที่เกี่ยวข้องนี้อย่างมากมาย เป็นการเขียนวรรณกรรมเพื่อพัฒนาค่านการอ่านโดยแท้

ตัวอย่าง การพรรณนาความงามของขานประตู่ ได้นำชื่อตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์มาร้อยกรองได้อย่างเหมาะเจาะ เช่น

บทนทวารลานแลล้วนลายมุก	นำสนุกในกนกคุณกณัน
เป็นนาคครุฑยุคเหนียวในเครือวัลย์	รูปกษัตริย์ยืนยืนกอดกระบองกุม
สิงโตอักษักัดก้านกนกเกี่ยว	เทพเหนียวเครือกระหวัดหัตถ์ข่ม
ชมพูพานกอดก้านกนกกรม	สุครีพกุมขันเจือในเครือวง
รูปนารายณ์ทรงชีครุฑาเหิร	พรหมเจริญเสด็จยังบังลังก์หงส์
รูปอมรรकर्กำพระธำมรงค์	เสด็จทรงคชสารในบานบัง

นอกจากข้อความนี้แล้วยังมีข้อความอื่นอีกมากมายนักเรียนควรอ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนที่ต้องการให้ผู้อ่านได้อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง วรรณคดีในนิราศ

ให้นักเรียนคัดลอกชื่อเหล่านี้ลงในสมุดแล้วไปค้นคว้าเพิ่มเติมว่าชื่อเหล่านี้เป็นใคร
อยู่ในวรรณคดีเรื่องใด มีบทบาทสำคัญอย่างไร เขียนรวบรวมไว้ในสมุดแบบฝึกหัด
เตรียมไว้แล้ว ให้เพื่อนฟังในสัปดาห์ต่อไป

1. นารายณ์
2. สุกรีฑ
3. พระพรหม
4. ท้าวศรีเนตร
5. อิเหนา
6. จันทหรา
7. พระสุธน
8. นางมโนราห์
9. พระราม
10. สุวรรณหงส์
11. สุจิตรา
12. ครุฑ

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่วางขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

1. การพูดพื้นฐาน

การพูดพื้นฐานแบ่งออกเป็นสองประเภท

1. การพูดระหว่างบุคคล ได้แก่

- การทักทายปราศรัย
- การแนะนำตนเอง
- การสนทนา

2. การพูดในกลุ่ม การพูดนี้มีหลายแบบ เช่นการเล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่านแล้วนำมาเล่าให้กันฟัง เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ อภิปราย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทัศนะ โดยผู้ที่พูดควรมีประสิทธิภาพนั้นควรมีหลักดังนี้

1. มีความรู้ในเรื่องที่จะพูด
2. มีวัตถุประสงค์ รู้ว่าจะพูดเพื่ออะไร เช่นพูดเพื่อความรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือเพื่อปรึกษาหารือ
3. มีความสามารถในการรวบรวมเนื้อหา
4. รู้จักวิเคราะห์โอกาสที่จะพูด
5. สามารถพูดได้ชัดเจน และ
6. รู้จักสร้างบรรยากาศ

2. อ่านบททวนเนื้อหาจากเรื่องนิราศพระบาทตั้งแต่ต้นจนจบ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

แบ่งนักเรียนในกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ให้แต่ละกลุ่มมีหัวหน้าและให้
ประชุมกลุ่มเพื่อค้นคว้าเรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ค้นคว้าและเล่าเกี่ยวกับสถานที่ ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน 1 แห่ง

กลุ่มที่ 2 ค้นคว้าเกี่ยวกับชื่อตัวละครในวรรณคดีที่หาพิงถึงมาเล่าให้กลุ่ม
ฟัง 1 ชื่อ

กลุ่มที่ 3 ค้นคว้าเกี่ยวกับบุคคลที่มีจริงในนิราศพระบาทมาเล่าให้กลุ่มฟัง
1 ชื่อ

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง การใช้คำในนิราศพระบาท

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาวะเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง การใช้อักษรในนิราศพระบาท

ให้นักเรียนตอบคำถาม เขียนตอบให้ชัดเจน แล้วแลกเปลี่ยนอ่าน
กลอนต่อไปนี้คืออะไร

"เสียงโง่ก้างก่องถึงไม่ถึงดิน กว่าจะสิ้นเสียงผลเป็นชานาน"

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง การใช้อักษรในนิราศพระบาท

ที่เพราะ

- 1 มีคำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น โง่ ก้าง ก่อง ถึง
- 2 เล่นอักษร ก. เช่น โง่ ก้าง ก่อง ถึง
- 3 มองเห็นภาพพจน์ชัดเจน คือบอกให้ทราบว่าหน้าผานสูงมากในข้อความ
ที่ว่ากว่าจะสิ้นเสียงผาเป็นชานาน (กว่าจะได้ยินเสียงวัตถุตกถึงพื้นกินเวลานาน)
- 4 มีสัมผัสนอกที่ถูกต้อง และยังมีสัมผัสในทั้งสัมผัสสระเพิ่มอีกด้วย เช่น
ถึง - ถึง ในวรรคที่ 1
ผา - ชา " 2

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมสำรอง

ชุดการสอนที่ 3

เรื่อง เกมจับคู่

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ศูนย์กิจกรรมสำรอง

ชุดการสอนที่ 3

เกมจับคู่

คำในบัตรแฉ่งไฟฟ้าคำผู้ชาย

- ก. จำกัณทร
- ข. จำประทุน
- ค. ชารเกษม
- ง. บางไพร
- จ. สามโคก
- ฉ. เกาะพระ
- ช. บางโขมด
- ญ. คลาขวัน
- ด. อรัญญิก
- ท. สระบด

คำผู้ชาย

- 1. เป็นที่รื่นมากเป็นชารน้ำอยู่ใกล้พระพุทธรบาท
- 2. เป็นศูนย์ศิลปาชีพแห่งหนึ่ง
- 3. มีชาวมอญอาศัยอยู่มาก
- 4. มีขนมจีนน้ำยากุ้งกือชาย
- 5. เรือขนานจอกโจษกันจ่อแจ
- 6. อยู่สุดเขตอำเภพระนครหลวง
- 7. เป็นถ้ามีคณูหญิงมักถูกกลวณลาม
- 8. เกตราจมอยู่ในแควกระแสดไหล
- 9. ตำบลสุดท้ายก่อนถึงพระพุทธรบาท
- 10. สถานที่หยุดพักเพื่อเสวย
- 11. สุนทรภูแะเข้าไปเพื่อคอยนำเสด็จ
- 12. ตำบลสุดท้ายของการเดินทางทางเรือ
- 13. เป็นถ้าลิกสุนทรภูไม่ได้ไปชม

บัตรกิจกรรม

ศูนย์สำรวจ

ชุดการสอนที่ 3

เกมจับคู่

นักเรียนเล่นเกมในบอร์ดไฟฟ้า แล้วช่วยกันจดคำตอบที่ถูกไว้ด้วย เพราะเกมนี้จะมีคำตอบเฉลยพร้อมอยู่แล้ว

- วิธีเล่น
- มีสายไฟ 2 สาย แดง และเขียว
 - นำสายไฟสีแดงและที่ปุ่มหน้าคำตอบทางด้านซ้าย
 - สายไฟสีเขียวจะเป็นตัวไล่หาคำตอบโดยคำไปและปุ่มหน้าข้อความทางด้านขวา
 - หากพบคำตอบที่ถูกปุ่มไฟข้างล่างจะปรากฏสีเขียวขึ้น

ข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 4

เรื่อง นิราศพระบาท

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. กบคำที่ไม่ควรใช้เขียนคือ
 - ก. โกลน
 - ข. โง่ง
 - ค. เกียจกร้าน
 - ง. อาเจียน
 - จ. ไปดูภาพยนตร์
2. ข้อใดเขียนเป็นภาษาเขียนที่สละสลวย
 - ก. ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีชีวิต
 - ข. เขาแสดงวิธีทำแบบกลืน
 - ค. คื่นนี้ เป็นคื่นวันเพ็ญพระจันทร์เต็มดวง
 - ง. ตรอกนี้มีคนมากจนมองอะไรไม่เห็น
 - จ. เขาได้รับความพอใจในคำตอบขอบคุณ
3. ข้อใดมีความหมายเด่นชัดที่สุด
 - ก. พี่ใจจะวายหุ
 - ข. โรงเรียนนี้เปิดเมื่อไร
 - ค. หนังสือนี้มีค่ามาก
 - ง. ฝรั่งนี้พบกัน 4 โมง
 - จ. รถชนคนในซอยบ้านฉัน
4. สารต่อไปนี้ข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง
 - ก. คู่สมรสนี้สมกันเหมือนกิ่งทองใบหยก
 - ข. เขาเป็นนักแสดงใจกว้างเหมือนมหาสมุทร
 - ค. แหม แดงนี้ช่างพูดเป็นต้อยทอย
 - ง. เขามีท่าทางงงเหมือนไก่ตาแตก
 - จ. เด็กคนนี้กริยากระด้างเหมือนท่อนไม้
5. สารต่อไปนี้จำนวนใดให้ความหมายผิด
 - ก. กินเปล่า - ได้ประโยชน์เปล่าๆ โดยไม่ต้องตอบแทน
 - ข. กินรูป - ใหญ่แต่ดูเหมือนเล็ก
 - ค. กินตา - ลวงตาให้เห็นผิดขนาด
 - ง. กินผิว - หาประโยชน์จากผิวโดยไม่ทำงาน
 - จ. กินความ - หมายความว่าไปถึง

6. ประโยคใดเป็นภาษาเขียนหรือภาษาที่ใช้เป็นทางการ

ก. วันนี้เงินเค็นอนออก ล้มทับ คุณพี่ฉันก็กลัว

ข. เคชชอน ร่าง อยู่ในชุดพระราชทานชุดใหม่ไทย

ค. ชีวโหมง ภาษาไทยสุทินโคกรมเสมอ

ง. นักข่าวสัมภาษณ์อดีตนายกรัฐมนตรีน

จ. ข่าว โรงเรียนคลอดออกมาเมื่อวานนี้

7. เจาเพชรน้อยเสด็จมาคู่บารมี เพชรน้อย หมายถึงใคร

ก. สมเด็จพระญาณสังวร

ข. สมเด็จพระบรมพรพรมานุชิตชิโนรส

ค. พระเทพโมฬี

ง. พระองค์เจ้าปฐมวงศ์

จ. พระองค์เจ้าवासกรี

8. "พอแรมค่ำหนึ่งวันนั้นท่านพระคลัง

หามุขยังไปปลงศพลาชย

มีละครคนอลหม่าน

ละครที่กล่าวถึงนี้เรื่องอะไร

ก. มโนราห์

ข. อุนรุท

ค. อิเหนา

ง. สุวรรณหงส์

จ. รามเกียรติ์

9. คำต่อไปนี้คำใดไม่เข้าพวก

ก. บัณเฑาะ

ข. ชีตันท

ค. ประสภ

ง. สีกา

จ. สามเณร

10. แม่นพรหมเป็นการกล่าวถึงหญิงประเภทใด

ก. หญิงสาวสวย

ข. หญิงที่เร่ิมบร้อย

ค. หญิงที่มีอายุมาก

ง. หญิงที่มีชายปองรักมาก

จ. หญิงที่จกจ้าน

11. วรรณคดีเรื่องใดที่สุนทรภู่ไม่ได้กล่าวไว้ในนิราศ

ก. รามเกียรติ์

ข. สังข์ทอง

ค. อุนรุท

ง. มโนราห์

จ. อิเหนา

12. นักปราชญ์จากเรื่องนิราศหมายถึง
ข้อใด

- ก. ชื่อของพล
- ข. ชื่อของนก
- ค. ชื่อของลายไทย
- ง. ชื่อของดอกไม้ไฟ
- จ. ชื่อสัตว์ปีกชนิดหนึ่ง

13. วรรณคดีเรื่องใดที่มีแนวการเขียน
เป็นการบรรยาย

- ก. สามก๊ก
- ข. อีเหนา
- ค. รามเกียรติ์
- ง. พระอภัยมณี
- จ. นิราศนรินทร์

14. สุนทรภู่กล่าวถึงการจากของตัวเอก

ในวรรณคดีเรื่องต่างๆลงไว้ในนิราศ
พระบาทมีจุดมุ่งหมายอะไร

- ก. เล่าเรื่องมหรศที่มีในงานพระ
พุทธบาท
- ข. ความซอกแซกของตัวเอกในวรรณคดี
ยังน้อยกว่าการปลุกพรากจากคนรัก
ของตน

ค. พูดถึงภาพนงนพระเบียงมณฑป

ง. เพื่อแสดงความสามารถที่รู้
วรรณคดีและโบราณคดี

จ. ทุกข้อรวมกัน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

"จะร้องไห้เล่าให้เศร้าโศก

ไฉว่าโลกของเราพลอยเศร้าหมอง

จะสลัดหนี้โลกโศกยังครอง

จะมีมองทุกข์ทนคนทำไม

ไยไม่มองดวงชนหม่นหมองเหลือ

ไยไม่เอื้อดวงจิตคิดแก้ไข

ลืมนึกลืมนทุกซัดตนเองเกรงอะไร

เขอรู้นไข่มช่วยทุกข์เราเรสุขเอง

ข้อความที่อ่านนี้ให้ตอบคำถามข้อ

15 - 16

15. ข้อความนี้ผู้แต่งต้องการเน้นเรื่องใด

- ก. โลกนี้ไม่มีใครล่วงทุกข์ได้เลย
- ข. จงคิดถึงทุกข์ท่านยิ่งกว่าทุกข์ตัวเอง
- ค. การร้องไห้ไม่ใช่วิธีแก้ปัญา
- ง. โลกกำลังรอความช่วยเหลือ
จากเรา

จ. ถ้าท่านร้องไห้โลกก็จะร้องไห้
ไปด้วย

16. ทางออกที่ดีที่สุดคืออะไร

- ก. วางเฉย
- ข. สัมความทุกข์
- ค. ร้องไห้
- ง. หนีโลกอันเศร้าหมอง
- จ. มองทุกข์ผู้อื่น

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ขอ 17 - 20

กระจงเงาเราส่องมองเป็นนิจ
คอยเพ่งพิศดวงหน้าอย่าให้หมอง
แต่ดวงใจมีค่ากว่าเป็นทอง
ไม่ควรส่องกระจงข้างหรืออย่างไร
ธรรมนั้นคือกระจงกสองจิต
ให้เห็นผิดเห็นชอบตอบสงสัย
ทำถูกต้องคลองธรรมนำสุขใจ
ทำผิดไว้แก้ไขชอบระบอบธรรม

17. การส่องกระจงเปรียบเทียบกับอะไร

- ก. การตรวจสอบ
- ข. การปฏิบัติตาม
- ค. การมองตนเอง
- ง. การเห็นผิดเห็นชอบ
- จ. การแก้ไขสิ่งบกพร่อง

18. ข้อใดสัมพันธ์กันมากที่สุดตามสารนี้

- ก. กระจงเงา - ดวงหน้า
- ข. กระจงเงา - ดวงใจ
- ค. กระจงเงา - ธรรมะ
- ง. ธรรมะ - ดวงจิต
- จ. ธรรมะ - ความถูกต้อง

สารที่ผู้เขียนฝากไว้ในคำกลอนนี้คือ

- ก. ควรส่องกระจงดูหน้าเสมอ
- ข. ควรมองให้เห็นจิตใจของตนเอง
- ค. สิ่งที่ดีมีคุณค่าให้พบและแก้ไข
- ง. การประพฤติธรรมย่อมเป็นสุข
- จ. ธรรมะช่วยยกระดับจิตใจของตนให้สูงขึ้น

20. ผู้กล่าวขอความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. สั่งสอน
- ข. คำหิ
- ค. กล่าวเตือน
- ง. ชี้แนะ
- จ. พுகหวานลอม

- ศูนย์ที่ 3 ความรู้และข้อคิดที่ได้จากนิราศพระบาท
- " 4 การประเมินค่างานเขียนในเรื่องรูปแบบและวรรณศิลป์
- " 5 การประเมินค่าของบทร้อยกรองและสารจากบทร้อยกรอง
- ศูนย์สำรอง ทบทวนการแต่งคำประพันธ์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถใช้คำได้ถูกต้องตามฐานะบุคคล
3. นักเรียนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้สำนวนภาษาได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์
4. นักเรียนสามารถประเมินค่าบทร้อยกรองที่อ่านได้ตามหัวข้อที่กำหนดให้
5. สามารถแต่งบทร้อยกรองตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้

วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กิจกรรม

1. แผนภาพพลิก
2. ป้ายนิเทศผลงานสุนทรภู์ที่บอร์ดหน้าห้องเรียน
3. วรรณกรรมของสุนทรภู์ จัดเป็นมูมนิทรรศการในห้องศูนย์การเรียนรู้

สรุป

หลังจากกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ให้สรุปผลของกิจกรรมดังนี้

- ข้อแตกต่างระหว่างการเขียนเชิงบรรยายและเชิงพรรณนา
- ความรู้และแนวความคิดที่ได้จากเรื่องนิราศพระบาท

การวัดผลและการประเมินผล

- การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ตรวจดูจากการทำแบบฝึกหัด
- การทำกิจกรรมมอบหมาย
- สังเกตพฤติกรรมขณะเรียนและความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงบรรยาย

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้ได้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงบรรยาย

เนื้อหา

ข้อกำหนดของการเขียนเรียงความเชิงบรรยาย หรือเรียกว่า บรรยายโวหาร นั้นเป็นส่วนหนึ่งที่อธิบายเรื่องราวโดยถ่วงตามความรู้ของผู้แต่ง แต่งให้เข้าใจง่าย ให้เหมาะกับอักษรสักคน รู้จักประมาณ และกาลเทศะ เช่นแต่งให้เหมาะกับเวลาที่กำหนดให้ การเล่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นติดต่อกันนี้จึงหมายรวมถึงเรื่องราวต่างๆ เช่น ประวัติ ชีวิตประวัติ และตำนาน บทละคร นวนิยาย เรื่องนิทาน รายงาน จดหมายเหตุ หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

การเขียนเชิงบรรยายจะเขียนเป็นร้อยแก้วเป็นส่วนมาก ที่เป็นคำประพันธ์ก็มีเหมือนกัน เช่น ร่ายม หรือกลอนสุภาพ ซึ่งเขียนเล่าไปเรื่อย เช่นคำกลอนพระพระอภัยมณีบางตอน

"อุตรเอนเอนเอกเขนกสนอง	ตามท่านองอาจไม่ปรารถนา
เรารู้ว่าท่านเจ้ามรยา	ที่เรามาหมายเชือกเอา เลือคนื้อ
ไม่สมนึกศึกพลั้งครั้งนี้	จะกลับตีด้วยศัสตราวุธเหลือ
เราก็ขยหายมาควาชาติเชื้อ	ไม่เอื้อเพื่อฝากตัวไม่กลัวตาย
จงห้าหั้นนั้นเกล้าเราเสียเถิด	จะไปเกิดมาใหม่เหมือนใจหมาย"

เขียนไปเรื่อยจนจบความทั้งตอน เป็นการบรรยายความ หรือการเล่าเรื่องนั่นเอง จากเรื่องนิราศพระบาทข้อความที่เขียนเป็นการบรรยายความก็ได้แก่ตอนชมความงามของมณฑป

"ทวาราทรงที่หน้าบันไคนาค	มีรูปรามสองอสุรชยัน
ส่ายโอบรูปร่างอัสสองตามัน	บินยั้งพันแยกเขี้ยวอยู่อย่างเป็น

าลา

หอมควันรูปเทียนตรลอบอยู่รอบกาย	ฟุ้งกระจายรื้นรื้นทั้งห้องทอง
--------------------------------	-------------------------------

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงบรรยาย

งตอบคำถาม แล้ว เปลี่ยนกันตรวจ

1. ข้อความที่เขียนในภาพเรียกว่า.....
2. การบรรยายคือ.....
.....
3. งานเขียนที่เกี่ยวกับการบรรยายส่วนมากมีทำนองเขียนเป็นประเภท.
.....
4. ตัวอย่างเรื่องที่ใช้การเขียนแบบบรรยายเช่น
1.....2.....
3.....4.....

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงบรรยาย

1. คำบรรยายภาพ
2. การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นติดต่อกันตั้งแต่ต้นจนจบ
3. ร้อยแก้ว
4. ชีวิตประวัติ, ประวัติ, สารคดี, ทำนทาน, บทละคร, นวนิยาย, วรรณคดีร้อยแก้ว, จดหมายเหตู ฯลฯ

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูค่าเฉลี่ยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

เนื้อหา

การพรรณนาได้แก่การวาดภาพโดยตัวอักษรให้ผู้อ่านได้แลเห็นภาพต่าง ๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการ ภาพนี้หมายถึงรูปร่างลักษณะของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ ตลอดจนทิวทัศน์ เสียง กลิ่น รส สัมผัส ย่อมต้องการใช้โวหารที่จะกล่าวให้ผู้อ่านมีความรู้สึกนึกเห็นตามความประสงค์ของเรา เท่ากับเราสร้างมโนภาพให้แก่ผู้อ่านนั่นเอง ถ้าผู้อ่านอ่านแล้วเกิดมโนภาพแจ่มชัดก็แปลว่าการพรรณนาของเราสำเร็จผล

พรรณนาโวหารคล้ายกับบรรยายโวหาร แตกต่างก็แต่ยกเอาท้องเรื่องข้อใดข้อหนึ่งขึ้นพรรณนาให้ละเอียดยิ่งขึ้น กล่าวว่่าพจน์ให้พิสดารยิ่งขึ้น

หลักในการพรรณนา

1. ส่วนรวมและส่วนย่อย ทุกสิ่งทุกอย่างต้องประกอบด้วยส่วนรวมและส่วนย่อย ผู้เขียนจะพรรณนาให้รายละเอียดทั้งหมดย่อมเป็นไปไม่ได้ ฉะนั้นผู้เขียนจะต้องรู้จักเลือกเฟ้นว่าควรนำสิ่งใดมากล่าวผู้ที่จะพรรณนาอะไรได้ก็ต้องเป็นคนช่างสังเกต เข้าใจหยิบเอาแต่ส่วนสำคัญมาพูดคือต้องรู้จักใช้ตาหูและใจใจคิด
2. สิ่งต่าง ๆ ย่อมมีลักษณะเฉพาะของมัน ผู้เขียนต้องรู้จักใช้ลักษณะเฉพาะ จะทำการพรรณนาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ถ้อยคำ

- ก. อย่าใช้คำอธิบายแทรกโดยไม่มีประโยชน์
- ข. ควรเป็นคำที่มีความหมายไปในทางรูปธรรม
- ค. ใช้คำที่มีเสียงแสดงความหมาย ช่วยให้เกิดมโนภาพ

4. ความรู้สึกกระเพื่อมใจผู้เขียน ในการพรรณาส่งที่เป็นธรรมชาตินั้น
ไม่ควรพูดเท่าแต่สิ่งให้ผู้เขียนแต่ควรพูดด้วยว่าสิ่งนั้น ๆ ทำให้เราเกิดความรู้สึกอย่างไร

5. เบ็คเตล็ค อย่าคัดเขียน ให้เขียนตามความรู้สึก ฟังกล่าวถึงส่วนรวมก่อน
ส่วนปลีกย่อยควรเลือกแต่ที่สำคัญจริง ๆ การใช้วิธีเปรียบเทียบอุปมาจะทำให้เกิดความ
เข้าใจชัดขึ้น ถ้ามีประวัติตำนานเกี่ยวกับสิ่งนั้นควรอ้างถึงด้วย

บทปริกษากรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา

คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงพรรณนาโวหาร เรื่อง "วีรสตรีแห่ง
ทุ่งสัมฤทธิ์" ไม่จำกัดความยาว ส่วนวนที่ใดเด่นจะนำลงในวารสารปิงบัว
(วารสารของโรงเรียน) ในคอลัมน์ "นักเรียนคิด % เขียน"

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง ข้อคิดที่ได้จากนิราศพระบาท

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง ข้อคิดที่ได้จากนิราศพระบาท

เนื้อหา

1. พบทวนเนื้อเรื่องจากนิราศพระบาท
2. แนวข้อคิดที่ได้จากนิราศพระบาท

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนิราศพระบาท

1. ฉันทนา

- กอปรคำสัมผัสสระและสัมผัสอักษร เช่น ช่าง - พดาง ไส - ให้
เรา - ร่อง
- การเล่นคำ เช่น เกาะเกิดเกิดเกาะ ทั้งจากที่จากคลองเป็นสองข้อ
- คำพ้องรูป พ้องเสียง จัน - จันทร - จันทน์ พก - ภูติ
- ถ้อยคำเขียนเสียงธรรมชาติ เช่น เขยื้อนเขินยวนเขี่ยกยะยวมกาย

คมกระพือฮือหอบผองครหวน

2. คำขวัญธรรม

- สภาพการเดินทางสมัยก่อนกับปัจจุบันแตกต่างกันมาก
- ลักษณะนิสัยจิตใจ ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยสมัยก่อนกับปัจจุบัน
- ศิลปการก่อสร้างวัดวาอารามที่สวยงามและประดับประดาอันเป็น

มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

3. คำขวัญธรรม

- ความยึดมั่นในพุทธศาสนา ในงานะพุทธศาสนิกชน
- การระบายอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาในรูปแบบการเขียนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลทางสร้างสรรค์ได้
- ปลุกฝังนิสัยมองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน อันจะช่วยให้เกิดความสุข
- ปลุกฝังนิสัยช่างสังเกตในสิ่งที่พบผ่านตาแล้วนำมาเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนิราศพระบาท

คำสั่ง

ให้นักเรียนในกลุ่มทุกคนเสนอข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่านเรื่องนิราศพระบาท
เขียนคนละ 1 ข้อโดยไม่ซ้ำความเห็น (ให้ปรึกษาหารือช่วยกันคิด) เขียนลงในกระดาษ
เขียนตอบที่กำหนดให้ แล้วหัวหน้ากลุ่มเก็บส่งผู้สอน
ข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่องนิราศพระบาท

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การประเมินการรูปแบบฉันทลักษณ์

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 4 เรื่องการประเมินค่าวรรณคดีนิราศ
(รูปแบบ, เนื้อหาสาระ, วรรณศิลป์)

เนื้อหา

การประเมินค่าหนังสือประเภทร้อยกรองควรพึงเล็งสิ่งต่อไปนี้

1. รูปแบบฉันทลักษณ์ อาจเป็นโคลง กลอน กาพย์ ฉันท์ชนิดใดก็ได้ หรือบทกวีแบบเสรีอย่างที่เคยเขียนกันในยุคปัจจุบันซึ่งไม่เคร่งครัดต่อรูปแบบและสัมผัสที่บังคับมากนักก็ได้ อย่างไรก็ตามควรพิจารณาความถูกต้องตามรูปแบบของฉันทลักษณ์นั้น ๆ เป็นเกณฑ์ ส่วนบทร้อยกรองแบบเสรีของกวียุคปัจจุบันก็ต้องพิจารณารูปแบบของผู้เขียนเป็นรายบุคคลไป

2. ความคิดและเนื้อหาสาระในบทกวี กวีนิพนธ์บางเรื่องมีเนื้อหาสาระที่ต่างจากจินตนาการ บางเรื่องมีเนื้อหาสาระเป็นเหตุการณ์ในชีวิตจริง หรือในประวัติศาสตร์ บทกวีบางบท ให้ความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ในด้านต่างๆ เช่น อารมณ์รัก อารมณ์เศร้า อารมณ์เคียดแค้น ฯลฯ บทกวีที่ดีต้องมีเนื้อหาอันมีคุณค่าแก่ชีวิต จึงควรพิจารณาให้ถนัดว่ามีเนื้อหาสาระของเรื่อง เป็นอย่างไรให้ความคิดอะไรแก่ผู้อ่านบ้าง

3. วรรณศิลป์หรือศิลปะการแต่ง วรรณศิลป์ของร้อยกรอง อาจพิจารณาได้จากการเลือกคำมาใช้ให้เหมาะสมกับความ การเล่นเสียงช่วยสัมผัสสระ สัมผัสอักษร การใช้กวีโวหาร การใช้สัญลักษณ์ เช่น ดอกมะลิเป็นตัวแทนความงาม อย่างบริสุทธิ์ที่ผู้คนมอง ไม่เห็นความรอนแรงแห่งกิเลสที่แผดเผาจิตใจมนุษย์ ฯลฯ กวีแต่ละคนย่อมมีท่วงทำนองแตกต่างกันไปเป็นแบบเฉพาะของตน วรรณศิลป์เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าศึกษาทั้งสิ้น

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การประเมินค่า รสของบทร้อยกรอง
(ต้องผ่านศูนย์กิจกรรมที่ 4 ก่อน) สารจากบทร้อยกรอง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง ประเพณีคำวรรณคดีนิราศ
(รส และสารจากบทร้อยกรอง)

เนื้อหาต่อจากศูนย์กิจกรรมที่ 4

การประเมินค่าหนังสือประเภทร้อยกรองควรพึงดูสิ่งต่อไปนี้

4. รสของบทร้อยกรอง หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านเมื่อถ้อยคำสำนวนหรือเรื่องราวในบทร้อยกรองนั้นมากระทบอารมณ์ อาจให้ความรู้สึกทางความรัก ความขบขัน ความเศร้า ความสนใจ ความโกรธ ความตื่นเต้น ก็ได้แล้วแต่ลักษณะของบทร้อยกรองและอารมณ์ของผู้อ่านขณะนั้น ผู้อ่านสามารถตีความหมายของบทร้อยกรองและอารมณ์ของผู้อ่านขณะนั้นได้ก็เพียงใดก็ยังสามารถรับ "รสอันสุนทร" ได้ก็เพียงนั้น

5. สารจากบทร้อยกรอง บทร้อยกรองฝากสารของผู้แต่งไว้กับผู้อ่านได้ เช่น เมื่อเราอ่านโคลงพระราชนิพนธ์ สยามานุสสติ เราคงได้รับสารว่า "เราเกิดเป็นคนไทยต้องรักและป้องกันชาติบ้านเมืองของเรายิ่งชีวิต" หรือเมื่อเราอ่านสามัคคีเภทคำฉันท์ เราก็จะได้รับสารว่า "ชาติใดหากชนในชาติขาดสามัคคีธรรมเสียแล้วความพินาศย่อมมาถึงชาตินั้น"

สรุปได้ว่า ในการประเมินคุณค่าของหนังสือ ไม่ว่าประเภทใด ผู้ประเมินควรอ่านหนังสือนั้นๆ อย่างละเอียด และพิจารณาทั้งแง่ดีและแง่ค้อยของหนังสือ ควบคู่ใจเป็นธรรม ปราศจากอคติ เมื่อได้อ่านหนังสือมาก ๆ และฝึกการประเมินคุณค่าของหนังสืออยู่เสมอๆ แล้ว วิจารณ์ญาณของผู้ประเมินก็จะแหลมคมขึ้นมาได้ภายในเวลาไม่นานนัก

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง การประเมินค่าวรรณคดีนิราศ

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านหนังสือนิราศเล่มอื่นๆ ของสุนทรภู่ในห้องสมุด
ของโรงเรียนและทำรายงานกลุ่มตามหลักเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมที่ได้
ศึกษาในศูนย์กิจกรรมที่ 4 และที่ 5 ส่งอาจารย์ผู้สอนเป็นผลงานกลุ่ม กลุ่มละ 1 เล่ม
(ไม่ซ้ำกัน)

คำอธิบายในแต่ละหัวข้อให้ยกตัวอย่างประกอบด้วย

ศูนย์กิจกรรมสำรอง ชุดการสอนที่ 4 เขียนบทหรือกรอนิราศตามหัวข้อ

เนื้อหา

1. พบพบการแต่งกลอนสุภาพและการเขียนนิราศ

กิจกรรม

ให้นักเรียนเขียนบทกวีเป็นทำนองนิราศจากการที่ได้ไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ โดยเขียนแบบนิราศพระบาท มีความยาว 25 บท (แต่งนอกเวลา) นำส่งครูผู้สอน ส่วนงานและเรื่องนิราศที่ดีเยี่ยมจะได้รับรางวัลจากชุมนุมภาษาไทยและจะนำลงในวารสารภาษาไทย และวารสาร "บึงบัว" ต่อไป

ข้อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 5

เรื่อง บทร้อยกรอง (อยู่เพื่ออะไร, เพื่อศักดิ์ศรี)

คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้ว X ลงในกระดาน
คำตอบที่กำหนดให้

1. ต่อไปนี้เป็นกลอนที่ต้องการให้เป็น
กลอนแปดแต่จะเห็นว่ามิใช่เพียงวรรค
วรรคเดียวเท่านั้นที่มีพยางค์ถูกต้อง
ที่สุดจงเลือกวรรคนั้น
 - ก. ขนหม่นม่นมาอย่างปุยฝ้าย
 - ข. ร้อยรังสีที่แสงแห่งอุษา
 - ค. นกากรนกลิ่นเกสร
 - ง. เพลงหวิวพริ้วหวานกังวานวอน
 - จ. เป็นพรประกับใจปีใหม่เทอญ
2. จงเลือกข้อที่รวมกันเข้าเป็น 1 คำกลอน
 - ก. เลื่อมกายฉายแววเหมือนแก้วใส
ผั่งแผ่แรงร้ายภายใน
 - ข. พระประกาศเกียรติไทยไปทุกหน
พระเมตตาปราณีเหมือนมีมนต์
 - ค. ทุกวันนี้มีหลามล้นความทุกข์
หลงว่าสุขควงใจอย่างไรกัน
3. ข้อไหนมีสัมผัสสระเป็นสัมผัส
ในอยู่ 2 คู่
 - ก. ไท่นอนนอกพักหลักแหล่ง
 - ข. แสงรังรองหงวหา
 - ค. แรมรอนตามทางร้างรา
 - ง. ไชวควาแหล่งหลักพักพิง
 - จ. เพื่อได้เพียงคำรงค์พันธ์
4. ข้อใดมีสัมผัสอักษรมากที่สุด
 - ก. จะคืนหลังยังถิ่นขมิ้นเอย
 - ข. ที่ไหนเลยเจ้าของเขาช่องหวง
 - ค. เมื่อเจ้าดับไกลตาฝากยิปวง
 - ง. ก็เลิกห่วงเจ้าถิ่นขมิ้นเอย
 - จ. ขอ ก. และขอ ง.
- ง. ไกลเกินรังสีความตึงาม
ความระค่างเป็นคงจุพงหนาม
- จ. สงสาร โศกโศกใครให้ชื่อโศก
โศกจนหมกมลกลโศกตรม

จากข้อ 5 - 8 จงเลือกคำที่กำหนดให้
เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความเหมาะสม
ที่สุด

5. "ไคยีนใหม่ใจเตนควย.....สุข" 8. "แมนไคย.....แต่สินิล"
- ก. มี ก. นั้นยังมี
ข. เป็น ข. ยังจะมี
ค. แสน ค. นั้นแตงเติม
ง. ความ ง. นั้นแตงแตม
จ. เปเรียน จ. มวลจวนมี
6. "ชีวิต.....มีเราเป็นเจ้าของ" 9. ข้อใดเกี่ยวข้องกับ "อยู่เพื่ออะไร"
- ก. นี้ มากที่สุด
ข. นั้น ก. อยู่เพื่อหน้าที่
ค. นอย ข. อยู่เพื่อคนที่เรารัก
ง. หนอ ค. อยู่เพื่อคนหาสัจธรรม
จ. เจ้า ง. อยู่เพื่อต่อสู้กับความยากจน
จ. อยู่เพื่อความฝันอันสูงส่ง
7. นกนอย.....รัง.....ไว้พักผ่อน
- ก. มี.....นอย
ข. ทำ.....นอย
ค. ยัง.....รัก
ง. สร้าง.....นอย
จ. สร้าง.....นั้น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10-13

"ฉันอยู่เพื่อบุคคลที่ฉันรัก

ซึ่งใจก็ถือศักดิ์สูงจรด

และรักฉันนั้นมานานปานชีวิต

ในความมืดความหลงปลงอกภัย"

10. จากข้อความที่อ่านผู้เขียนต้องการ
เน้นสิ่งใด
ก. เพื่อคนที่รัก
ข. ชื่อสัตย์ในรัก
ค. อภัยให้คนรัก
ง. บุษาวรรณรักแท้
จ. ต้องการให้คนรัก
11. และรักฉันนั้นมานานป็นชีวิต คำที่ซัด
เส้นใต้แปลว่าอะไร
ก. ใจ
ข. นาน
ค. ออกทน
ง. ก็ดกกัน
จ. หมกคั่น
12. ข้อใดเกี่ยวข้องกันมากที่สุด
ก. ความรัก - ศักดิ์ศรี
ข. ความรัก - ความซื่อสัตย์
ค. ความรัก - ความหลง
ง. ความรัก - การให้อภัย
จ. ความผิด - การให้อภัย
13. ดูจริต เป็นคำดงท้ายวรรคที่เสี่ยง
ไปไพเราะที่จริงคำดงท้ายวรรคนี้ควร
เป็นเสียงใด
ก. สามัญ
ข. เอก
ค. โท
ง. ตรี
จ. จัตวา
14. ทำไมผู้แต่งจึงกล่าวว่า
"เพื่อความกลัวกลั้มกลัมนั้นอารมณ์"
ก. เพราะถูกคุก
ข. เพราะกลัวถูกปันหัว
ค. เพราะถูกเอาเปรียบ
ง. เพราะเพื่อความสามัคคี
จ. เพราะความรักความเอื้อเฟื้อต่อกัน
15. อะไรคือข้อสรุปของกลอนอยู่เพื่ออะไร
ก. ความเข้าใจในชีวิต
ข. ความรักระหว่างมวณมนุษย์
ค. ความสามัคคีในหมู่คณะ
ง. ความจริงใจและความห่วงใย
จ. ความรับผิดชอบและความอดทน

16. จุดมุ่งหมายของการเขียน
"เพื่อศึกษาค้นคว้า" คืออะไร
- ไม่อยู่ในความประมาท
 - ให้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น
 - ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากใคร
 - ให้ภูมิใจในความสามารถของตน
 - ปลุกใจให้ผู้อ่านพึ่งตนเองมากที่สุด
17. ข้อใดมีความหมายที่ใกล้เคียงกับข้อความ
ขีดเส้นใต้มากที่สุด ไม่ขอให้ใคร กล่อม
ยอมอวรา
- จงใจ
 - หลอกลวง
 - หวานลอม
 - โน้มน้าว
 - โน้มน้ำ
 - โน้มน้ำแข็ง
18. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องตามเนื้อความเพื่อ
ศึกษาค้นคว้า
- ไม่ควรหวังรับความช่วยเหลือ
จากใคร
 - ควรนึกถึงลาภยศสรรเสริญของ
ตนเองให้มากที่สุด
 - ควรภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง
19. "มีสองทามายืนบนเนินท
มีตาครมกุ่มมองมาสองหน
มีสองมือถือพิทักษ์รักคำตน
มีกมลมาเพื่อเชื่อตัวเอง"
บทประพันธ์นี้มีลักษณะใดเด่นอย่างใด
- ก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์
 - พรรณนาความรู้สึกได้ลึกซึ้ง
 - บรรยายภาพพจน์ได้ชัดเจน
 - ใช้คำให้ความหมายก็และกินใจ
 - เล่นสัมผัสอักษรและเปรียบเทียบ
ความรู้สึกได้ลึกซึ้ง
20. นักผู้ของการสิ่งใด
- ลาภยศ
 - ทรัพย์สิน
 - ความทรงจำ
 - ความรัก
 - ความช่วยเหลือ

บันทึกการสอนการจัดห้องเรียนแบบคุณครูเรียน

ชุดการสอนที่ 5

วิชาภาษาไทยเรื่องบทร้อยกรอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 คาบ (100 นาที)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... จำนวนนักเรียน.....

สถานที่.....

เนื้อหา

1. ประวัติดูแล
2. ขบวนการทาง คำประพันธ์ ภาพ กุศอน และข้อแตกต่างอื่นๆ
3. บทนำเรื่องร่ายกรอง
4. บทร่ายกรองอยู่เพื่ออะไร ของ อุชเชนี
5. บทร่ายกรอง "เพื่อศักดิ์ศรี" ของ วนิดา สติตานนท์

เนื้อหาทั้งหมดแบ่งออกเป็นศูนย์กิจกรรมดังนี้

ศูนย์กิจกรรมที่ 1	ประวัตินางประคิม ชุมสาย ณ อยุธยา
ศูนย์กิจกรรมที่ 2	ประวัตินางสาวนิศา สลิทานนท์
" 3	บทบาทการแต่งงานหลักชัย
" 4	บทร่ายกรอง เรื่องอยู่เพื่้ออะไร
" 5	บทร่ายกรอง เรื่องเพื่้อรักคืนรัก

ศุภนิมิต ร่มสํารอง เกมดอกกลอนจากมัทรีคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะหรือข้อบังคับและเขียนแผนผังของคำประพันธ์ที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายแนวการเขียน ความคิดเห็น การมโนของผู้เขียนในบทหรือกรองที่อ่านได้ถูกต้อง

3. อ่านผ่านอง เสนาะของบทร้อยกรองได้
4. นักเรียนสามารถตีความจากบทร้อยกรองที่อ่านได้ถูกต้อง

วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กิจกรรม

1. แดบเทพบันทึกเสียงการอ่านบทร้อยกรอง
2. แผ่นผังบังคับของกาพย์และกลอนสุภาพ
3. บัตรคำ
4. เอกสารคำอ่านบทร้อยกรอง "พอใจที่ได้เห็น"

สรุป

หลังจากกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ให้ทุกกลุ่มร่วมสรุปผลของกิจกรรมดังนี้

1. ผู้เขียนได้แสดงข้อคิดเห็นอะไร
2. จุดมุ่งหมายของการเขียนผู้เขียนเน้นอะไร
3. ลักษณะเด่นของบทร้อยกรองแต่ละบทเป็นอย่างไร
4. แนวการเขียนของแต่ละคนเป็นอย่างไร

การวัดผลและประเมินผล

1. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. การตรวจแบบฝึกหัดขณะเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียนและความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัตินางประคิด ชุมสาย ฯ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัติ นางประคิม ชุมสาย ณ อยุธยา

นางประคิม ชุมสาย ณ อยุธยา ผู้ใช้นามปากกา อุษเชนี เกิดที่กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2462 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.8) จากโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ได้ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต อักษรศาสตรมหาบัณฑิต และอนุปริญญา ประโยคक्रमมัธยม จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศสและอังกฤษ เป็นเวลา 5 ปี จึงไปศึกษาต่อ ณ กรุงปารีสได้ประกาศนียบัตรชั้นสูงในวิชาวรรณคดีฝรั่งเศสรวมสมัย จากมหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ แล้วจึงกลับมาทำงานประจำอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่ออีก 5 ปี จึงลาออกจากราชการไปทำงานอยู่ในแผนกประชาสัมพันธ์ บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทยจำกัด เป็นเวลา 16 ปี ตำแหน่งสุดท้ายเป็นรองผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ครบเกษียณอายุทำงานแล้วได้รับเชิญจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ให้ไปประจำทำงานอยู่ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในตำแหน่งที่ปรึกษาฝ่ายการประชาสัมพันธ์ จนกระทั่งปัจจุบัน

นางประคิม ชุมสาย ณ อยุธยา ใช้นามปากกาอุษเชนี ในการเขียนคำประพันธ์ส่วนงานเขียนอื่น ๆ เช่น คอลัมน์ "ชีวิตและโลก" ใช้นามปากกา "นิค นรารักษ์"

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัตินางประคิน ชุดสาย ๓

จงเติมคำลงในช่องว่าง

1. นางประคิน ชุดสาย ๓ อรุณยา เกิดที่เมื่อ.....
2. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจาก.....
3. สำเร็จระดับปริญญาได้รับปริญญาสูงสุดชื่อ.....
4. ศึกษาต่อต่างประเทศในสาขาวิชา.....
จากประเทศ.....
5. ตำแหน่งการทำงานมีดังนี้.....
.....
.....
6. ใช้นามปากกาในการเขียนว่า
1.....2.....

บัตร เฉลย

1. เกิดที่กรุงเทพ พ.ศ. 2462
2. โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
3. อักษรศาสตรมหาบัณฑิต
4. ศึกษารรณคดีฝรั่งเศสร่วมสมัย จากประเทศฝรั่งเศส
5.
 1. เป็นอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส และภาษาอังกฤษ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. ทำงานแผนกประชาสัมพันธ์บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย ตำแหน่งรองผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์
 3. ทำงานประจำฝ่ายการประชาสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ ในตำแหน่งที่ปรึกษาฝ่ายการประชาสัมพันธ์
6. นามปากกา อุษะณี และ นิค นรารักษ์

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัตินางสาวนาคา สัตยานนท์

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่วางโต๊ะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัตินางสาววนิดา สติทานนท์

ประวัตินางสาววนิดา สติทานนท์

นางสาววนิดา สติทานนท์เกิดที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2480

ศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนสตรีวรนาถ จบมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษาและได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปี พ.ศ. 2502

เมื่อสำเร็จการศึกษา ได้เข้าทำงานที่องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย ปัจจุบันเป็นหัวหน้ากองบริหารงานบุคคลของหน่วยงานนั้น

นางสาววนิดา สติทานนท์ เริ่มเขียนหนังสือลงในนิตยสารรายสัปดาห์
ตั้งแต่อยู่ในโรงเรียนมัธยมและยังเขียนเรื่อยมาจนทุกวันนี้ งานเขียนมีทั้ง เรื่องสั้น
คำประพันธ์ และสารคดี แต่ปัจจุบันเขียนสารคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และวัฒนธรรมไทย
เป็นส่วนใหญ่ ในการเขียนสารคดีและคำประพันธ์ใช้ชื่อจริง แต่เวลาเขียนเรื่องสั้น
จะใช้นามปากกาว่า "นิค อักษรานนท์"

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ประวัตินางสาววนิดา สติตานนท์

จงเติมคำลงในช่องว่าง

1. นางสาววนิดา สติตานนท์ ใช้นามปากกาว่า.....
2. นางสาววนิดา สติตานนท์ เป็นชาวจังหวัด.....
3. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้อักษรย่อว่า.....
4. นางสาววนิดา สติตานนท์ ศึกษาชั้นต้นจากโรงเรียน.....
มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน.....
สำเร็จปริญญาตรีจาก.....ปริญญาที่ได้รับคือ.....
.....
5. ปัจจุบันนางสาววนิดา สติตานนท์ทำงานในตำแหน่ง.....
.....

บัตรเฉลย

1. นิด อักษรานนท์
2. กรุงเทพมหานคร
3. อ.ส.ท.
4. สตรีวรนาถ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาตรีที่ได้รับคือ อักษรศาสตร์บัณฑิต
5. หัวหน้ากองบริหารงานบุคคลองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุติการสอนที่ 5 เรื่อง ทบทวนกลอนสุภาพและกาพย์ยานี

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูค่าเฉลี่ยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 5 เรื่องมหานภพกลอนสุภาพและกาพย์ยานี

ข้อบังคับของกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพที่บังคับกำหนด
วรรคละแปดพยางค์นับศัพท์สุนทร
หาแห่งคำคล้องจองต้องสัมผัส
เสียงสูงต่ำต้องเรียงเยื้องโบราณ

กลอนหนึ่งบทสี่วรรคกลอนอักษร
อาจยิ่งหย่อนเจ็ดหรือเก้าเข้าหลักการ
สลับจัดรับรองส่งประสงคส์मान
เป็นกลอนกานท์ครบครันฉันนี้โดย

(คุณแผนภูมิประกอบ)

ข้อบังคับของกาพย์ยานี

รตนรอนอนนถัสถ
ช่วงคังน้ำครึ่งแกลง
สิงคางครางโครกครอก
ชะนีวีเวกวอน

พระสุริยงเย็นยอแสง
แผงเมฆเขาเงาเมรุอร
ผู้จึ่งจอกออกเตาหอน
นกหกรอนนอนรังเรียง

บทหนึ่งมี 2 บาท บาทต้นเรียกว่าบาทเอก บาทท้ายเรียกว่า บาทโท
บาทหนึ่งมี 2 วรรค วรรคหน้ามี 5 พยางค์ วรรคหลังมี 6 พยางค์ รวมเป็น 11
จึงเรียกว่า "ยานี 11"

สัมผัส พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับพยางค์ที่ 1 หรือ 2 หรือ 3
ของวรรคที่ 2 บาทเอก พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 บาทเอก สัมผัสกับพยางค์
สุดท้ายของวรรคที่ 2 บาทโท พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 บาทโท สัมผัสกับพยางค์
ที่ 2 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่ 2 บาทโท

สัมผัสระหว่างบท พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 บาทโท สัมผัสกับพยางค์
สุดท้ายของวรรคที่ 2 ของบทต่อไป

(คุณ แผนภูมิประกอบคำอธิบาย)

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง ทบพวนกลอนสุภาพและกาพย์ยานี

จงเติมคำในช่องว่าง

1. กลอนสุภาพและกาพย์ยานีแตกต่างกันที่.....
2. กลอน 1 บทมีวรรค คือ.....
3. กาพย์ยานี 1 บทมี.....บาท คือ.....
4. สิ่งที่กลอนและกาพย์ยานีใช้ร่วมกันตามกฎหมายคือ.....
.....
5. เสียงวรรณยุกต์ที่นิยมใช้ในกลอนสุภาพมีดังนี้.....
.....
.....

บัตรเฉลย

1. การใช้จำนวนคำ
2. มี 4 วรรค ชื่อ สดับ รับ รอง ส่ง
3. มี 2 บาท บาทเอก และ บาทโท
4. สัมผัสบังคับซึ่งเป็นสัมผัสสระ
5. พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 (รับ) นิยมใช้เสียงจัตวา
พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 4 นิยมใช้วรรณยุกต์สามัญ หรือเสียงตรี และพยางค์
นี้ไม่นิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ที่ซ้ำกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 หรือพยางค์
สุดท้ายของวรรคที่ 3

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง บทหรือกรอนอยู่เพื่ออะไร

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง บทร้อยกรอง อยู่เพื่ออะไร

เนื้อหา

1. ฉันอยู่เพื่อบุคคลที่ฉันรัก
และรักฉันมานานปานชีวิต	ซึ่งใจซื่อถือศักดิ์สุจริต
ในความนึกความหลงปลงอกย
2. ฉันอยู่เพื่อหน้าที่ที่พ้นยุค
เป็นทอธารรักทนจนผ่านไป	เพื่อฝังปลุกความหวังพลังใจ
หลอดวงใจแล้งร้อนให้ชื่นบาน
3. ฉันอยู่เพื่อค้นหาสัจจะ
เพื่อส่องแสงแจ่มสว่างพร่างตระการ	กลางโมหะอาภะยรณเบียดประหาร
กลางวิญญานมีคมคือวิชา
4. ฉันอยู่เพื่อดวงใจที่ไร้ญาติ
เพื่อรอยยิ้มหรือหยดน้ำตา	ที่แร้นแค้นแคลนขาดวาสนา
บนดวงหน้าไศกขำระกำกรม
5. ฉันอยู่เพื่อเยื่อใยใจมนุษย์
เป็นเกลียวมันขันแกร่งแรงกลืนกลม	บริสุทธิ์สอศสานงานผสม
พายุร้ายสายลมมิอาจรอน
6. ฉันอยู่เพื่อความฝันอันเพริศแพร้ว
เมื่ออามีฤทธิ์แรงแห่งทองปอนด์	เมื่อโลกเฝ้าหลอพันคนหลอกหลอน
มิอาจลอนใจคนให้หมั่นมัว
7. ฉันอยู่เพื่อบุคทองของคนยาก
เพื่อความถูกที่เขาจมจืดทั้งตัว	ที่เขาถากทกรรรมร่ำป้นหัว
เพื่อความกลัวกลับกลัวบั้นอาธรรม
8. เพื่อโลกใหม่ใสสะอาดพิลาสเหลือ
เพื่อแสงรักส่องรุ่งพุ่งเป็นลำ	เมื่อคนเอื้อไมตรีอวยไม่ช่วยซ้ำ
สว่างน่านองที่มีชัยเอย

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 5 เรื่องหน่วยกรอง "อยู่เพื่ออะไร"

จงตอบคำถาม (ทำลงสมุด แล้วแลกเปลี่ยนอ่าน)

1. ผู้ประพันธ์โคลงถึงอุดมคติในการดำรงชีวิตอยู่ว่ามีอะไรบ้าง
ยกมากล่าว 8 ข้อ
2. ข้อใดประทับใจนักเรียนมากที่สุด เพราะเหตุใด
3. นักเรียนคิดว่านักเรียนมีอุดมคติในการดำรงชีวิตอยู่แตกต่างหรือ
เพิ่มเติมจากผู้ประพันธ์อย่างไร
4. นักเรียนชอบบทกลอนใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
5. จงใช้สัมผัสสระและสัมผัสอักษรที่ส่งให้กลอนไพเราะมาสัก 2 บท

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง บทร้อยกรอง "เพื่อศรัทธาคนดี"

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติตามกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง บทช่วยกรอง "เพื่อศักดิ์นักร้อง"

เนื้อหา

1. ไม่ต้องการ ความสงสารปานใดจากใครสิ้น
ไม่ชอบมีชีวิตติดแผ่นดิน โดยถูกหมิ่นถูกสมเพชเวทนา
2. ไม่คิดจะขอให้ใครช่วยเหลือ ความจนเจือจากใครไม่เคยหา
ไม่ขอให้ใครกล่อมขอมอร่า เรื่องพึ่งพาอาศัยไม่ต้องการ
3. ไม่ขอรับทรัพย์สินใดจากใครหมด ทั้งศักดิ์ยศยศโสลาภไพศาล
ไม่หวังให้ใครหนุนบุญบันดาล ชอบผลงานทุกอย่างสร้างด้วยตัว
4. ไม่เคยหวังพลังใดจากใครด้วย ยอมมอดม้วยมิให้ใครคุ้มหัว
ไม่ยอมให้ใครประมาทว่าหว่ากแล้ว ว่านคนชั่วช่วยใดไม่เคยคิด
5. ขอภูมิใจในศักดิ์ของนักร้อง ขอเป็นผู้ทรนงผู้ทรงสิทธิ์
ขอจองหองขมของศรีปึงชีวิต ขอมีจิตโอบอ้อมกำลังตน
6. มีดวงขามายืนบนเนินภพ มีตาครบลูกมองมาสองหน
มีสองมือถือพิทักษ์รักคาตน มีกมลมาเพื่อเชื่อตัวเอง

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5

ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง นพทรย์กรรช "เพื่อศักดิ์นักรู้"

1. สารหรือความหมายรวมของกลอนเรื่องนี้กล่าวสั้นๆไควา.....
.....
2. ไม่ชอบมีชีวิตคิดแผนดิน โดยถูกหมิ่นถูกสมเพชเวทนา หมายความว่า....
.....
3. ไม่ชอบให้ใครกลบยอมอุรา เรื่องพึ่งพาอาศัยไม่ต้องการ หมายความว่า....
.....
.....
4. ไม่หวังให้ใครหนุนบันไดนาค ขอผลงานทุกอย่างสร้างด้วยตัว หมายความว่า
.....
.....
5. นักรู้ที่กล่าวไว้ในกลอนนี้ประกาศว่าจะไม่ทำสิ่งใด (ตอบเป็นข้อๆ).....
.....
.....
6. นักรู้ประกาศว่าจะทำสิ่งใด.....

บัตร เณลย

1. เราควรมีชีวิตอยู่เพื่อศักดิ์ศรีและการต่อสู้
2. ไม่ชอบมีชีวิตอยู่ด้วยการถูกเหยียดหยามเป็นบุคคลที่น่าเวทนา
3. ไม่ชอบให้ใครมาผูกปมใจและไม่ต้องการพึ่งพาอาศัยใคร
4. ไม่หวังเอาบุญบารมีคนอื่นมาเป็นที่พักพิงทำอะไรด้วยตัวเองหรือช่วยตัวเอง
5. นักสู้ประกาศจะไม่ทำสิ่งต่อไปนี้
 1. ไม่ต้องการความสงสารจากใคร
 2. ไม่ต้องการมีชีวิตที่ถูกเหยียดหยาม
 3. ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากใคร
 4. ไม่ต้องการพึ่งพาอาศัยใคร
 5. ไม่ขอรับทรัพย์สิน ยศ ลาก ศักดิ์ จากใคร
 6. ไม่ต้องการอิทธิพลใครมาช่วยเหลือ
6. นักสู้จะทำสิ่งต่อไปนี้ ขอภูมิใจในศักดิ์ของนักสู้ ขอตระหนักในสิทธิ ขอผยองในศักดิ์ศรียิ่งชีวิต ขอแข็งในพลังของตน

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมสำรวจ ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง เกมทดลองจากบัตรคำ

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูค่าเฉลี่ยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ศูนย์สำรอง ชุดการสอนที่ 5 เกมต่อกลอนจากบัตรคำที่กำหนดให้

เกมที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำจากบัตรคำ ชุดนี้ คือ เห็นไหม วางเปล่า
หาคน ไทรย่ง เติมลงในช่องที่กำหนดไว้ในบทกลอนทั้ง 4 บรรทัด
ให้ได้ใจความถูกต้อง

ข้อความ

เราเหวว่า.....พอซ่อนร่าง ใจอ้างว้าง.....ทุกเช้าค่ำ
มีบ้างไหม.....จะฟังคำ ความซอกซำ.....ในสายตา

เกมที่ 2 บัตรคำต่อไปนี้จัดลำดับเสียใหม่ให้ถูกต้องเป็นกลอนสุภาพ 1 บท

1 ผิวเปื้อนปลั่ง	2 คี้งเตง	3 สีสวยซึ้ง
4 นะหลานเอ๋ย	5 อย่างลงหวัง	6 วานาน
7 ล่องลม	8 ลูกโป่งป่อง	9 คนชมเชย
10 กียนยาน	11 ลวงพน	12 เวลาเลย

เกมที่ 3 บัตรคำ แฝงรัก, อุ่นขวัญ, ให้ฝันดี, หลับตานอน, ให้เชอแอม
ใกล้ใกล้หมอน (เติมต่อให้ใกล้กลอน 2 คำกลอน)

ภูผาแดง		จำหลักแนบ
	แก้วไว	
อบกลิ่นกรุ่น		นิรันคร
	กระซิบใจ	

บัตรเนลย

ศูนย์กิจกรรมสำรอง

ชุดการสอนที่ 5

เกมต่อกดอนจากบัตรคำ

เกมที่ 1

เราเหวว่าหากอบพอชอนวาง
มีบ้างไหมใครยังจะพังคำ

ใจอ้างว่างว่างเปล่าทุกเช้าค่ำ
ความชอกช้ำเห็นไหมในสายตา

เกมที่ 2

สี่สวซึ่งตั้งเตงผิวเปล่งปลั่ง
ดูโป่งล่องป่องลมตมชมเชย

อย่าหลงหวังว่านานะหลานเอ๋ย
เวลาเฉยฉางพ่นก้นยาน

เกมที่ 3

กุหลาบแดง แฝงรัก จำหลักแนบ
ให้เธอแอบ แก้มไว้ ใจล้หมอน
อบกลิ่นทรุ่น อุณวัญ นิรันดร
หลับตานอน กระซิบใจ ให้ฝันดี

ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 6

เรื่อง บทร้อยกรอง

คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้ว ✕

ลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

1. สาระในข้อใดเกี่ยวข้องกับ "ธารทอง" มากที่สุด
 - ก. พรรณนาธรรมชาติ
 - ข. บรรยายให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพ
 - ค. พรรณนาความรู้สึกของผู้เขียน
 - ง. กล่าวแสดงให้ผู้อ่านอยากติดตาม
 - จ. บรรยายความงามของลำธารน้ำตก
2. ลักษณะเด่นที่สุดของบทกลอน "ธารทอง" คือข้อใด
 - ก. ด้อยคำไพเราะ
 - ข. เหมาะเจาะสัมผัส
 - ค. เกินสภาพพจน์
 - ง. หมจกอุปมา
 - จ. จินตนาการไกล
3. "ชมดาววิบแววมวในอ้อมสรวง"
วิบแววมว มีความแจ่มชัดตรงกับข้อใด
 - ก. รุ่งโรจน์
 - ข. หรรษา
 - ค. วิบหรี่
 - ง. แพรพร่า
 - จ. รำไร
4. กลอนวรรคใดที่ผู้อ่านอ่านแล้ว มีความรู้สึกให้ความหมายในทางตรงกันข้าม
 - ก. เพราะดินนี้มีฟ้ากว้างกว่า
 - ข. มีความมืดที่เรื่อว้างสว่างไสว
 - ค. เป็นป่าเถื่อนแต่เป็นที่ไม่มีภัย
 - ง. อยู่ห่างไกลแต่ก็ไกลในคุณธรรม
 - จ. ที่ทุกข์หนักพักตร์พริ้มมาปริ่มหมอง

5. ผู้ที่ควรไ้ระบายนวความรู้สึกกับชาวทอง
คือใคร
- ผู้คหวั่ง
 - ผู้ทุกขหนัก
 - ผู้สูญสิ้นทุกสิ่งอย่าง
 - ผู้ที่ชอกช้ำควยความรัก
 - ใครก็ได้ไม่ระบุแน่นอน
6. "เป็นป่าเถื่อนแต่เป็นที่ไม่มีภัย
อยู่ห่างไกลแต่ก็ใกล้ในคุณธรรม"
ข้อความที่กล่าวนี้เปรียบเทียบกับ
กับข้อใด
- ไกลปืนเที่ยง
 - ผู้มีคุณธรรมยอมประพฤติธรรม
 - คุณธรรมนำทางสว่างไสว
 - ผู้ประพฤติธรรมยอมอยู่สุข
 - ธรรมะไม่กลับมาโลกาจะวินาศ
7. วลีในข้อใดมีความหมายแตกต่างไป
จากคำอื่น
- กองประกาศ
 - เสียงสังคีต
 - วิบแวมวอม
 - กระพริบพราว
 - สว่างไสว
8. กลอนวรรคใดไม่แสดงความรู้สึก
ในแง่รื่นรมย์ใจ
- ฟ้าที่นี้แผ้วผ่องกองประกาศ
 - พั่งไ้วพร่องสังคีตขับดีดลี
 - เล็กครุ่นคิดคร่ำโศกกับโลกหลวง
 - ชมดาววิบแวมวอมในอ้อมสรวง
 - กระพริบพราวเพียงภาพทนาย
เปลวทอง
9. คนที่นึกถึงความรักในเรื่อง
"ชาวทอง" ควรปฏิบัติตนอย่างไร
- เดินท่องเที่ยวไปในเมืองใหญ่
 - อาศัยคำสั่งสอนของพระผู้เป็นเจ้า
 - ก้มสุราหรือเสพของมีนเมา
 - อาศัยธรรมชาติเป็นเครื่อง
ปลอบใจ
 - สนใจให้หายเศร้าแล้วหาสิ่งอื่นมา
ทดแทน

10. "เชิญชวนน้ำชำระกายในธารทอง
 หวังได้พร่องสิ่งกีดขวางที่ดี
 พึงสำนึนนกน้อยดอยพาที่
 ระเรื่อร่าจกจั่นกังวานไพร"
 ข้อความนี้ตีเอนตรงกับข้อใด
- ก. มีสัมผัสแพรวพราว
 ข. บรรยายความได้ชัดเจน
 ค. ใช้คำเกินชั้มีความหมายดี
 ง. ใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติได้ดี
 จ. ใช้คำเปรียบเทียบดี
11. "คำ" ที่ประยอม ของทอง นิยมใช้
 ในการแต่งบทร่ายกรอง "ธารทอง"
 คือคำประเภทใด
- ก. คำซ้ำ
 ข. คำคู่
 ค. คำควบกล้ำ
 ง. คำราชาศัพท์
 จ. คำซ้อน
12. ข้อใดไม่ใช่ผลงานของประยอม
 ของทอง
- ก. ธารทอง
 ข. เจ้าพระยา
 ค. สุกสงวน

- ง. รอยฝัน
 จ. ทวีปัญญา
13. คำในข้อใดไม่ใช่คำสุ (,)
- ก. บ น
 ข. ฌ ฌ
 ค. เตะ นวะ
 ง. แกละ เปราะ
 จ. ฉ่า โหญ
14. ข้อใดเป็นครุ (,) ทั้งหมด
- ก. เกิดมาเป็นคนไทย
 ข. นมีบ้านจะอาศัย
 ค. ฤควรทอระยองงาน
 ง. แบบอีกก็เทพไท
 จ. แม่เหล็กฤเหล็กดี
15. ข้อใดมีครุ - ลหุทั้งนี้ (, ,)
- ก. มนัสไทยประดไท
 ข. สารพัดกิจเกี่ยวจคร้าน
 ค. เกี่ยวจคร้านบทำงาน
 ง. ฤควรทอระยองงาน
 จ. พิศรูปสุรางค์เพลิน

16. อินทรวีเชียรฉันทคล้ายกับร้อยกรองชนิดใด
- กลอนสุภาพ
 - กลอนบทละคร
 - กาพย์ฉันท
 - กาพย์ยานี
 - กาพย์สุรางคนางค์
17. อะไรที่ไม่ได้กล่าวไว้ในร้อยกรองธรรมชาติ
- ภูเขา
 - ลำธาร
 - น้ำตก
 - ท้องฟ้า
 - ลมพายุ
18. "คลื่นสี่ขีชีโล" ขี่หมายถึงสิ่งใด
- ขาว
 - เขียว
 - ฟ้า
 - น้ำเงิน
 - ใสเหมือนแก้ว
19. เหตุใดมนุษย์จึงหนีธรรมชาติจนบทเข้าเมือง
- เพราะขาดการศึกษา
 - ไม่มีความปลอดภัย
 - แสวงหาสันติภาพ
 - ต้องการความสะดวกสบาย
 - อยู่กับธรรมชาติมีแต่ภัยคุกคาม
20. สิ่งที่ยูเขียนตำหนิมนุษย์ไว้ในร้อยกรอง "ธรรมชาติกับมนุษย์คือข้อใด
- คนชอบแสวงหาความรู้
 - คนชอบปรุงแต่งธรรมชาติ
 - คนชอบนั่งลมหมฟ้า
 - คนกินอาหารดิบ ๆ เหมือนสัตว์ป่า
 - ชอบแสดงการวะในสิ่งไม่เที่ยงแท้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับอารมณ์ของผู้ประพันธ์ที่แสดงไว้ในบทประพันธ์แต่ละบทเป็นอย่างไร
2. สามารถเขียนคำขวัญเกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ ได้
3. บอกลักษณะและข้อบังคับและเขียนแผนผังของคำประพันธ์ที่อ่านได้
4. สามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทประพันธ์
5. แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ และตีความจากบทประพันธ์ที่อ่านได้ถูกต้อง
6. สามารถสรุปเนื้อเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กิจกรรม

1. แผนผังบังคับบทประพันธ์ประเภท "ฉันท" 5 ชนิด
สาลีฉันท มาฆวฉันท อินทวิเชียรฉันท ฤชงคปยาฉันท
วสันตกลฉันท
2. แถบบันทึกเสียงการอ่านคำฉันทประเภทต่าง ๆ
3. แผนภาพต่าง ๆ (น้ำตก ภูเขา ลำธาร ป่าไม้)
4. แถบบันทึกเสียงเพลงไทยเดิม แหกสำราญ เต่ากินผักบุ้ง

สรุป

หลังจากกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมในทุกระยะการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ให้ทุกกลุ่มสรุปผลของกิจกรรมดังนี้

1. ผู้ประพันธ์แสดงสารไว้ในบทประพันธ์อย่างไร
2. ข้อบังคับของฉันทต่างจากบทประพันธ์อื่น ๆ อย่างไร

3. เนื้อเรื่องที่ได้จากบทร้อยกรองแต่ละบทกล่าวถึงอะไร
4. ยกตัวอย่างบทกลอนที่ประทับใจและบอกเหตุผล
5. บอกความสัมพันธ์ระหว่างบทร้อยกรองกับทำนองเพลงไทยเดิมที่ได้
ทำไม จึงเลือกทำนองเพลงนั้น ๆ

การวัดผลและประเมินผล

1. การประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียนและความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม
4. ดูความสนใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ประวัตินายประยอม ของทอง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างจะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ระบัตินายประยอม ของทอง

เนื้อหา

นายประยอม ของทอง เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2477
ศึกษาชั้นต้นที่จังหวัดนครพนม คือที่โรงเรียนประชาบาล ตำบลท่าจำปา
และโรงเรียนปิยะมหาราชาลัยตามลำดับ ต่อมาได้ย้ายมาเรียนต่อที่โรงเรียน
ฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับประกาศนียบัตรครูประถมศึกษา (ป.ป.)
เมื่อปี พ.ศ. 2498

เข้าเรียนในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2499
และได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2502

เมื่อจบการศึกษา ได้ไปเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย จังหวัด
นครพนมอยู่ 9 ปี ปัจจุบันทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์บริษัทเซลล์ประเทศไทย จำกัด
และเป็นบรรณาธิการหนังสือ "สายสัมพันธ์" ซึ่งเป็นนิตยสารรายเดือนสำหรับพนักงานเซลล์

งานเขียนส่วนใหญ่ของประยอม ของทอง เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอน
ผลงานปรากฏอยู่ในหนังสือของมหาวิทยาลัยและนิตยสารทั่วไป นอกจากนั้นยังมีผลงาน
รวมเล่มร่วมกับนักกลอนหนุ่มสาวร่วมสมัย ที่สำคัญและเป็นที่รู้จักพอสมควร ได้แก่
"ชะบา" (2502) "รอยฝัน" (2503, 2504) ขาวทอง (2507) ที่มีผลงาน
ของประยอม ของทอง คนเดียวในเล่ม คือ "เจ้าพระยา" (2506) และสุกสงวน
(2513)

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ประวัติ นายประยอม ของทอง

จงเติมคำในช่องว่าง

1. นายประยอม ของทอง เป็นชาวจังหวัด.....
2. เรียนระดับมัธยมที่โรงเรียน.....
3. เรียนระดับปริญญาตรีที่.....
4. นายประยอม ของทองต้องรับราชการครูอยู่ 9 ปี เพราะ.....
.....
5. "สายสัมพันธ์" คือ.....
6. ผลงานเขียนของนายประยอม ของทอง ได้แก่.....
.....

บัตรเฉลย

1. จังหวัดนครพนม
2. โรงเรียนนิยะมหาราชาลัย
3. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. กองไซ้ของจังหวัดที่รับไปเพื่อการศึกษาต่อตั้งแต่ปี 2498 - 2502
5. นิติสารรายเดือนของบริษัทเซลดแห่งประเทศไทย
6. ชะบา, รอยผ้า, ชารทอง, เจ้าพระยา, สุกสงวน,

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ประวัติเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างและเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ประวัติเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

เนื้อหา

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2419 ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2486

ด้านการศึกษา ได้รับการศึกษาชั้นแรกที่โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข เข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ระหว่าง พ.ศ. 2435 - 2437 ได้รับประกาศนียบัตรครูและสอบไล่ได้เป็นที่ 1 ของผู้สำเร็จวิชาครูชุดแรก ในปี พ.ศ. 2439 กระทรวงธรรมการได้คัดเลือกส่งไปศึกษาวิชาครู ณ ประเทศอังกฤษ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาครูเมื่อ พ.ศ. 2441

ประวัติการรับราชการ

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเริ่มเข้ารับราชการในกระทรวงธรรมการตั้งแต่ พ.ศ. 2435 ได้ดำรงตำแหน่งเสนาบดีใน พ.ศ. 2459 ในปี พ.ศ. 2475 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นรัฐมนตรีกระทรวงธรรมการอีกวาระหนึ่ง

งานการประพันธ์

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นที่รู้จักในฐานะนักเขียนที่สำคัญคนหนึ่ง
นามแฝงที่ใช้ คือ "ครูเทพ" และ "เขี้ยวหวาน" งานประพันธ์ของเจ้าพระยา
ธรรมศักดิ์มนตรีมีทั้งงานวิชาการ สารคดี และ บันเทิงคดี ทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง
งานเขียนที่สำคัญคือ แผนการเรียนเกี่ยวกับวิชาครู วรรณวิทยา แบบสอนธรรมจริยา
บทความเกี่ยวกับการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมือง บทละครพูดเรื่อง บอญใหม่
แม่ศรีครัว หมั่นไว้ เรื่องสั้นเรื่อง คุณย่าเพ็ง และบทร้อยกรองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ
ในชุด โคลงกลอนครูเทพ เป็นต้น

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ประวัติเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

จงเติมคำลงในช่องว่าง

1. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีมีนามเดิมว่า.....
2. ได้รับการศึกษาขั้นต้นที่.....
3. ศึกษาที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เมื่อ พ.ศ.....
4. ปี พ.ศ. 2475 ได้รับตำแหน่งทางการเมืองคือ.....
.....
5. กระทรวงธรรมการคือกระทรวง.....ในปัจจุบัน
6. นามปากกาของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีคือ.....
.....
7. งานเขียนที่สำคัญของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีได้แก่.....
.....

บัตรเชิญ

1. นายสนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา
2. โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข
3. ระหว่าง พ.ศ. 2435 - 2437
4. ประธานสภาผู้แทนราษฎรคนแรกของประเทศไทย
5. กระทรวงศึกษาธิการ
6. ครูเทพ และ เขียวหวาน
7. แบบเรียนเกี่ยวกับวิชาครู ตรรกวิทยา แบบสอนธรรมจริยา
บทละครพูด บอญใหม่ แม่ศรีครัว หมั่นไ้ เรื่องสั้นคุณย่าแดง

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ซ้อมบังคับหัวไปของฉันท

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ข้อบังคับทั่วไปของฉันท

เนื้อหา

ในการแต่งร้อยกรองประเภทที่เรียกว่า ฉันท หรือ คำฉันท เราต้องเข้าใจลักษณะของคำ (พยางค์) อีกพวกหนึ่ง คือ คำกร คำลหุ มีลักษณะที่ต้องทราบดังนี้

คำลหุ แปลว่า เบา มีลักษณะดังนี้

1. พยางค์ที่เขียนด้วยพยัญชนะตัวเดียว เช่น ม บ ฑ ฌ
2. พยางค์ในแม่ ก - กา ที่มีเสียงสั้น เช่น จะ เทะ อะ แทะ อะวะ ฯลฯ

คำกร แปลว่าหนัก ได้แก่คำที่มีลักษณะดังนี้

1. พยางค์ที่มีเสียงยาวในแม่ ก - กา เช่น ฆา ลี มีอ ญุ ทะเล แก้ว จัว ฯลฯ
2. พยางค์ที่มีตัวสะกดทุกคำ เช่น ฮิต มุค รวด เป็ม ธรรม ฯลฯ
3. รวมทั้งคำที่ประสมด้วย ใ ไ ำ เา เช่น จำ ใจ ไป เอา

คำชี้แจงเกี่ยวกับข้อบังคับของฉันท นิยมใช้เครื่องหมาย ~ แทนคำกร และเครื่องหมาย ˘ แทนคำลหุ เมื่อเข้าใจครุ ลหุแล้วเราต้องจำข้อบังคับอื่นอีกคือ

ฉันทบทหนึ่งมีกบาท บาทหนึ่งมีกวรรค วรรคหนึ่งมีกพยางค์ วรรคไหน ต้องมีจำนวนพยางค์เป็นเท่า นั้นเท่านี้ อย่างไร เพราะแต่ละวรรคไม่บังคับจำนวนเท่ากัน ต่อจากนั้นเราทราบว่าสัมผัสบังคับตรงไหน และบังคับครุตรงไหน ลหุตรงไหน

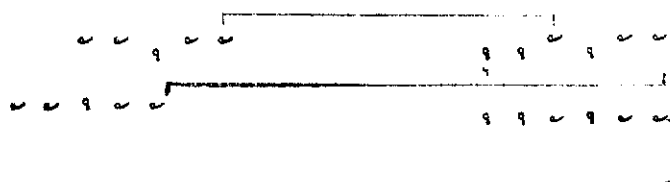
ตัวอย่าง

อินทรีวิเชียรฉัตร 11

องค์วิศวรรมน
พอเสร็จก็เทพไท

นะสิ้นวสุไทร
พิศรูปสุรางค์เพลีน

ฉันทลักษณ์

ดูฉันทลักษณ์และตัวอย่างประกอบ

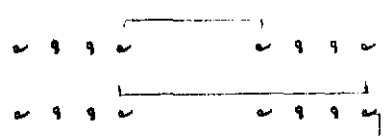
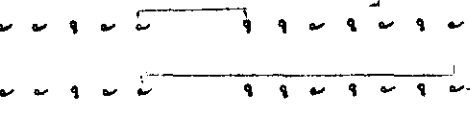
บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ข้อบังคับทั่วไปของฉันท

จงเขียนตอบคำถามหรือเติมคำในช่องว่าง

1. เขียนผังภูมิของมาฉันท
2. เขียนผังภูมิของอินทวงศ์ฉันท
3. มีสิ่งการมีอยู่ เขียนเป็นครุ - ลหุได้คือ.....
4. เขียนคำกรุ - ลหุของข้อความต่อไปนี้
 อ้าเพศก็เพศของนงค์ อรองค์กับอมบาง
5. เขียนคำกรุ - ลหุ ของข้อความต่อไปนี้
 ขานอมคุณพระคณศวีเศษศิลปพร เวทางคบบร กวี

บัตรเฉลย

1. แผนผังมาฉันท

2. แผนผังอินทวงศ์ฉันท

3. จ . ~ ~ จ . ~ ~
4. ~ ~ จ . ~ จ จ จ . ~ จ จ ~ จ . ~
5. ~ ~ ~ จ จ ~ จ . ~ จ จ จ . ~ ~ ~ จ . ~ จ .

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง บทร่ายกรอง "ธารทอง"

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง บทรอบกรอง "ธารทอง"

เนื้อหา

บทรอบกรอง "ธารทอง"

1. ฟ้าที่นี้แผ้วผ่องกองประกาศ
น้ำในธารสะท้อนแพรวทั้งแวควาว	ริ้วทองดาดแลรอบขอบคิ้วหา
กระพริบพรายเพียงภาพทาบเปลวทอง
2. สำหรับทบมอมซำระกำรัก
ผู้สูญเสียดินฟ้าจะคว่ำครอง	ที่ทุกข์หนักพักตร์พร้มมาปรืหมอง
น้ำเนตรนองท่วมฤทัยไรญาติมิตร
3. เพื่อฟ้านักพักนอนรอนความเศร้า
เพื่ออันใหม่ทางใหม่ในชีวิต	ที่รุมเร้าเรือนกายเป็นนายจิต
เลิกครุ่นคิดว่าโลกกับโลกดวง
4. เชิญพักนอนนอนหลับในพิภพ
รื่นรสรินกลิ่นธูปบูชาพวง	ชมดาววิบแววมอมในอ้อมสรวง
ลิ้มผึ้งรวงหวานลิ้นด้วยยินดี
5. เชิญอาบน้ำชำระกายในธารทอง
พึ่งลำน่านกรอญถอยพาที	พึ่งไผ่พร่องเสียงสังคีตขับคีตลี
ระเรื้อยรี่จักจั่นกังวานไพเราะ
6. เพราะดินนี้มีฟ้ากว้างกว่ากว้าง
เป็นป่าเถื่อนแต่เป็นที่ไม่มียักษ์	มีความมืดที่แจ้งสว่างไสว
อยู่ห่างไกลแต่ก็ใกล้ในคุณธรรม

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง บทร่ายกรอง "ธารทอง"

อ่านและพิจารณารายละเอียดของบทร่ายกรองแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. การใช้ถ้อยคำในบทร่ายกรองของกวีทำให้ให้นักเรียนมองเห็นสิ่งใดบ้าง
ในมโนภาพ
 - 1.....
 - 2.....
 - 3.....
 - 4.....
2. ในบทร่ายกรองนี้กวีกำลังถึงบุคคลที่อยู่ในอารมณ์อย่างไร

.....
3. กตอนตอนท้ายให้บรรยากาศและความรู้สึกอย่างไรแกผู้อ่าน.....

.....
4. มีคำหรือวลีใดบ้างที่แนะนำให้เกิดความหมายเกี่ยวกับ แสง สี และ เสียง

.....
5. มีกลอนวรรคใดที่ให้ความรู้สึกในแง่รื่นรมย์ใจ
 - 1.....2.....
 - 3.....4.....
 - 5.....6.....
6. ผู้แต่งบทร่ายกรองนี้ให้สารเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้อย่างไร
 - ก. ธรรมชาติ
 - ข. ความทุกข์
 - ค. ความสงบ

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 รุกการสอนที่ 6 เรื่อง บทว้อยกรองธรรมชาติกับมนุษย์

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทเนื้อเรื่อง

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง บทร้อยกรอง "ธรรมชาติกับมนุษย์"

เนื้อหา

ตอนที่ 1 "ธรรมชาติ"

ไตรภพธารละหานหิน

ศิขรินชโลธร

เพ็ญภาพสภาพอน

นรแวควาศัย

ขุนเขาเขามาเมฆ

รุจิโรหิมาลัย

แห่น้ำละเวงชัย

ชนะชัยมียอมแด

ควนคอมประนอมชม

อภิมย์ละดานแด

เกื่อนกำสำราญแด

รพิพนพนอแสง

ธารลำจั่วตก

ชลหกระหิมแรง

รากผาลาแหง

พสุภาคระไลไหล

เขาคททะเลบก

สีกัตกทะเลไป

คลื่นดีชีโล

ปะทะชานะฉานาน

พอกหากและสาคหิน

บมิสินมิสุคกาล

แห่น้อย ณ หนองน่าน

ระกะเกาะกักกลัน

พ่นน้ำประจักษ์

ขจิตประสานวรรณ

สุริย์โสมสนานอรร

ณพพรางสะอากศรี

ตอนที่ 2 "มนุษย์"

งามภาพสภาพยวน

ฤๅจะไยคือ

อันใดจะไยคือ

ชนบทระทดถอย

ฯลฯ

หันเหียนจำเนียรคา

รวนิตยอนิจจัง

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง บทร้อยกรอง "ธรรมชาติกับมนุษย์"

แบ่งกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 ธรรมชาติให้อะไรกับมนุษย์บ้างในด้านของประโยชน์
- กลุ่มที่ 2 ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในชนบทกับในกรุงแตกต่างกันอย่างไร
- กลุ่มที่ 3 คำประพันธ์เรื่องนี้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ที่ทำกับธรรมชาติอย่างไรบ้าง
- กลุ่มที่ 4 ผู้แต่งให้ข้อสังเกตสำคัญ ๆ ไว้ในฉันทลักษณ์บ้างและข้อคิดนั้นคืออะไร

การอภิปรายกลุ่มนี้ให้ไว้ในคาบซ่อมเสริม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมเรื่องให้เรียบร้อยเพราะจะมีนักเรียนห้องอื่น ๆ เข้าฟังด้วย

ศูนย์กิจกรรมสำรวจ ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง ทำนองเพลงไทยเดิมในบทร้อยกรอง

1. เปิดฟังเพลงไทยเดิมที่เตรียมไว้ให้คือ
เพลงแขกสาหร่าย
เพลงเถาถิ่นผักบุ้ง
2. นักเรียนเลือกบทร้อยกรองที่อ่านแล้วลงใจว่าทำนองเพลงไทยเดิมที่นักเรียน
คิดวามีความกลมกลืนกัน
3. เนื้อความบางตอนนักเรียนอาจแต่งเติมได้เพื่อวามเหมาะสม
4. ลองทดสอบการร้องกับครูผู้สอน
5. เนื้อเพลงที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว อาจนำไปแสดงจินตลีลาได้

ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 7

วิชาภาษาไทย เรื่อง บทร้อยกรอง

คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้ว X ลงในกระดาษ
คำตอบที่กำหนดให้

1. เรื่องราตรีแตกต่างจากบทร้อยกรอง
เรื่องอื่นๆ ตรงกับข้อใด
 - ก. กล่าวถึงราตรีที่มีทั้งความน่ากลัว
และความงาม
 - ข. เอาจันทร์และก้อนมาแต่งรวมกัน
 - ค. เอาจำประพันธ์สองชนิดมาปนกัน
 - ง. เอาจันทร์สองบทมาแต่งปนกัน
 - จ. เอาจันทร์และกาพย์มาแต่งรวมกัน
2. เรื่องราตรีผู้แต่งต้องการชี้ให้เห็น
ทัศนคติในเรื่องใด
 - ก. ทุกสิ่งในโลกย่อมเปลี่ยนแปลง
 - ข. ชีวิตมนุษย์ย่อมมีทั้งสุขและทุกข์
 - ค. ความรักทำให้เกิดทุกข์
 - ง. ความสุขใดมีเท่าเทียมโลกุตรสุข
 - จ. ทุกขะรวมกัน
3. "พินฟ้าณราตรี" ขรลีสุโนกเนา"
พินฟ้า หมายถึง
 - ก. ท้องฟ้า
 - ข. เสียงเพลง
 - ค. เสียงนกร้อง
 - ง. คุจพินสววรรค์
 - จ. เสียงมาจากฟ้า
4. จากข้อ 3 สุโนกแปลว่าอะไร
 - ก. นก
 - ข. ท้องฟ้า
 - ค. ลำธาร
 - ง. พื้นดิน
 - จ. กลางคืน

5. "ทองฟ้าครามและระกระคอกกุดันขาว"

คอกกุดันขาวคืออะไร

ก. คางจันทร์

ข. คางขาว

ค. คอกไม้งาม

ง. ที่คล้ายไทยชนิดหนึ่ง

จ. รูปเมฆบนท้องฟ้า

6. สารในข้อใดที่ผู้เขียนกล่าวถึง "ราตรี"

ก. ราตรีมีทั้งคืนและราย

ข. ราตรีมีแต่ความเปลี่ยนแปลง

ค. ราตรีมีแต่ความมืดมิด

ง. ราตรีมีแต่ความน่ากลัว

จ. ราตรีช่วยให้เกิดสุข

7. ข้อใดมีเนื้อความเด่นด้านพรรณนา

ก. โสมส่องส่องดุจดมภ์

กุดักขะฉายลงกราว

ย่ำยิมฉิมพิภพราว

พิพลาภมาเรอเรา

ข. น้ำค้างพระพร่างโปรย

ชลไชยชะคอกใบ

สมทุทระอุมิไส

พิพสคเสมีวนหมาย

ก. กลิ่นห้านภาจรจะปน

สุวคนธบัววง

เรณูคำรกรสพวง

พนพมณะกาไฟร

ง. คีตกินณพื้นอุทยทิศ

สุริยฤทธิพร่งพราย

คาวเคื่อนก็เลื่อนธชนหาย

รพิจาทีวานทน

จ. จริ่งหรือจะรักมยสุท

นิรทุกข์ระทมเปื้อน

โลภียสุสุสุขเหมือน

สุขโลกอุดรหรือ

8. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ข้อใดมีความ

ไพเราะที่สุด

ก. น้ำฟ้าประจำจก ขจิตสประสกน

ววรรณ

สุริยโสมสนานอรร ฌพพร่างสะอางสี

ข. ขุนเขาเขย่าเมฆ รุจิเรขหิมาสัย

แห่นลั่นละเลิงชัย ชนะชีพมียอมแฉ

ค. ชารน้ำถล่ำตก ชลทกกระหิมแรง

รากผาถลาแดง พสุชาคละไลไหล

ง. ไตรกธารละหานหิน คิชรินชโลธร

เพ็ญภาพสภาวอน นรแวควนาสัย

จ. ความคอมประนอมชม อภิรมย์ละดานแฉ

เกื่อนถ้ำสำราญแล รพัพพนอแสง

9. จากข้อ 8 ข้อใดสื่อให้เห็นธรรมชาติ
เด่นชัดที่สุด
ก. ข้อ ก
ข. ข้อ ข
ค. ข้อ ค
ง. ข้อ ง
จ. ข้อ จ
10. คีตกวี น. ชื่นอุทัยทิศ "อุทัย" ตรงข้าม
กับคำใด
ก. ตก
ข. ขึ้น
ค. ออก
ง. สว่าง
จ. มืด
11. ไม่เป็นผลคนยากลำบากใจ
คำที่ตรงข้ามกับคำ "ลำบาก"
คือข้อใด
ก. ยืนยง
ข. สบาย
ค. ขุณยยาก
ง. ลำบาก
จ. ปลอดภัย
12. จริงหรือจะรวมดู เขียนเป็นครุ-ลหุ
ใดอย่างไร
ก. ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
ข. ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
ค. ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
ง. ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
จ. ๖ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖
13. คำในข้อใดไม่เข้าพวก
ก. อภิรมย์
ข. โสมนัส
ค. นิรทุกข์
ง. สวรรค์
จ. กำสรวล
14. ข้อใดไม่เข้าพวก
ก. เมตตา
ข. สังเวช
ค. สงสาร
ง. สมเพช
จ. เวทนา

15. ราตรีแต่งคำประพันธ์ชนิดใด
 ก. อินทวิเชียร
 ข. วสันตคิลก
 ค. อินทวสันตคิลก
 ง. สาลินี
 จ. มาฉวก
16. นามปากกาของเจ้าพระยาบรมมศักดิ์มนตรี
 คือชื่อใด
 ก. อุชเชนี
 ข. ทรูเทพ
 ค. ไก่เขียว
 ง. อัสวาทู
 จ. นอยดา
17. "คำคืนระรื่นรัก
 สุขจักประจักษ์แสน
 ราตรีฉะนี้แสน
 มธุรสขำรงเรือน"
 ความสำคัญในบทนี้ที่กล่าวข้างต้นคือ
 ก. ความรักอันแสนหวาน
 ข. คื่นหิปีความสุข
 ค. คื่นหิปีความรักอันแสนหวาน
 ง. คื่นแดนที่มีแต่ความรัก
18. "ระพีจำเริญาแทน"
 ระพี หมายถึงอะไร
 ก. พระอาทิตย์
 ข. พระจันทร์
 ค. ดวงดาว
 ง. กลางวัน
 จ. กลางคืน
19. "สมุทมนะคุมิไล ชีพสกลเหมือน
 หมาย" ฉบับบทนี้กล่าวถึงสิ่งใด
 ก. มนุษย์
 ข. ดวงดาว
 ค. กลางคืน
 ง. กลางวัน
 จ. ต้นไม้
20. คำในข้อใดเป็นคำภาษา "บาลี"
 ก. ราตรี
 ข. ชุณหภักย์
 ค. สุวคนธ์
 ง. สุรีย์
 จ. สุภักษณ์

บันทึกการสอบการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

ชุดการสอนที่ 7

วิชาภาษาไทย เรื่อง บทร้อยกรอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 คาบ 100 นาที

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....จำนวนนักเรียน.....คน

สถานที่.....

เนื้อหา

1. เนื้อเรื่องบทร้อยกรอง "ราตรี" ของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
2. ทบทวนฉันทลักษณ์ อินทวิเชียรฉันท และวสันตฉันท
3. การอ่านคำฉันท์ต่าง ๆ
4. การอ่านใหญ่ฉันท
5. การถอดคำประพันธ์

เนื้อหาทั้งหมดแบ่งออกเป็นศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ศูนย์ที่ 1 การอ่านใหญ่ฉันท
- " 2 การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง
- " 3 ข้อคิดเห็นจากเรื่อง
- " 4 การถอดคำประพันธ์
- " 5 หาความหมายของคำ

ศูนย์สำรอง เกมร้อยกรองปริศนา (ทบทวนฉันท)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านร้อยกรองประเภทฉันท์ได้ถูกต้อง
2. สามารถแปลความหมายของศัพท์ในเนื้อเรื่องได้ทุกคำ
3. สามารถเขียนเนื้อหาเป็นร้อยแก้วได้อย่างสละสลวย
4. สามารถถอดสารที่ผู้เขียนแสดงไว้ในบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
5. สามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง

วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์การเรียนรู้

1. แดงบันทึกเสียงการอ่านฉันท์ชนิดต่าง ๆ
2. แผนภูมิ อินทรวินิจฉัยฉันท์ และ วสันตสิลาฉันท์
3. บัตรคำ
4. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

สรุป

หลังจากกลุ่มต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรมในทุกศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ให้สรุปผลของกิจกรรมดังนี้

1. การอ่านเพื่อพัฒนาตนเองอ่านอย่างไร
2. ข้อคิดจากเรื่องราตรีมีอะไรบ้าง
3. แนวการเขียนของผู้แต่ง
4. ข้อแตกต่างระหว่าง "ฉันท์" และร้อยกรองประเภทอื่น ๆ

การวัดผลและประเมินผล

1. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. การทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
3. สังเกตพฤติกรรมขณะเรียนและความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 1 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง การอ่านให้ผู้อื่นฟัง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตร เฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตร์เนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านให้ผู้อื่นฟัง

เนื้อหาเรื่องราตรี (อินทวสันตติลลกันท์)

ราตรีก็แนบมี
ไปฝึกกะคนคน
ราตรีก็ลัดพิโรธ
มีคื้อกระพือพิรุณกรม
ราตรีก็ดีสุข
ฟ้างามอรามแด
โสมส่องสนองจุมพักษ์
ยั่วยืมริมพิภพ, ราว
พิณฟ้ามราตรี
ส่งเสียงประสานเสา
กลั่นหลั่นภาจรจะปน
เรณูคำรุตพวง
น้ำค้างพะพรางโปรย
สุมทุมจะอุมไธ
ถักคั่นพันอุทยพิศ
ควาวเพื่อนก่เลือนรชนิหาย
คำกั้นระรินรัก
ราตรีจะนี้แคน
จริงหรือจะรักรมยสุข
โศกก็ยสุขสุขเหมือน

ชละดีและร้ายปน
คุณโทษประโยชน์ถม
ทฤโศกกระหิมลม
และฤเราจะแบแส
นิรทุกข์ประเพื่องแด
ระกะคอกกุกักขาว
ศุภลักษณ์เล่าของคราว
พิพลากบำเรอเรา
ชรณีสุนอกเนา
วสภาพพนอดสว่าง
คู่คนชมบำบวง
พนพุ่มณะกาไฟร
ชลไชยชะคอกใบ
ฉิพลคเสมีอนหมาย
สุริย์ฤทธิ์แพรงพราย
ระพิจำทิวาแทน
สุขจักประจักษ์แสน
มธุรสขำรงเรื่อน
นิรทุกข์ระทมเยือน
สุขโลกอุครหรือ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 1

ชุดการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านให้ผู้ฟัง

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราตรี ในใจ 1 เที่ยว
2. เปิดแถบที่ฝึกเสียงฟังการอ่านเรื่องราตรี
3. แบ่งกลุ่มในศูนย์เป็นกลุ่มย่อยสองกลุ่ม ย่อย
 - กลุ่มที่ 1 อ่านอินทรีเขียวรนต์
 - กลุ่มที่ 2 อ่านวสันตศีลภรณ์
4. แต่ละคนฝึกอ่านเอง แล้วทดสอบการอ่านโดย
 1. อ่านให้เพื่อนฟัง
 2. ทดสอบการอ่านกับครูผู้สอนนอกเวลา เป็นรายบุคคล

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 2

ชุดการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่วางแผนจะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

เนื้อหา

การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

1. เป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะค่อนข้างสูง คือ สามารถอ่านเข้าใจได้รวดเร็วที่ความ และแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือวิจารณ์อย่างมีหลักการ สามารถจับใจความและแยกแยะหรือวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ได้
 2. อาศัยความพึงพอใจวิเคราะห์และมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอนชัดเจน รวมทั้งมีความตั้งใจจริงและมีความรับผิดชอบตนเองจึงจะทำให้ได้รับประโยชน์จากการอ่านและต้องปฏิบัติให้สม่ำเสมอจนเป็นนิสัยรักการอ่าน
 3. การอ่านเพื่อพัฒนาตนเองในด้านความรู้เราอาจอ่านได้จากหนังสือหลายประเภท บางประเภทผู้เขียนก็มุ่งที่จะให้ความรู้โดยตรงไปตรงมา บางประเภทก็มุ่งให้เกิดความรอบรู้ทั่ว ๆ ไป บางประเภทก็มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งพอสรุปได้ว่าการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองนั้นจะมุ่งเพื่อคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะก็ได้ หรือจะมุ่งหลายด้านพร้อม ๆ กันทั้งมุ่งพัฒนาความรู้และพัฒนาค่านิยม หรืออาจจะมีพัฒนาค่านิยมสอดแทรกเอาไว้ในบทอ่านก็ย่อมมี
- สรุป การอ่านประเภทนี้ ผู้อ่านควรได้ฝึกฝนตนเองให้รู้จักคิดด้วยเหตุผลมากกว่าที่จะใช้อารมณ์แต่เพียงอย่างเดียว เพราะความมีสติและคิดอย่างมีเหตุผล เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทุกด้าน

นันทกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2

ชุดการสอนที่ 7

การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

จงอ่านกลอนต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

พิพัฒนามาทั้งหาคืนแคง

ทั้งเสปียงอาหารสารพัดมี

มีทั้งพอกมาขาย

กานหลังฟ้าทางวางสะพาน

รอยเสน่มีฉางวางกาย

แล้วแต่งถกสรอยอยู่กลอย

อันกายคุประทุหอรับ

ทั้งขวากหนามเขื่อนก้องกัน

จงเติมคำในช่องว่าง

1. สถานที่ที่มียกพิพัฒน์ทั้งค่ายคือ.....

2. ลักษณะของค่ายนั้นแสดงถึง.....

3. สิ่งจำเป็นที่ทหารต้องการใดแก่.....

4. มีเครื่องรักษาความปลอดภัยหลายอย่างเป็นต้นว่า.....

.....

5. วิธีถมแต่งค่ายเพื่อให้นั้นคงแข็งแรงทำดังนี้.....

.....

6. บริเวณที่ทั้งค่ายนั้น มีอาณาเขตแผ่ไปจนถึง.....

7. ลักษณะของการตั้งค่ายที่ดีมีดังนี้.....

.....

ตกแต่งค่ายคูไว้วางดี

ตั้งสร้างสรรคธานีทุกประการ

รายกระโจมพลทุกสถาน

ตามละหนวยฮารทุกตำบล

ถายเสปียงอาหารทุกแห่งหน

จนตำบลสามสบครบครัน

ตบแต่งสารพัดเป็นทีมน

เป็นเนินอันอันคัมภีร์

บัตรเฉลย

ศูนย์กิจกรรมที่ 2 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

1. ทำคินเนตง
2. การเตรียมพร้อมอย่างรอบคอบเพื่อการรวม
3. เสปียงอาหาร
4. ขวาก หนาม เชื้อน คุ ประชุมรอบ
5. ล้างหลังคายทำทางเดินและสะพานข้ามลำธาร มีการทำเชื้อนและคุ เป็นชั้น ๆ และวางขวากหนามไว้โดยรอบ เพื่อป้องกันให้ศัตรูเข้าได้
6. ท่วมฉลามขบ
7. ตั้งค่ายในทำเลที่น้ำใช้ ทำทางเดินและสะพานเพื่อให้สะดวกในการ เคลื่อนพล มีเสปียงอาหารพร้อม และมีกองลาดตระเวนคอยรักษา ความปลอดภัย

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาวะเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ส่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทรื้อเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

เนื้อหาเรื่องราตรี (อินทวสันตติลลกันท์)

ราตรีก็เม่นมี	ขณะก็และร้ายปน
ไปปิดกะคนคน	คุณโงมประโยชน์ถม
ราตรีก็ลึกละโงม	หลุโหลครระหิมลม
มีคี่อกระพือพิรุณพรม	และจจะเราจะแยแส
ราตรีก็ดีสุข	นิรทุกข์ประเพื่องแด
พางามอรามแล	ระกะคอกกุกันขาว
โสมส่องสนองชนบักข	ศุภอักษรล้าบดงคราว
ย่ำยิมณริมพิภพ, ราว	พิพลากบ่าเรอเรา
พิณพาดราตรี	อรดีสูในกเนา
สงเคียงประสาณเสา	วสภาพพนอดสรวง
กลืนหลาดนภาจรจะปน	สุวคนธบ้านาง
เรณูคำรฐรสพวง	พนพุมณะกาไพโร
น้ำค้างพระพร่างโปรย	ชลโชนชะคอกใบ
สมพุมณะลุ่มใส	ชีพสดเสมีอนหมาย
ตีกเคียนพื้นอุทยพิศ	สุริย์นทีแผรงพราว
คาวเคือนก็เอื้อพรชนิทาย	ระพีจำนิวาบทน
กำกั้นระรินรัก	สุขจักประจักษ์แสน
ราตรีจะนี้แดน	มธุรสธารงเรือน
จริงหรือจะรักรมยสุข	นิรทุกข์ระทมเขือน
ไต่กี่ยสุขสุขเหมือน	สุขโลกอุครหรือ

บทกริการรม

ศูนย์กริการรมที่ 3 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ความคิดเห็นที่ได้จากการอ่าน

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านตามหัวข้อต่อไปนี้

(เขียนลงในสมุดของนักเรียนเอง)

1. ผู้ประพันธ์กล่าวถึงแง่ดี และแง่สวยงามของราตรีว่าอย่างไรบ้าง
2. สิ่งที่เป็นโลกีย์สุข ได้แก่อะไรบ้าง ตามความถักของนักเรียน
3. ผู้แต่งให้ระแวงถึงเหตุสำคัญ ๆ ไไว้ในฉันทมโกลำง และข้อคิดนั้นคืออะไร

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ถอดคำประพันธ์หรือร้อยกรอง

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรเฉลยประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างขณะเปลี่ยนศูนย์ไม่ต้องเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ถอดคำประพันธ์พร้อมกรอน

เนื้อหาเรื่องราตรี (อินทวสันตคิลกณันท์)

ราตรีก็เมามมี	ขณะดื่มละร้ายปน
ไปผิดกะคนคน	คุณโทษประโยชน์แถม
ราตรีก็ลี้กลีโรค	หลโนคกระหิมฉม
มีคที่อกระเพื่ออรุณพรหม	และฤเราจะแยแส
ราตรีก็ดีสุข	นิรทุกข์ประเทืองแด
ทางามอรามแล	ระกะจกุกุศันขาว
โสมส่องส่องชุนนกับ	ศุภลภณ์ล้ำของกราว
ย่ำยืมฉิมพิภพ, ราว	พิศลางฆ่าเรอเรา
พิศฟ้าราตรี	ขรดีดูโนกเนา
สงเดียวประสานเสา	วสภามนอดรวง
กลิ่นหวานภาจระปน	สวคนชมบัววง
เรณูกำรจรสพวง	พนพุมณะกาไฟร
น้ำค้างพะพรางโปรย	ชลโรยชะดอกใบ
ชุมพุนจะอุมไศ	ฉิพสคเสมีคณมาย
กีกิ่นนพขึ้นคุชยพิศ	สุริย์กนธีแพรงพราย
ดาวเพื่อนก็เฝื่อนรชนิทาย	ระพีจำทิวาแทน
กำสินระรินรัศ	สุชจักประจักษ์แสน
ราตรีฉนี้แคน	มธุรสชำระเรือน
จริงหรือจะรักรมยสุข	นิรทุกข์ระทมเยือน
โลก็ยคุชสุทเหมือน	สุขโจกอุกรหรือ

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 4 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง ถอดคำประพันธ์ทร้อยกรอง "ราตรี"

ให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาการถอดคำประพันธ์ที่เคยเรียนมาแล้วในชุดการสอนที่ 2

คำสั่ง

ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม (กลุ่มละ 2 คน) ช่วยกัน
ถอดคำประพันธ์ เรื่องราตรีทั้งหมด แล้วเขียนเรียงลงในกระดาษ
ที่กำหนดให้ ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มนำส่งอาจารย์ประจำวิชา

บัตรกิจกรรม

ศูนย์กิจกรรมที่ 5 ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง สังเกตภาษาการใช้คำ

1. หาคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาเข้าคู่กัน
 ราตรี..... คุณ.....
 สุริย์..... คี.....
 กรณี..... สุข.....
 ขุนนภัย.....
2. จากเรื่องราตรีคำต่อไปนี้ใช้เปรียบเทียบกับสิ่งใด
 พิน้ำ..... ดอกกุหลาบ..... แคนมรุจ.....
3. หาคำที่มีสัมผัสอักษรภายในวรรคเดียวกัน มา 5 กลุ่มคำ

เฉลย

1. คำที่มีความหมายตรงกันข้ามได้แก่ พิน้ำ - โทะษ จันทร - ชั่ว นภา - ทุกข์ กาณภัย
2. พิน้ำ - เสียนกร่อง
 ดอกกุหลาบ - ดวงดาว
 แคนมรุจ - ความรัก
3. กลุ่มคำสัมผัสอักษรในวรรคเดียวกัน
 หกโหลกระหิม ขรดีสุโนกเนา พนพุ่มะกาไพโร
 ชลไชยชะคอกใบ ระกะคอกกุณชาว หัพธรรพำเรอเรา

บัตรคำสั่ง

ศูนย์กิจกรรมดำรง ชุติการตอนที่ 7 เรื่อง เสนอขอร้องปรึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรเนื้อหาให้เข้าใจ
2. อ่านบัตรกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม
3. ปฏิบัติตามคำสั่งในบัตรกิจกรรม
4. ให้นักเรียนเปิดดูคำเฉลยในบัตรตอบประจำศูนย์
5. เมื่อปฏิบัติตามกิจกรรมเสร็จแล้วให้เก็บสื่อการเรียนให้เข้าที่ให้เรียบร้อย
อยู่ในสภาพเดิม
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนไปยังศูนย์กิจกรรมที่วางแผนเปลี่ยนศูนย์ไม่ต่งเสียง
รบกวนศูนย์อื่น ขอให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ศูนย์กิจกรรมสำรอง ชุดการสอนที่ 7 เกมร้อยกรองปริศนา

ให้นักเรียนนำบัตรคำที่ยังไม่ได้เรียง ช่วยกันเรียงให้เป็นฉันทาวรรณให้ถูกต้อง แล้วดูคำเฉลย

บัตรที่ยังไม่ได้เรียง

วรรคที่ 1	ก็ บง เต้น เนื้อ เนื้อ
วรรคที่ 2	สรีร์ เส้น พิศ รัว
วรรคที่ 3	และ ราง ทัว ถัว ทั้ง
วรรคที่ 4	ไหว ระ ก็ รึก ระ รัว

บัตรเฉลย

วรรคที่ 1	บงเนื้อก็เนื้อเต้น
วรรคที่ 2	พิศเส้นสรีร์รัว
วรรคที่ 3	ทัวรางและทั้งทัว
วรรคที่ 4	ก็ระรึกระรัวไหว

แบบสอบถามความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

คำอธิบายและวิธีตอบ

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนโดยจะมีข้อความให้นักเรียนอ่านและพิจารณาข้อความเหล่านั้นแต่ละข้อความ ว่านักเรียนสนใจในกิจกรรมในข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด แล้วนักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน "สนใจมากที่สุด, สนใจมาก, สนใจน้อย, สนใจน้อยที่สุด" และคำตอบที่นักเรียนตอบนั้นไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความสนใจแตกต่างกันไป

2. ในแต่ละช่องที่แสดงความรู้สึกมีความหมายดังนี้

2.1 สนใจมากที่สุด แสดงว่านักเรียนชอบทำ ชอบคิดหรือคิดที่จะทำตาม ชอบนั้นมากที่สุด

2.2 สนใจมาก แสดงว่านักเรียนชอบทำ ชอบคิดหรือคิดที่จะทำตาม ชอบนั้นมาก

2.3 สนใจน้อย แสดงว่านักเรียนไม่ค่อยชอบคิด ชอบทำตามข้อความนั้น

2.4 สนใจน้อยที่สุด แสดงว่านักเรียนไม่ชอบทำ ไม่ชอบคิดข้อความข้อความนั้น หรือไม่เลยคิดที่จะทำตามข้อนั้นเลย

ตัวอย่าง

ข้อความ	สนใจมากที่สุด	สนใจมาก	สนใจน้อย	สนใจน้อยที่สุด
1. เล่นทายปัญหาภาษาไทย		✓		
2. คิดตามแข่งขันตอบปัญหาทางภาษาไทย			✓	

แบบสอบถามความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

ข้อความ	สนใจมากที่สุด	สนใจมาก	สนใจน้อย	สนใจน้อยที่สุด
1. เล่นหาขบปัญหาภาษาไทย				
2. ติดตามการแข่งขันตอบปัญหาทางภาษาไทย				
3. อ่านหนังสือหรือฟังคำแนะนำที่จะช่วยให้เข้าใจและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น				
4. ติดตามการอ่านตำราวิชาภาษาไทยที่ออกใหม่				
5. อ่านวารสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย				
6. อ่านหนังสือต่างๆในวิชาภาษาไทย				
7. อ่านตำราเรียนในวิชาภาษาไทยล่วงหน้าก่อนเรียนเรื่องนั้นๆ				
8. ค้นหาหาความรู้ในวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมจากที่ครูสอนไว้				
9. จัดทำนิเทศวิชาภาษาไทย				
10. เข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมภาษาไทย				
11. ช่วยสอนและตอบคำถามปัญหาภาษาไทยให้กับเพื่อนๆหรือน้องๆ				

ข้อความ	สนใจมากที่สุด	สนใจมาก	สนใจน้อย	สนใจน้อยที่สุด
12. เวลาว่างฟังการอ่านทำนองเสนาะ				
13. ดูรายการโทรทัศน์ที่ผู้บรรยายทำให้ ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย				
14. สนทนาเรื่องราวภาษาไทยกับ เพื่อน ๆ				
15. นำเอาบัญญัติภาษาไทยไปถามครู หรือผู้รู้				
16. ศึกษาวิธีคิดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย				
17. ออกวารสารภาษาไทยเป็นรายเดือน ในโรงเรียน				
18. เวลาว่างเขียนนิทานประกอบ ภาพสั้น ๆ				
19. เขียนบทบรรยายภาพเป็นภาษา ไทยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง				
20. เวลาว่างเขียนกลอนหรือบทกวี สั้น ๆ				
21. เล่นเกมส์แข่งขันที่เกี่ยวกับวิชา ภาษาไทย				

ข้อความ	สนใจมากที่สุด	สนใจมาก	สนใจน้อย	สนใจน้อยที่สุด
22. ศึกษาอ่านการเขียนบทวีสัน ๆ ในวารสารเสมอ				
23. นอกจากเวลาเรียนจะศึกษาเรื่อง ต่างๆทางภาษาไทย				
24. อ่านบทความเกี่ยวกับภาษาไทย ในวารสารและหนังสือพิมพ์				
25. ศึกษาการแข่งขันโต้วาที โต้วาที สักวา				

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาภาษาไทย (ท 401)

คำเตือน

โปรดกรอกรายละเอียดในกระดาษคำตอบให้ถูกต้อง และโปรดระมัดระวังในการอ่านคำถามแต่ละข้อให้เข้าใจแจ่มแจ้งก่อนที่จะลงมือทำ ข้อสอบฉบับนี้มีจำนวนข้อสอบ 50 ข้อ เวลาทำ 40 นาที

คำแนะนำ และ วิธีการตอบ

1. ข้อสอบทั้งสิ้นจำนวน 50 ข้อ เป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ มีตัวเลือกให้ข้อละ 5 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ก ข ค ง จ

ถ้านักเรียนพบข้อยากจงอย่าท้อใจ ควรเว้นข้ามไปทำข้ออื่น ๆ เสียก่อน แล้วจึงย้อนกลับมาทำใหม่ พยายามทำให้ครบทุกข้อและถูกต้องมากที่สุด และ ระวัง ขีดข้อคำตอบให้ตรงกับข้อคำถามเสมอ ดังตัวอย่างวิธีตอบ

คำถาม

๐) ข้อใดเขียนผิด

- ก. อายุชัย
- ข. บันได
- ค. อุปไมย
- ง. สะไก้
- จ. ลวไย

คำตอบ

จากตัวอย่างจะเห็นว่าตัวเลือก ง. เป็นตัวถูกให้ ✕ ลงในช่องตรงกับอักษร ง.

	ก	ข	ค	ง	จ
				✕	

2. ถ้าต้องการคำตอบใหม่ให้ระบายให้เต็มของคำตอบเดิมเสียก่อน แล้วจึง ลงในช่องคำตอบใหม่ที่ต้องการ

3. ในการตอบแต่ละข้ออย่าให้คำตอบเกินกว่า 1 แห่ง

4. ใช้ความคิดพิจารณาให้ดี ไม่ควรเดา เพราะการเดาไม่ช่วยให้ได้คะแนนดีขึ้น

1. นิราศเรื่องใดของสุนทรภู่ที่ได้รับยกย่อง
จากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นยอดแห่งนิราศ

- ก. นิราศเมืองแกลง
- ข. นิราศพระแท่นดงรัง
- ค. นิราศภูเขาทอง
- ง. นิราศเมืองเพชร
- จ. นิราศพระปฐม

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ

2 - 4

" ทั้งจากที่จากคลองเป็นสองซอ
ยังจากกอนนั้นก็ขึ้นในคลองขวาง
โอ้อวจากขางมารวมประจวบทาง
ทั้งจากขางจากไปใจระบม
แสนวิบากหลาใจอาลัยเหตียว
เห็นเวียงวังก็ยิ่งเสียวถึงเคยสม
ประสานหัตถ์ประนังตั้งประนม
น้อมบังคมเพวารักราวัง "

2. คำว่าจาก ที่ไม่ได้หมายถึง
ต้นไม่มีกี่แห่ง

- ก. 1 แห่ง
- ข. 2 แห่ง
- ค. 3 แห่ง
- ง. 4 แห่ง
- จ. 5 แห่ง

3. คำในข้อใดมีความหมายเหมือน
กับคำว่า "วิบาก" มากที่สุด

- ก. ความโหม่น
- ข. ความทุกข์ยาก
- ค. ความซัดเคือง
- ง. ความคับแค้น
- จ. ความระทมทุกข์

4. คำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ คำในข้อใดน่าจะ
แปลว่า " ประชุม "
- ก. ประนอม
ข. ประนม
ค. ประณีต
ง. ประณา
จ. ประบัง
- อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อ 5 - 7
- " ยามกระสอบกรอบแถมกระไกรกริก
กลักรักรักพลึงเพลงตะแคงหงาย
กะโปเลเอเชือกร้อยรั้งห้อยห้าย
เมื่อยามร้ายดูงามกว่ายามคิน "
5. จากข้อความที่อ่าน "ยามร้าย" แปลว่า
อะไร
- ก. ชักสน
ข. อับจน
ค. ยากจน
ง. ตกยาก
จ. ขาดแคลน
6. คำประพันธ์ข้างต้นที่เด่นที่สุดในคำนี้คือ
- ก. แสดงภาพพจน์
ข. มีความไพเราะ
ค. เล่นคำเล่นอักษรแพรวพราว
ง. มีสัมผัสในซึ่งเป็นสัมผัสสระมาก
จ. มีสัมผัสในซึ่งเป็นสัมผัสอักษรมาก
7. " กะโปเล " น่าจะหมายถึง
สิ่งใดมากที่สุด
- ก. ชามสมัยโบราณ
ข. เป็ดอกหอยชนิดหนึ่ง
ค. ถูสำหรับใส่สัมภาระ
ง. ใบตองม้วนไว้รองแทนจาน
จ. ถาดหมากใช้สำหรับแทนจาน
- อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อ 8 - 9
- " บันไดนาคนาคในบันไดนั้น
ถูกกั้นเพียงจะเลื้อยออกโลดเล่น
ขยำเขี้ยวขบปากเหมือนนาคเป็น
ตาเขม่นมองมุงสะอึงกาย "

8. บทประพันธ์ที่อ่านกล่าวถึงเรื่องใด
- นิศยานาค
 - ลักษณะของนาค
 - ความงามของนาค
 - การเคลื่อนไหวของนาค
 - ลักษณะของบันไดนาค
9. " สะอื้นก่าย " เป็นอาการที่แสดงถึงความรู้สึกอย่างไร
- กลัว
 - เสียใจ
 - สิ้นใจ
 - ตกใจ
 - ประหลาดใจ
10. คำในข้อใดแปลว่า " เหยื่อ "
- เมโทร
 - เลโท
 - โสมนัส
 - เซฟา
 - มูลพระเซฟา
11. " กำนางรองชอบดูก็ดูลึก
ไม่ว่าสีกายพม่าจะมาได้
ยังให้มันข้ามเข้าเอาเวียงชัย
โอ้อะไรเหมือนบุรีไม่มีชาย
หรือธานีตรัสกันเกนทั้งจึงเกิดยุค
ไฟริบกระบโด้คงใจหมาย
เหมือนทุกวันแล้วไม่คั่นนาคาย
ให้ใจหายหวนหวนถึงจันทร์ดวง "
- จากข้อความที่อ่านอะไรเกี่ยวข้องกับ
กับความรักมากที่สุด
- ความแค้น
 - ความอภัย
 - ความหวัง
 - ความเสียสละ
 - ความรักที่กว้างไกล

12. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีข้อสันนิษฐาน

"จะแลขวาวป่าเขียวยังเปลี่ยวกาย
จะแลซ้ายเห็นแต่โขดภูเขาศียง
กับหมู่ไม้ไกรกรวยกันเกรากราง
พระยอมบางคาพักพิงพระนั่งเพียง
ขอมมะขามตามทางสร้างเรียง
นกเขาเคียงคู่คู่ประสาธน์"

ก. 13 ชนิด

ข. 12 ชนิด

ค. 11 ชนิด

ง. 10 ชนิด

จ. 9 ชนิด

13. ข้อต่อไปนี้เป็นระยะทางจากท่าเรือไม้
พระพุทธรูปตามที่กล่าวไว้ในนิราศ
พระบาทคือข้อใด

ก. บ่อโศก หนองคนที่ ศาลาเจ้าเพชร
เขาคอก สระบอ

ข. วัดแม่นางปลื้ม บ่อโศก ศาลา
เจ้าสามเณร ศาลเจ้าพ่อเขาคอก
สระบอ

ค. หนองคนที่ ศาลาเจ้าสามเณร
ศาลเจ้าพ่อเขาคอก พระตำหนัก
สระบอ

ง. บ่อโพง บ่อโศก ศาลาเจ้าสามเณร
เขาคอก สระบอ

จ. บ่อโศก วัดแม่นางปลื้ม
ศาลาเจ้าสามเณร เขาคอก
สระบอ

14. อาหารที่กล่าวไว้ในบทกลอนต่อไปนี้
มีจำนวนเท่าใด "แต่น้ำยานั้น
เขว้างถึงก็อึ้ง เห็นชาวกรุงกิน
กันกลุ่มหึ่งหนุ่มสาว"

ก. ห้าร้อย ข. บางโหมค

ค. บ่อโศก ง. สระบอ

จ. ศาลาเจ้าสามเณร

15. คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ข้อใดมีความหมาย
แตกต่างไปจากคำอื่น

ก. พญามหาพองทองนามกานดาคง

ข. จะสั่งฝากขนิษฐาสุภาเคียว

ค. เลี้ยคายคงจันทราพางาม

ง. เสนีเจ้าเสาวภาคย์มาด้วยพี่

จ. เหมือนจันทร์เือนใจตัวให้ตรอมใจ

16. คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ข้อใดมีความหมายแตกต่างไปจากคำอื่น
- ก. ค้างป่าช้าพังขวัญสังคน
 - ข. เวลารุ่งสางขึ้นไฟระหง
 - ค. ราชครามเกาะใหญ่เป็นโพธิ์สนธิ์
 - ง. เทียวประพาสในพนมพนาสนธิ์
 - จ. สะพรั่งพรรณพญาป่าระหง
17. คำสุดท้ายของกลอนวรรคใดที่มีเสียงแตกต่างจากคำอื่น
- ก. จะกลับหลังยังอาวาสเกษมสันติ
 - ข. โทมัสสาครุคยอยู่หลาย
 - ค. มั่นสนุกสุขล้ำล้ำค้ำ
 - ง. ใครไม่ไปก็จงจำคำแดง
 - จ. มั่นมอมเมื่อนแปรกหน้ากษัตรา
18. วรรณคดีเรื่องใดที่สุนทรภู่ไม่ได้กล่าวถึงในนิราศพระบาท
- ก. อิเหนา
 - ข. มโนราห์
 - ค. สังข์ทอง
 - ง. รามเกียรติ์
 - จ. สุวรรณหงส์
19. "นกบินกรวดพรวดพราดประกายพราย
พดูกระจายหรือช่วงดังควงเคื่อน"
นกบินกรวดคืออะไร
- ก. ชื่อนกชนิดหนึ่ง
 - ข. ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
 - ค. สัตว์ปีกชนิดหนึ่ง
 - ง. ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
 - จ. ชื่อดอกไม้ไฟชนิดหนึ่ง
20. คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ข้อใดมีความหมายผิดไปจากคำอื่น
- ก. กองกเชนทร์เกณฑ์ข้างยี่สิบเชือก
 - ข. กองกฤษฏ์ผูกข้างมาเ็นเรียง
 - ค. ลงหยุดปลงไอยราวิมอาราม
 - ง. องค์พระปฐมวงศ์ทรงหัตถ์
 - จ. จนคนบนสัปคับรับไม้เท้า

21. "บางบุรคำบุราณชานนาม
 ราชครามเกาะใหญ่เป็นโพธิ์
 ในแควทางกลางย่านกันดารคน
 นาวาตลเคนเบื่องบุรพา
 โอ้กระแสนแควเดียวที่เดียวพา
 มาเกิดก่อเกาะถนัดศักดิ์หน้า
 ต้องแยกคลองออกเป็นสองทางคงคา
 นี้ถาคจะมีน้ำเป็นสองใจ"

จากข้อความที่อ่านผู้แต่งให้ความเห็น
 ในเรื่องของใจในลักษณะใด

- ก. เปลี่ยนแปลง
 - ข. แยกแยก
 - ค. วุ่นวาย
 - ง. ลำบาก
 - จ. สับสน
22. ข้อความที่อ่านจากข้อ 21 กลอนวรรคใด
 มีสัมผัสในเป็นสัมผัสอักษรมากที่สุด
- ก. วรรคที่ 1
 - ข. วรรคที่ 3
 - ค. วรรคที่ 6
 - ง. วรรคที่ 7
 - จ. วรรคที่ 8

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
 ข้อ 23 - 24

"ครั้งอิเหนาสุริวงศ์ขึ้นทรงกริช
 พระทรงฤทธิ์แรมร้างจินตหรา
 พระสุชนร้างทางมโนราห์
 พระรามร้างสีกาพระพิศตรอม
 องค์พระเพชรปาลิไทวาทรีเนตร
 เสียดพระเวทผูกทวารกรุงพานถม
 สุจริตราลาตายไม่วายตรอม
 ล้วนเจิมจอมขรณีทั้งสี่องค์"

23. ข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 มากที่สุด

- ก. การเห็นทางของคนรัก
- ข. ความนึกหวังในความรัก
- ค. การพลัดพรากจากคนรัก
- ง. ความรักที่มีแต่ความทุกข์
- จ. ความหนักใจในยามมีความรัก

24. ข้อความที่อ่านข้อใดมีความสัมพันธ์
 กันน้อยที่สุด

- ก. ความรัก - ความทุกข์
- ข. ความหมกหมอง - ความรัก
- ค. ความนึกหวัง - ความทุกข์
- ง. ความทุกข์ - ความเห็นทาง
- จ. ความเสียใจ - ความเห็นทาง

25. ข้อใดเมื่อเติมลงในช่องว่างแล้วจะมีทั้ง
สัมผัสสระและสัมผัสอักษรที่สมบูรณ์ที่สุด
"รู้^วว่า^าหมอง.....ให้[ิ]กลาย^าหมอง"
- ก. ปอง^อปลอม
ข. ปอง^อหมาย
ค. มุง[ุ]หมาย
ง. มั่น[ิ]หมาย
จ. ปอง^อใจ
26. ถ้าต้องการให้กลอนวรรคนี้เป็นวรรคส่ง
ควรเลือกข้อไหนเติมลงในช่องว่าง
"จะคงมันไม่ตรี....."
- ก. ที่ยาวนาน
ข. ที่แสนหวาน
ค. ชั่วชีวิต
ง. ที่สลด
จ. ที่มีอยู่
27. ข้อใดเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นวรรครับ
- ก. ในเงาหมองของจันทร์คืนวันนี้
ข. ณ แดนงามนามว่าอนาคต
ค. เพียงถอนอมอมอภัยให้แก้กัน
ง. รังกระจะบาปโยนแกว่งตามแรงไหว
จ. ชอนพักกายหายเหนื่อยหมดเมื่อยล้า
28. จงเลือกข้อที่เหมาะสมที่สุดเติมลงในช่องว่างที่กำหนดให้
"เอ็นดูปล่าหาเหยื่อ
เพียงเพื่อ.....
พลา^าค^อหลัง[ิ]ครั้ง[ิ]ไร^อไม่^อรู้
ตัว^อเป็น^อเหยื่อ^อเมื่อนั้น"
- ก. ชีวิตนักสู้
ข. ชีวิตศิกล
ค. ขอบขุทนต์
ง. ชีวิตศัตรู
จ. กำจัดศัตรู
29. จงเลือกข้อที่เมื่อเติมลงในช่องว่าง
ที่กำหนดให้แล้วจะมีสัมผัสสระซ้ำกัน
ถึง 2 คู่
"โอ^อแสง^าดาว.....คำ^าคืน[ิ]นี้"
- ก. วาว^าวาม
ข. วาว^าวาม
ค. พร^อาว^าขึ้น
ง. วา^าบ^อห^อวาม
จ. คร^อว^าว^าช้า

30. ข้อความใดที่เติมลงในช่องว่าง
ได้เหมาะสมที่สุด

"จุดเพลิงโกรธโทษขวางสู่ดวงจิต
สาคโลหิณะแว้งเข้าแผ่รัง
กอโมโหโหระเพิ่มประดัง

....."

- ก. มิตรภาพทนหลังก็พึงกิ่นท์
- ข. มิตรภาพที่หวังต้องพึงกิ่นท์
- ค. มิตรภาพแท้หลังจะหึงกิ่นท์
- ง. มิตรภาพสิ้นหวังควยพึงกิ่นท์
- จ. มิตรภาพที่หวังกลับพึงกิ่นท์

31. กลอน 1 พรรคในข้อใดที่มีลีลาจังหวะ
แตกต่างไปจากข้ออื่น

- ก. เพื่อปลูกฝังความหวังพลังใจ
- ข. เป็นหอธารรักทนสนพันไป
- ค. หลอดวงใจแรงรื่นให้ชื่นบาน
- ง. ฉันทอยู่เพื่อคนหาสัจจะ
- จ. กลางโมหะอาภะณเฑียรประหาร

32. "เห็นธรรมแผนลาภฐานกมล"
คำที่ขีดเส้นใต้ใช้คำใดแทนได้อีก

- ก. ที่
- ข. อัน
- ค. ย่ำ
- ง. ช้ำ
- จ. ปอง

33. "ฉันทอยู่เพื่อบุคคลที่ฉันรัก
ซึ่งใจซื่อถือศักดิ์สุจริต"

"สุจริต" เป็นคำลงท้ายวรรครับ
ที่เสียงไม่ไพเราะ ที่จริงคำลงท้าย
วรรคนี้ควรเป็นเสียงใด

- ก. สามัญ
- ข. เอก
- ค. โท
- ง. ตรี
- จ. จัตวา

34. "เพื่อความกลัวกลับกล้านั้นอาชรรณ"

เหตุใดผู้แต่งจึงใช้คำว่าอาชรรณ

แทน อชรรณ

- ก. เพื่อให้เกิดสัมผัสใน
- ข. เพื่อให้มีความไพเราะ
- ค. เพื่อให้ถูกต้องตามความหมาย
- ง. เพื่อให้เกิดจังหวะในการออกเสียง
- จ. เพื่อแสดงความสามารถของผู้แต่ง

35. อะไรคือข้อสรุปของกลอนอยู่เพื่ออะไร

- ก. ความเข้าใจในชีวิต
- ข. ความรักระหว่างมวลมนุษย
- ค. ความสามัคคีในหมู่คณะ
- ง. ความจริงใจและความห่วงใย
- จ. ความรับผิดชอบและ
ความอดทน

36. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องตามเนื้อความ
"เพื่อถกคั่นกันดู"

- ก. ไม่ควรหวังรับความช่วยเหลือ
จากใคร
- ข. ควรนึกถึงลาภยศ สรรเสริญของตน
ให้มากที่สุด
- ค. ควรภูมิใจในศักดิ์ศรีของตนเอง
- ง. ไม่ยอมให้ใครมาประมาทว่าเป็น
คนฉลาดเขลา
- จ. ให้สร้างผลงานทุกอย่างด้วยตัว
ของตัวเอง

37. กลอนวรรคใดที่ผู้อ่านอ่านแล้วมีความรู้สึก
ให้ความหมายในทางตรงข้าม

- ก. เพราะดินนี้มีฟ้ากว้างกว่า
- ข. มีความมืดที่เว้งว่างสว่างไสว
- ค. เป็นป่าเถื่อนแต่เป็นที่ไม่มีภัย
- ง. อยู่ทางไกลแต่ก็ใกล้ในคุณธรรม
- จ. ที่ทุกข์หนักพักตร์พริ้มมาปริ่มหมอง

38. วลีในข้อใดที่มีความหมายแตกต่างไปจาก
คำอื่น

- ก. กองประกาศ
- ข. เสียงดังกึก
- ค. วิมวามวอม

ง. กระพริบพราว

จ. สว่างไสว

39. กลอนวรรคใดที่ไม่แสดงความรู้สึก
ในแง่รื่นรมย์ใจ

- ก. ฟ้าที่นี้แผ้วผ่องกองประกาศ
- ข. พังในพร่องเสียงดังกึกขบคืด
- ค. เด็กครุ่นคิดคร่ำโศกกับโลกดง
- ง. ชมดาววิบแวมวอมในอ้อมสรวง
- จ. กระพริบพราวเพียงภาพ
ตามเปลวทอง

40. ข้อใดไม่ใช่ผลงานของประยอม
ของทอง

- ก. ชารทอง
- ข. เจ้าพระยา
- ค. สุกสงวน
- ง. รอยฉันท
- จ. หวีปญญา

41. ข้อใดไม่ใช่ลหุ (,)

- ก. บ บ
- ข. ข ฃ
- ค. เตะ ฌะ
- ง. แกละเปราะอะ
- จ. ฉ่า ใหญ่

42. ข้อใดเป็นกร () ทั้งหมด

ก. เกิดมาเป็นคนไทย

ข. บมีบ้านจะอาศัย

ค. ฤๅรทอระยองาน

ง. แบบอีกที่เพฟไท

จ. แม่เหล็กฤๅเหล็ก

43. ข้อใดมีกร - ลหุคังนี้

ก. มนัสไทพระคไท

ข. ลารพคกเกียจครัน

ค. เกียจครันบทำงาน

ง. ฤๅรทอระยองาน

จ. พิศรูปสุรางค์เพลิน

44. อินทรวีเชียรฉันทคล้ายกับร้อยกรอง
ชนิดใด

ก. กลอนสุภาพ

ข. กลอนบทละคร

ค. กาพย์บัง 16

ง. กาพย์ยานี 11

จ. กาพย์สุรางคนางค์

45. อะไรที่ไม่ได้กล่าวไว้ในบทร้อยกรอง
"ธรรมชาติ"

ก. ภูเขา

ข. ลำธาร

ค. น้ำตก

ง. ทองฟ้า

จ. ลมพายุ

46. "คลื่นสี่สี่สี่" ขี้ หมายถึงสี่ใด

ก. ขาว

ข. เขียว

ค. ฟ้ำ

ง. น้ำเงิน

จ. สีเหมือนแก้ว

47. ข้อใดเป็นคำประพันธ์ในข้อใดมีความไพเราะ
ที่สุด

ก. ฟ้ำน้ำประจำจก ขจิตสประสาน

วรรณ

สุริย์โสมสนานอร
ณพพรางสะอาก
สี่

ข. ชุนเขาเตยาเมฆ รุจิเรขหิมาลัย

แทนลับละเลิงชัย ชนะชีพมียอมแฉ

ค. ชารน้ำอล่าตก ขลทกกระหิมแรง

ราคณาอลาแหง พลุซาคละไลไหล

ง. ไตรภวารละหานหิน คิขรินชโลธร

เพ็ญภาพสภาพออน นรแวควนาคัย

จ. ความคอมประนอมชม อภิรมย์ละลานแฉ

เถื่อนถ้ำสำราญแล รพินพนอแสง

48. เรื่องราตรีผู้แต่งต้องการชี้ให้เห็นทัศนคติ
ในเรื่องใด

- ก. ทุกสิ่งในโลกย่อมเปลี่ยนแปลง
- ข. ชีวิตมนุษย์ย่อมมีทั้งสุขและทุกข์
- ค. ความรักทำให้เกิดทุกข์
- ง. ความสุขใดมิเท่าเทียมโลกุตระสุข
- จ. ทุกข้อรวมกัน

49. "ห้องฟ้าอร่ามแล ระกะคอกกุดันหาว"
คอกกุดันหาวคืออะไร

- ก. ควงจันทร์
- ข. ควงดาว
- ค. คอกไม้

ง. ชื่อลายไทย

จ. รูปเมฆบนท้องฟ้า

50. ต่อไปนี้คำศัพท์ใดไม่เข้าพวก

- ก. วาญ
- ข. โพบม
- ค. อัมพร
- ง. นางัง
- จ. นภา

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน
กับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

บทคัดย่อ
ของ
ปราณี ปัญจาละ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2528

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 96 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 48 คน กลุ่มควบคุม 48 คน นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนโดยใช้ชุดการสอน นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 14 คาบ คาบละ 50 นาทีเท่ากัน และใช้เนื้อหาในการทดลองเหมือนกัน คือ เรื่อง นิราศพระบาทและบทร่ายกรอง 5 เรื่อง ในหนังสือแบบเรียนวรรณวิจิตรตามหลักสูตร คำเนิการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นได้แก่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ความเชื่อมั่น .85) และแบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย (ความเชื่อมั่น .84) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

A COMPARATIVE STUDY OF ACADEMIC ACHIEVEMENT AND INTEREST IN
THAI LANGUAGE OF MATTAYOM SUKSA IV STUDENT THROUGH THE USE
OF INSTRUCTIONAL PACKAGES AND TEACHER CENTERED METHOD.

AN ABSTRACT
BY
PRANEE PUNJAKA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srimakharinwirot University

March 1985

The purposes of this study was to compare the academic achievement and interest in Thai Language of Mattayom Suksa IV students through the use of instructional packages and Teacher centered method.

The subjects were 96 Mattayom Suksa IV students in Bunlua Vittayanusorn School, Meung Nakornrajasima District, Nakornrajasima, during the first semester of the 1984 academic year. Forty-eight students were randomly selected into each of the two groups; the experimental and control groups. The instructional packages were given to the experimental group, where as the teacher centered method was used in the control group. It took 14 periods (1 period = 50 minutes) for each group to study the same lesson content. The lesson consisted of the following topics; Niras Pra Bat and the 5 Poetries. The research design of this experiment was the Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design. At the end of the experiment the Thai Language achievement test (reliability = .85) and the inventory checklist on interest in Thai Language (reliability = .84) constructed by the researcher were given to both groups. Analysis of Covariance was statistically used for data analysis.

The result of this study showed that the students' achievement and interest in Thai Language in both groups were not significantly different at the .05 level.